

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
DESETO VANREDNO ZASEDANJE
U JEDANAESTOM SAZIVU
Peti dan rada
27. septembar 2018. godine

(Sednica je počela u 10.05 časova. Predsedava Veroljub Arsić, potpredsednik Narodne skupštine.)

*
*   *

PREDSEDAVAJUĆI: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad sednice Desetog vanrednog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u Jedanaestom sazivu.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuju 83 narodna poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 85 narodnih poslanika, odnosno da su prisutna najmanje 84 narodna poslanika i da postoje uslovi za rad Narodne skupštine.

Da li neko od predsednika odnosno ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa želi da zatraži obaveštenje ili objašnjenje u skladu sa članom 287. Poslovnika?

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

ALEKSANDAR ŠEŠELJ: Dame i gospodo narodni poslanici, u svetu ove rasprave koja traje već četiri dana u Narodnoj skupštini, gde se priča o penzijama i koliko je država Srbija morala da uštedi da ne bi bankrotirala itd., spominje se nekih osamsto miliona evra koje je i na taj način Republika Srbija uštedela, mene zanima, u svetu politike štednje – kako Vlada Republike Srbije objašnjava činjenicu da šest meseci nakon isteka mandata bivši predsednik Srbije Tomislav Nikolić i dalje koristi luksuznu rezidenciju u Užičkoj broj 23, koja je predviđena za predsednika Republike, kad više nije na toj funkciji? Podaci koji dolaze u javnost govore da to košta više od pet hiljada evra mesečno,

plus računi, plus osoblje itd. Zašto se ove pare troše i zašto Tomislav Nikolić i dalje koristi državnu rezidenciju?

Isto tako, ništa se nije desilo povodom afera sa Fondacijom Dragice Nikolić. Zašto Tužilaštvo i MUP nisu reagovali povodom napisa da su bile u pitanju pronevere više od dvanaest miliona evra?

Isto tako, poslaničko pitanje upućujem predsedniku Republike Aleksandru Vučiću – da li će i on zadržati, kao Tomislav Nikolić, svoju rezidenciju u kojoj sada živi i da li će to biti praksa za sve ostale koji budu izabrani na tu funkciju?

Glavno političko pitanje u poslednjih sedam godina u Srbiji je pitanje Kosova i Metohije, a dijalog koji se vodio u okviru Saveta bezbednosti UN premestio se pre sedam godina u Brisel, u Evropsku uniju. Mene zanima – zašto Republika Srbija pristaje da pregovara sa kosovskim Albancima uz posredovanje EU, koja je kao takva već priznala nezavisnost tzv. republike Kosovo?

Da bismo bili u stanju da zaštitimo srpski nacionalni interes i očuvanje Kosova i Metohije u sastavu Republike Srbije, trebalo bi valjda da uključimo one velike sile, one države koje su stalne članice Saveta bezbednosti, koje nisu priznale nezavisnost Kosova i pružaju punu podršku Srbiji u nastojanju da Kosovo zadrži pod svojim suverenitetom, a to su Narodna Republika Kina i Ruska Federacija. Zašto se pregovara sa Evropskom unijom, koja traži od Srbije deklarativno da prizna nezavisnost Kosova da bi nastavila ka putu evropskih integracija? I, da li će to biti cena učlanjenja u EU?

Mi smo videli, predsednik Republike je skoro dao izjavu za „Rojters“ da ukoliko potpišemo sveobuhvatni sporazum sa Prištinom, to treba da nam bude garancija da ćemo postati članovi EU 2025. godine. Ko će to da nam garantuje kada svi ovi ljudi koji danas predstavljaju briselsku administraciju već sledeće godine neće više biti na tim funkcijama, doći će neki novi? Ko se seća onih ljudi koji su zastupali EU pre sedam godina?

Dakle, da bismo sačuvali našu teritoriju, naš narod koji živi na Kosovu, apelujem na predsednika Republike da što pre u dijalog o Kosovu i Metohiji pozove predstavnike Ruske Federacije i predstavnike NR Kine i na taj način pokaže da Srbija nije spremna da se pomiri sa okupacijom i nezavisnošću tzv. republike Kosovo.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Slaviša Ristić.

Izvolite.

SLAVIŠA RISTIĆ: Zahvaljujem se, gospodine predsedavajući.

Uputiće par pitanja predsedniku Republike Aleksandru Vučiću, a odnose se na njegove poslednje izjave na Glavnom odboru Srpske napredne stranke. Citiraću par izjava. Jedna, između ostalog, glasi: „Moja politika da Srbija dosta

toga sačuva na Kosovu i Metohiji je doživela poraz, jer Srbi vole da izgube sve“, kaže Aleksandar Vučić. „Prvu rundu je dobila Srbija propasti i Srbija koja voli da plače i gubi sve. U istom kolu našli su se Sonja Biserko, razne nevladine organizacije, Sava Janjić, Rada Trajković i lažni srpski nacionalisti, čija je politika da na Kosovu nemamo ništa, već da Kosovo i Metohiju imamo u bajkama i mitovima“, između ostalog kaže Aleksandar Vučić.

S tim u vezi, tražim razjašnjenje od predsednika Srbije Aleksandra Vučića i postavljam nekoliko pitanja. Ovo su pitanja koja bi trebalo, da je sreće, i ova Narodna skupština da mu uputi.

Prvo i osnovno pitanje glasi – ko je ovlastio Aleksandra Vučića da u ime i za račun Republike Srbije utvrđuje i vodi politiku zemlje, a posebno politiku prema Kosovu i Metohiji? Član 12. Ustava Srbije u osam tačaka jasno i nedvosmisleno utvrđuje nadležnosti predsednika Republike Srbije, iz kojih se jasno vidi da nije njegova nadležnost da vodi politiku zemlje, pa ni politiku prema Kosovu i Metohiji, već da su to nadležnosti Vlade Republike Srbije i ove Narodne skupštine. Dakle, ko mu je dao za pravo da usurpira ustavne nadležnosti Narodne skupštine Republike Srbije i Vlade Republike Srbije?

Drugo pitanje glasi – ko je ovlastio Aleksandra Vučića da, u svojstvu predsednika Republike, u razgovorima sa mnogobrojnim međunarodnim predstavnicima, kao i predstavnicima separatističkih vlasti u Prištini, predlaže ideju o podeli Kosova i Metohije i razgraničenju sa kosovskometohijskim Albancima?

Podsećam Aleksandra Vučića na član 8. Ustava Srbije, koji glasi: „Teritorija Republike Srbije je jedinstvena i nedeljiva. Granica Republike Srbije je nepovrediva, a menja se po postupku predviđenom za promenu Ustava.“

Podsećam takođe, Aleksandra Vučića da je prilikom stupanja na dužnost predsednika Republike Srbije u ovom Domu Narodne skupštine položio zakletvu, čiji prvi deo teksta glasi: „Zaklinjem se da će sve svoje snage posvetiti očuvanju suverenosti i celovitosti teritorije Republike Srbije, uključujući i Kosovo i Metohiju, kao njen sastavni deo“.

Podsećam takođe Aleksandra Vučića da ne postoje dve Srbije, jedna, kako on tvrdi, plačljiva, gubitnička, koja živi u mitovima itd. i druga, pobednička i uspešna, koju on, navodno, predvodi. Postoji jedna, Ustavom i zakonima uređena, država Srbija, sa Kosovom i Metohijom u svom sastavu, i svi organi Republike Srbije, uključujući predsednika Republike, moraju se striktno toga pridržavati, a ne da im pada na pamet da iznose svoje privatne ideje vršeći poslove državnih funkcionera.

Oba ova pitanja, sva ova pitanja, naravno, postavljam i predsedniku Narodne skupštine Republike Srbije, Ustavnom суду, nadležnim tužilaštvima. Očekujem odgovor zašto ne reaguju na ovako otvoreno kršenje Ustava od strana predsednika Republike Srbije.

Na samom kraju, želim da postavim pitanje Aleksandru Vučiću – zašto sve ovo vreme obmanjuje javnost da su granice na administrativnim prelazima između Srbije i AP Kosovo i Metohija, kako on u poslednje vreme voli da kaže, granice između Srba i Srba, postavljene 2011. godine kada činjenice govore nešto sasvim drugo? Tačno je da su 2011. godine separatističke vlasti iz Prištine poslale jedinice ROSU da pokušaju da uspostave tamo granicu i da je punih godinu i nešto dana narod tamo bio na barikadama. Tačno je da je prethodna vlast započela pregovore u Briselu i da je Borko Stefanović prihvatio deo sporazuma o tzv. integrisanom upravljanju prelazima, ali je takođe potpuno tačno da je implementacija tog sporazuma i postavljanje granice učinjeno u decembru 2012. godine, preciznije 10. decembra 2012. godine, kada smo svi imali prilike da vidimo na televizijama sa nacionalnom frekvencijom da se službenik Vlade Srbije, Pavićević (koji je, inače, u kancelariji u Prištini), pohvalio kako je Srbija uspela konačno da realizuje taj deo sporazuma.

Dakle, granicu su implementirali i postavili predstavnici Vlade koju je vodio Ivica Dačić i čiji je potpredsednik bio Aleksandar Vučić i čudi me zašto prvi potpredsednik ima namjeru da obmanjuje javnost u tom smislu.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Milija Miletić.

MILJAVA MILETIĆ: Zahvaljujem, uvažena predsednica Skupštine.

Postavio bih nekoliko pitanja konkretno vezanih za jugoistok Srbije, za razvoj jugoistoka Srbije što se tiče turizma. Još jednom bih nadležnom ministarstvu postavio pitanje vezano za put koji ide od Svrljiga do Stare planine, jer stvarno veliki broj putnika dolazi na Staru planinu, gde imamo veliki problem sa nepokrivenošću internetom, mobilnom telefonijom. Moje pitanje je – kada će se u tom delu uraditi mobilna telefonija, releji, da bi mogli u svakom trenutku da je koriste putnici, budući turisti koji dolaze na Staru planinu a idu preko Svrljiga, gde je stvarno urađen najsavremeniji put, gde ima veliki broj lepih destinacija gde ljudi mogu da dođu i probaju kvalitetnu, zdravu hranu? Potrebno je da se tu uradi internet, da postoji mobilna telefonija i da konačno svi oni koji žele da odu od Niša, preko Svrljiga, do Stare planine mogu da imaju slobodu da u svakom trenutku mogu da pozovu svoje, da pošalju slike, da vide lepote našeg kraja. Ja uvek govorim da je Svrljig najlepša opština u Srbiji.

Stara planina jeste nešto najlepše. Direktor hotela, gospodin Karadžić, zalaže se svim srcem da se stave u funkciju svi kapaciteti, ali sada je potrebno da mi malo potpomognemo da se to pokrije mobilnom telefonijom, internetom. A ima i zainteresovanih firmi, koje rade neke slične stvari; recimo, jedna od njih jeste „Ekse net“, koja se ponudila da napravi na svakom desetom-petnaestom kilometru internet drvo. Tako bi u svakom trenutku ljudi mogli to da koriste za razne potrebe: da se čuju sa svojima, da pokažu slike i informacije iz Svrljiga, Knjaževca, Sokobanje, Niša, sa Stare planine.

Za sve nas koji tamo živimo to je vrlo bitno i veliki je problem. A problem koji je za nas bio najbitniji, urađen je, a to je prilazni put koji ide od Svrljiga prema Staroj planini.

Još jedno pitanje u tom delu, što se tiče razvoja privrede i poljoprivrede, za ministra bez portfelja gospodina Krkobabića – da li će se nastaviti sa tendencijom razvoja zadrugarstva? Svedoci smo da kroz razvoj zadrugarstva imamo veliku šansu za razvoj poljoprivrede i razvoj jugoistoka Srbije, jer kroz udruživanje i zadrugarstvo, kroz stimulacije koje daje država Srbija imamo mogućnost da razvijamo i stočarstvo, i proizvodnju lekovitog bilja i ostale vidove poljoprivredne proizvodnje. Samo udruživanjem imamo šansu da vratimo osmeh našim poljoprivrednim proizvođačima koji žive na jugoistoku Srbije.

Još nešto, za mene isto vrlo bitno, pošto ja jesam iz Svrljiga ali je meni Niš centar, i to je za sve nas koji živimo na jugoistoku Srbije veoma bitno – sutra se ispunjava obećanje koje je gospodin Vučić rekao, a to je nešto najbolje za sve nas koji živimo u tom kraju – otvaraju se dve firme. Jedna od tih firmi je „Cumtobel“, to je firma koja proizvodi led rasvetu. To je najjača i najbolja firma za proizvodnju led rasvete, koja će uposliti u početku preko 300 ljudi. Druga je filipinska firma IMI, koja radi auto-delove, koja će uposliti preko 1.500 ljudi za naredne dve ili tri godine.

To se nalazi blizu naše opštine Svrlijig, u delu prema Niškoj Banji. Za sve nas koji živimo tamo, to znači upošljavanje, nova radna mesta. Na ovaj način, kao što je gospodin Vučić rekao, obećao i sada završava to obećanje, sutra će biti otvaranje, Nišlje će imati mogućnost da se zaposle. Što je najbitnije, tu će se zaposliti ljudi koji su visokoobrazovani, ljudi koji će sutra imati mogućnost da iskažu svoje znanje koje su naučili na fakultetu. Niš je stvarno univerzitetski grad. Mogu da kažem, jesam iz Svrljiga, ali mi je Niš u srcu, i Nišlje. Kao predsednik Ujedinjene seljačke stranke, zahvalio bih se našem predsedniku Vučiću, koji svojim angažovanjem stavlja veliki akcenat na razvoj jugoistoka Srbije, razvoj malih opština, razvoj Niša kao centra jugoistoka Srbije.

Još jednom, svim našim pravoslavnim vernicima želim da čestitam današnji dan, to je slava Krstovdan. To je veliki dan za sve nas, to je crveno slovo. Svim poljoprivrednim proizvođačima želim zdravlja, sreće, uspeha i da im ova godina bude rodna i blagorodna, kako na njivi tako i u kući.

PREDSEDNIK: Jovan Jovanović ima reč.

JOVAN JOVANOVIĆ: Hvala.

Moja pitanja su motivisana izložbom „Umetnost koja čeka pravdu“, koja će za nešto više od sat vremena biti otvorena u Skupštini. Naime, na ovoj izložbi biće prikazane replike umetničkih slika koje su ukradene 5. oktobra tokom upada naroda u ovu zgradu, Uz napomenu da svako krivično delo zaslužuje

osudu, očigledan cilj ove izložbe je da pokaže da je 5. oktobar bio zločinački poduhvat i da se posebno rehabilituje vlast koja je devedesetih godina dovela zemlju do propasti, a čije račune i dan-danas plaćamo. Baš taj 5. oktobar je bio vapaj građana Srbije za pravdom, vapaj koji je nažalost bio kratkog daha i dometa, te se zbog izneverenih očekivanja danas, već duboko u 21. veku, i dalje nalazimo u začaranom krugu siromaštva, laži i beznađa. Stoga, naši građani i dalje čekaju pravdu, a zbog odsustva pravde mi kao društvo se degradiramo i postepeno rastačemo.

Kada smo već kod umetnosti, postavljam pitanje ministru Vukosavljeviću – da li će, recimo, pravdu dočekati oni kojima su grubo narušena autorska prava na konkursu Ministarstva kulture?

Još jedno pitanje za ministra kulture – da li će pravdu dočekati autori upravo zabranjenog filma „Mezimica“? Producent Svetozar Cvetković izjavio je da ne može da se nastavi snimanje filma u normalnim uslovima iako su sredstva odobrena još prošle godine, što je očigledan primer cenzure.

Pitanje za ministarku Mihajlović i gradonačelnika Beograda, koji je vođenje grada prepustio drugima – da li će pravdu dočekati stanari Topličinog vencu, na kojem su gradske vlasti pre dva dana, bez odgovarajućih dozvola, uz prateću šaradu, započele još jednu nakaradnu „betonizaciju“ i dalje ruženje Beograda poput onog „Beograda na vodi“ ili na Slaviji? Samo dva sata nakon izjave zamenika gradonačelnika Gorana Vesića da građevinska dozvola za ovaj poduhvat postoji stiglo je saopštenje Sekretarijata za urbanizam da Sekretarijat za saobraćaj, kao investitor, odustaje od zahteva da na Topličinom vencu izvodi radove na rekonstrukciji, a u međuvremenu je već posećeno drveće i otpočeto je iskopavanje.

Pitanje takođe za ministarku Mihajlović – da li će pravdu dočekati nepravedno optuženi inženjeri CIP-a za rušenje potpornog zida u Grdeličkoj klisuri? Odnosno, da li će pravdu dočekati građani Srbije tako što će neko konačno preuzeti odgovornost za ovaj građevinski promašaj, kao i mnoge druge propuste?

Pitanje za ministra životne sredine – da li će pravdu dočekati građani koji se bore da zaštite vodne resurse, kao na primer na Staroj planini ili Savskom nasipu?

Pitanje za ministarku Kuburović i ministra Stefanovića – da li će pravdu dočekati vlasnici nelegalno srušenih objekata u Savamali?

Pitanje za ministra Đorđevića i ministarku Slavicu Đukić Dejanović – da li će pravdu dočekati porodilje i buduće majke koje su Zakonom o finansijskoj podršci porodicama sa decom diskriminisane umanjenjem naknade za odsustvo sa posla? Ovo pitanje postavljam kao otac dva mala deteta, jednog od dve godine, drugog od četiri i po meseca, pošto sam se suočio sa sramotnim administrativnim procedurama kroz koje prolaze porodilje.

Pitanje za ministra obrazovanja – da li će pravdu da dočekaju oni koji traže da se poštuje akademska čestitost, odnosno oduzmu lažne diplome i doktorati?

Pitanje za ministra Đorđevića i predsednicu Vlade Anu Brnabić – da li će pravdu dočekati naši najstariji sugrađani koji su pošteno zarađili svoje penzije, odnosno da li će im biti vraćeno ono što im je protivustavno oteto, kako bi koliko-toliko dostoјno proživeli svoju starost, a ne da im se lažno predstavlja da će posle povraćaja iznosa penzija na nivo pre smanjenja one biti veće nego ikada?

Pitanje za predsednicu Vlade i ministra finansija Sinišu Malog – da li će pravdu dočekati oni kojima je nezakonito oteta imovina?

Konačno, ali ne i poslednje, pitanje za predsednika Republike – da li će pravdu dočekati porodica Olivera Ivanovića, odnosno da li će konačno biti razrešeno njegovo ubistvo, kao što je to obećano?

Za kraj, pitanje premijerki – šta Vlada namerava da učini kako bi otklonila mnogobrojne prepreke ka ostvarenju proglašenog strateškog cilja, članstva u EU? Naime, izveštaj Evropskog parlamenta u Srbiji u završnoj fazi izrade i poslanici Odbora za spoljne poslove dogovorili su 27 amandmana na Nacrt teksta rezolucije koji je prethodno podneo izvestilac Dejvid Makalister. Iz tih amandmana jasno je da se dovode u pitanje temelji naše države, ukazuje se na nefer izborne uslove i netransparentnost finansiranja političkih partija, izbornih kampanja, diskriminaciju opozicionih političara, politizaciju sudstva, ugroženost slobode izražavanja i nezavisnih medija, nedovoljnu zaštitu prava radnika, naročito žena i mladih itd. U poređenju s tim, zaista bledo deluju amandmani koji pohvalno govore o Srbiji, a koji se pre svega odnose na tehničke oblasti pristupanja Evropskoj uniji, kao i konstruktivan odnos naše zemlje prema mirovnim misijama i međunarodnoj policijskoj i pravosudnoj saradnji. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvalujem.

Pre nego što dam sledećem govorniku reč, zahvalujem se poslaniku što je spomenuo izložbu koja će biti otvorena ovde, u holu Doma Narodne skupštine Republike Srbije, u 12 časova, koja se zove „Umetnost koja čeka pravdu“. Pozivam sve poslanike da dođu na otvaranje ili kasnije, u skladu sa svojim obavezama, obavezno pogledaju ovu vrednu izložbu koja govori o nestalim slikama u događajima 5. oktobra. I dalje ne vidim u tome nikakvu političku poruku, nego želju da svi zajedno uložimo trud da pronađemo ovo nestalo blago, koje ne pripada ni prošlom ni ovom režimu, ni nekom budućem, nego pripada građanima Srbije.

Prema tome, hvala vam što ste to na svoj način ocenili i spomenuli u svom govoru i što vidite to samo kroz političke naočare, a ne kao nešto što se

dešava u čitavom svetu gde svi danas potražuju da im se vrati njihovo kulturno nasleđe.

Hvala što ste me podsetili da pozovem sve poslanike na ovu zaista značajnu izložbu.

(Milorad Mirčić: Odgovori na ovo pitanje za ministra kulture.)

Da je meni postavljeno pitanje, ja bih svakako ozbiljno odgovorila, ali nije meni postavljeno pitanje.

Reč ima Olena Papuga.

Izvolite.

OLENA PAPUGA: Hvala, predsednica.

Svoje prvo pitanje postavljam ministru zdravlja Zlatiboru Lončaru. Godišnje u Srbiji oboli od raka oko 350 dece mlađe od 19 godina, a oko pedesetoro njih umre. Njihovo lečenje, naravno, prate njihovi roditelji, bđiju nad njima danima, ali glavni problem je u tome što oni dobijaju male nadoknade za bolovanje i bolovanje je ograničeno. Znači, ako odu na bolovanje zbog bolesti svog deteta, ne dobijaju 100% bolovanje, nego 65% iznosa od plate, a ono može da traje samo četiri meseca, ponekad i kraće.

Sa prelaznim rešenjem koje je uvršteno u izmene Zakona o zdravstvenom osiguranju, da se bolovanje produžava na šest meseci i da je nadoknada 100%, roditelji obolele dece na neki način su se i usaglasili, ali do tog rešenja još uvek nije došlo. Nacionalno udruženje roditelja dece obolele od raka predložilo je izmene Zakona o zdravstvenom osiguranju još pre pet godina. Znači, pet godina se čeka da bi se nešto tu uskladilo i da bi taj zakon došao na dnevni red.

Pitam ministra zdravlja Zlatibora Lončara – kada će preuzeti konkretne mere da olakša roditeljima borbu sa rakom i bolešću njihove dece, kada će taj zakon doći na dnevni red? I kako će izgledati taj Zakon o zdravstvenom osiguranju, odnosno da li će roditelji dobiti 100% nadoknade za šest meseci bolovanja?

Drugo pitanje postavljam predsednici Narodne skupštine Maji Gojković. U junu je Skupština Srbije usvojila amandman na Predlog zakona o izmenama Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina i Predlog zakona o službenoj upotrebi jezika i pisama, koji predviđa da će svaki poslanik u Skupštini moći da govori na svom maternjem jeziku. Do dana današnjeg nemamo obezbeđene uslove da govorimo na svojim jezicima, a mislim da bi to bilo dobro za našu Narodnu skupštinu jer multijezičnost u Srbiji treba da se pokazuje Evropskoj uniji, kojoj težimo. Time bi se to bogatstvo, koje već postoji u Skupštini AP Vojvodine, prenelo i na Narodnu skupštinu Republike Srbije. Pitam vas, predsednica – kada će se obezbediti uslovi da pripadnici nacionalnih manjina govore na svojim maternjim jezicima?

Treće pitanje postavljam Ministarstvu prosvete, Mladenu Šarčeviću, a odnosi se na prevođenje dokumenata za škole u kojima se izvodi nastava na jezicima nacionalnih manjina. Navodno, „Prosvetni pregled“ šalje nacionalnim savetima u PDF formatu svedočanstva, đačke knjižice, matične knjige, dnevnike da se prevode sa srpskog jezika na jezike nacionalnih manjina u školama gde se izvodi nastava na jezicima nacionalnih manjina. Godinama, 2015, 2016, 2017. i ove godine, niko nije prevodiocima platio taj posao. „Prosvetni pregled“ iz godine u godinu govori da on nije dužan da plati te prevode već samo da štampa ta dokumenta, a Ministarstvo prosvete uopšte ne upućuje nikakva sredstva nacionalnim savetima za prevođenje tih dokumenata.

Pitam ministra Mladena Šarčevića – da li će usmeriti sredstva za prevođenje tih dokumenata nacionalnim savetima ili školama, ili naći neki način kako bi mogao da nadoknadi tim prevodiocima rad, koji nimalo nije lak? Kažem, u PDF-u dolaze sva ta dokumenta, i to ne može bilo ko da uradi, to moraju da urade ljudi koji znaju dobro jezik sredine, jezik nacionalne manjine u školi u kojoj se izvodi nastava.

Predsednici odbora za obrazovanje u nacionalnim savetima su više puta razgovarali sa državnim sekretarima u Ministarstvu prosvete i ti državni sekretari su iz godine u godinu govorili da u budžetu nema sredstava za prevođenje dokumenata na jezike nacionalnih manjina. Pitam ministra Šarčevića – da li će i kako rešiti tu situaciju i za te godine isplatiti prevodiocima prevode dokumenata? Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Sledeća poslanica je Marija Janjušević.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Moje prvo pitanje jeste za ministra zdravlja gospodina Lončara i za gradonačelnika Beograda – kada će deca u Rušnju dobiti mogućnost da se leče, kada će dobiti svog pedijatra? Na Domu zdravlja u Rušnju direktorka Biljana Jeremić istakla je obaveštenje u kojem obaveštava roditelje da njihova deca u tom domu zdravlja mogu da se leče utorkom i četvrtkom, a ako se slučajno razbole ponedeljkom, sredom i petkom mogu da zdravstvenu pomoć zatraže u Žarkovu. Usled toga se javljaju velike gužve i deca prosto budu vraćena i nije im ukazana osnovna zdravstvena nega zato što pregled nije zakazan, ili zato što ih prosto ima mnogo i lekari, oni koji vrše svoju dužnost, nisu u mogućnosti da pregledaju svu decu.

Zbog toga će večeras ispred Doma zdravlja u Rušnju u 18 sati biti protest. Pozivam sve građane Beograda da se pridruže, kao i sve narodne poslanike, bilo iz opozicije ili vlasti, jer, nažalost, ovaj režim razume samo taj jezik, jezik protesta. Kada građani u tome pokažu jedinstvo, onda na neki način dođemo i do rešenja.

Zaista mi je važno da gradonačelnik Beograda gospodin Radojičić javno kaže da li zaista veruje da je dovoljno da deci u septembru ponudi novogodišnju rasvetu, a ne knjige, školsku opremu i elementarnu zdravstvenu zaštitu.

Takođe me zanima šta će ministar zdravlja reći na ovo što nemamo pedijatre. Da li je to u vezi s onim što nam lekari specijalisti odlaze preko granice? Lično mi je odgovorio da niko u Srbiji ne vodi evidenciju koliko naših specijalizovanih lekara odlazi da radi u inostranstvo.

Drugo pitanje postavljam ministru za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja gospodinu Đorđeviću, kao i ministarki Slavici Đukić Dejanović, odgovornoj za demografiju i populacionu politiku – kada ćete tačno (termin?) predložiti izmene Zakona o finansijskoj podršci porodicama? I koje ćete kratkoročne mere uvesti da pomognete porodiljama i trudnicama, koje su koliko juče marširale na ulicama, takođe zbog nezadovoljstva? Majke koje zarađuju više oštećene su zato što je maksimalna zarada koju tokom porodiljskog odsustva mogu dobijati tri prosečne plate, bez obzira na to kakvu one zaradu ostvaruju tokom rada. One koje ne rade zaista mogu da dobiju finansijsku pomoć, ali ona je nekad manja i od hiljadu dinara. To je poražavajuće i to je varka. Varka koju smo, nažalost, mi ovde izglasali. Žao mi je što Dveri, koje su bile protiv ovakvog rešenja zakona, nisu mogle da utiču, ali ču vas podsetiti koliko ste srčano branili taj zakon tada. Isto će vam se desiti i sa zakonom o penzijama – za par nedelja imaćete na ulici i penzionere.

Kad smo kod ministra kulture, ovde u Srbiji pravi ministar kulture je Željko Mitrović. Pa kad ste već histerično danima govorili o Željku, da pomenemo da i Srpska napredna stranka svog Željka za trku ima. On je ovde pravi ministar kulture, odnosno nekulture, a „Pink“ je srce i ogledalo Srbije, koja je postala jedan obični rijaliti Aleksandra Vučića.

Moje pitanje ministru kulture je – zašto mu je trebalo godinu dana da reaguje na zahtev Dveri da se emitovanje rijalitija ukine, da li je „namirisao“ da će biti smenjen, da će na njegovo mesto doći neko ko će doslednije da sprovodi politiku Željka Mitrovića? Da li je ministar kulture, kad je već krenuo u verbalni obračun sa svima koji su bili dužni da brane Željka Mitrovića, a to su premijerka, ministar odbrane, ministar unutrašnjih poslova, preuzeo sve potrebne mere da kazni REM, da kazni „Pink“, da kazni medije koji promovišu sadržaj rijalitija?

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodna poslanica Tatjana Macura.

TATJANA MACURA: Zahvalujem vam, predsedavajuća.

Postavljam prvo pitanje ministru za rad ispred inicijative koja se zove „Mame su zakon“, čiji sam i ja pokretač. Mi smo nedavno u skupštinsku proceduru predali predlog zakona kojim želimo da se izvrše izmene u okviru Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom. Neke od ključnih izmena koje

smo tražili u ovom zakonu jesu da se broj meseci, prosek meseci koji ulaze u obračun naknade za vreme porodiljskog odsustva ili odsustva radi nege deteta smanji sa 18 na 12 meseci.

Prvo pitanje u okviru pitanja za Ministarstvo za rad jeste – da li ministar za rad može da nam uputi preciznu ekonomsku analizu kojom je Ministarstvo, kada je pripremalo Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom, izračunalo da je ovo optimalan broj meseci koji mora da uđe u obračun?

Da li Ministarstvo za rad zna za diskriminaciju koju trpe žene kada traže posao u Srbiji? Nema te žene (ili je makar ja nisam srela) koja na prvom razgovoru za posao, u najreproduktivnijem periodu svoga života, nije bila upitana – kada planirate porodicu, da li ste udati, koliko dece imate sada, da li planirate proširenje porodice i slično. Ova grupa pitanja nije rezervisana, nažalost, samo za privatni sektor, o kome se najčešće u pogrdnom smislu govori; ova pitanja su najčešće rezervisana za javni sektor.

Na otvorenim raspravama koje smo organizovali kada smo zajedno sa ženama pisali predlog izmene i dopune ovog zakona dobili smo informaciju, i daću vam jedan primer: jedna žena iz Niša volonterski je radila u javnom preduzeću od 2011. godine. Tek nekoliko meseci pre nego što će ostati u drugom stanju, dobila je posao. Dakle, ona će ovim zakonom biti i te kako uskraćena i oštećena, primaće tek nekoliko hiljada dinara nakon što se porodi.

Nije tačna poruka koja dolazi iz Ministarstva za rad, da žene nisu hteli da rade, da su lenje i da treba da dobijaju onoliko koliko su zaslužile, već je poruka takva da posla nema dovoljno i da one jesu voljne da rade ali nemaju gde.

Drugo pitanje koje postavljamo Ministarstvu za rad je – kako su odlučili, odnosno zašto nisu odredili minimalni iznos koji svaka trudnica i porodilja može da primi u Srbiji? Jasno su odredili koliko maksimalno trudnica može da primi. Nažalost, juče smo u javnosti bili ispunjeni informacijama, odnosno reakcijama Ministarstva da će se upravo ženama koje maksimalne iznose primaju... A njih, moram da napomenem, ima tek nekoliko stotina, nema ih u onom broju koliko ima žena koje su oštećene ovim zakonom po drugom osnovu, odnosno primaju mnogo manje iznose nego što su primale dok su radile ili nisu radile. Dakle, kako su došli do zaključka da može da se odredi maksimalan iznos koji jedna trudnica i porodilja može da primi u Srbiji, a nisu uspeli da nađu pravu meru koliko je minimalni iznos koji trudnice i porodilje u Srbiji mogu da prime?

Naš predlog zakona, koji smo, kažem još jednom, napisali zajedno sa trudnicama i porodiljama u četiri grada u Srbiji (Novom Sadu, Beogradu, Kragujevcu i Nišu), kaže da ne sme da bude nijedna trudnica, nijedna buduća majka u Srbiji koja će da primi iznos mesečne nadoknade manji od republičkog minimalca.

Jedna od mera za koje tražimo da se izmene u ovom zakonu, a isto tako tražimo i analizu Ministarstva, jeste da nam kaže koji je to broj preduzetnica koje svojim poslovanjem i time što žele da se ostvare i kao majke a ne samo kao preduzetnice štete budžet Republike Srbije, pa su dovedene u mat poziciju da biraju između toga da li će da stave svoje firme u status mirovanja i time praktično stopiraju radni staž koji su do tada imale, ili će da rade a da se odreknu određenih nadoknada.

Takođe, juče je bilo jako zlonamernih poruka u Skupštini Srbije i u vrlo lošem kontekstu se komuniciralo o protestu koji je bio 25. septembra, koji su organizovale majke i porodilje. Na ovaj slici možete da vidite u prvom redu majke u poodmakloj trudnoći, pred samim porođajem; to su žene koje su u osmom i devetom mesecu, da ne pokazujem i druge slike. Dakle, preko hiljadu žena je izašlo.... Preko hiljadu ljudi, odnosno građana, potpuno nezavisnih u odnosu na bilo kakve stranačke aktivnosti, izašlo je 25. septembra sa jednom jedinom porukom – tražimo izmenu Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom.

PREDSEDNIK: Hvala, vreme. Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Neđo Jovanović.

Izvolite.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se, predsednica.

Postavljam dva pitanja. Prvo pitanje postavljam Ministarstvu unutrašnjih poslova, Višem tužilaštvu i Tužilaštvu za organizovani kriminal – da li je zbog dešavanja 5. oktobra, koja su se događala upravo u ovom domu u vidu uništavanja državne imovine, pokrenut krivični postupak protiv bilo koga ko je preuzeo protivpravne radnje u kojima se stiće obeležja krivičnih dela koja se odnose na podrivanje državnog uređenja, krivičnih dela falsifikovanja ili bilo kog drugog krivičnog dela? Ako jeste, protiv koga je pokrenut krivični postupak? A ako nije, zašto nije?

Ovo pitanje se vezuje za činjenicu da je upravo 5. oktobra dato obećanje građanima Srbije da se ustrojava pravna država, pa je logično postaviti pitanje da li je ta pravna država nakon ustrojstva reagovala upravo protiv onih koji su 5. oktobra uništavali državnu imovinu.

U tom smislu, treba istaći veliku zahvalnost svima koji su organizovali današnju manifestaciju, izložbu u holu Skupštine, i to slike bez reči, koja upravo ukazuje na to šta se dešavalo, kako bi građani mogli da na realan način ocene i procene događanja iz tog perioda.

Druge pitanje postavljam direktoru JP „Elektroprivreda Srbije“. Radi se o industrijskoj zoni na teritoriji Zlatiborskog okruga, to je industrijska zona Braneško polje, u kojoj se faktički nalazi i posluje petnaest velikih proizvodnih kapaciteta, odnosno privrednih društava i preduzeća, među kojima se nalazi jedno preduzeće koje je svojim proizvodnim programom orijentisano isključivo

na izvoz. Radi se o privrednom društvu „Divi“, koje se u okviru svoje delatnosti bavi proizvodnjom plastike. Ovo preduzeće, zajedno s ostalim preduzećima, ima ogroman problem zbog nestabilnog snabdevanja električnom energijom imajući u vidu da se dešava da mesečno čak dvadeset puta dolazi do nestanka električne energije, što izaziva ozbiljne štetne posledice po sva ova preduzeća, po sve ove privredne kapacitete i na taj način stvara probleme za one koji su krajnji korisnici tih preduzeća u smislu kupaca njihovih proizvoda. Naročito imajući u vidu činjenicu da se radi o proizvodnji koja je namenski orijentisana ka izvozu.

Podsećanja radi, ovo preduzeće koje sam pomenuo je stalni, redovni platiša prema „Elektroprivredi“ i plaća utrošak električne energije svakog meseca u iznosu od 140.000 evra. Ako je 140.000 evra kao mesečni iznos potrošnje za velike proizvodne kapacitete i složene tehnološke procese nešto što podrazumeva redovnost u isplati, onda je logično da se JP EPS posveti takvim kapacitetima i omogući redovno, stabilno i neometano snabdevanje električnom energijom kako bi proizvodni pogoni funkcionali na najoptimalniji način.

Konkretno, u ovom slučaju se dešava situacija da ceo industrijski kraj, zajedno sa opština na čijoj teritoriji se nalazi navedena industrijska zona, imaju posledično takođe probleme sa snabdevanjem električnom energijom, a to se vezuje i za teritoriju Užica, i za teritoriju Čajetine, Zlatibora itd. Prema tome, ovako složen problem može da se reši jedino akcijom EPS-a, koja podrazumeva uspostavljanje kapaciteta, odnosno dovođenje tehnološkog procesa ili, bolje reći, aparature, trafo-stanica i svega ostalog, što podrazumeva mogućnost da se električna energija troši na način kako je to najnormalnije, najoptimalnije i da to snabdevanje bude kontinuirano i stabilno. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima Saša Radulović.

SAŠA RADULOVIĆ: Hvala.

Pre sto godina, od 14. do 18. septembra 1918. godine, uz pomoć i podršku savezničkih snaga, srpska vojska je probila Solunski front, koji su držale nemačke i bugarske snage. Prvom i Drugom armijom su komandovali generali Petar Bojović i Stepa Stepanović. Ovo je jedan od najslavnijih događaja u istoriji Srbije. Solunskim borcima dugujemo slobodu svi mi.

Država Srbija nije obeležila ovaj događaj. Da li se Srbija, i zarad čijih interesa, stidi naših predaka? Pitanje za Vladu Republike Srbije – zašto nije obeležila sto godina od proboga Solunskog fronta? To što ćemo obeležiti neke druge događaje u vezi sa Prvim svetskim ratom nije opravdanje za to da smo propustili ovaj izuzetno važan događaj. Da ponovim, tim ljudima, našim precima, dugujemo slobodu.

Poslanička grupa Dosta je bilo predložila je predsednici Skupštine da organizuje posebnu sednicu kako bismo odali počast solunskim borcima.

Predsednica Skupštine nije odgovorila na naš zahtev. Pitanje je zašto. Molim predsednicu Skupštine da poštuje član 287. stav 4, da ne daje usmene odgovore, nego da odgovor da isključivo pismeno.

Pitanje za ministra spoljnih poslova Ivicu Dačića. Prošlo je više od šest godina od potpisivanja Briselskog sporazuma koji ste vi i Aleksandar Vučić potpisali sa predstavnicima Prištine. Srbija je ispunila sve tačke Sporazuma i praktično povukla državu Srbiju sa Kosova i Metohije. Priština nije ispunila nijednu. Pitanje je – o čemu dalje razgovaramo sa nekim ko ne ispunjava ono što je dogovorenog?

Poslanička grupa Dosta je bilo uputila je predlog da Srbija zamrzne dalje razgovore sa Prištinom dok Priština ne ispuni ZSO, na šta se obavezala pre šest godina. Zašto ne podržite ovaj predlog, koji je u interesu Srbije? To je razumljiv i razuman predlog, na koji niko ne može da stavi zamerku. Predložili smo i da, ukoliko Priština ne oformi ZSO u roku od tri meseca, Vlada proglaši Briselski sporazum ništavim zbog neispunjena Prištine. Srbija mora da vuče smirene, mudre i razumne poteze i štiti svoje interes. Zašto to ne činite?

Zatim, EU nije Evropa, to je projekat koji je otišao u pogrešnom pravcu i postao poligon za nemačku dominaciju. Evro i evrogrupa su postale instrument dužničkog ropsstva u kome se drže Grčka, Španija, Italija. Nemačka EU je ušla u direktni sukob sa Amerikom. Amerika nas podseća u poslednja dva meseca da smo bili saveznici u dva svetska rata. EU projekat ovaj sukob dolara i evra neće preživeti.

Srbija je prespavala pad Berlinskog zida i zatekla se na pogrešnoj strani i platili smo ogromnu cenu za to. Nemamo luksuz da prespavamo i ovu tektonsku geopolitičku promenu. Zašto smo opet na pogrešnoj strani? Zašto se Srbija drži nemačke politike i dominacije? Ko je knez Pavle u današnjoj Srbiji i ko gura Srbiju u kandže Nemačke? Nemačka je kolonizovala i upravljala Balkanom u poslednjih deset godina. U interesu Nemačke je Balkan jeftine radne snage, poslušne autokrate na vlasti. Nemačkoj ne smetaju ni medijski mrak, ni izborne krađe, ni korupcija, nemački interes u Srbiji je vojvođanska zemlja, EPS, Telekom, jeftina radna snaga. Građani ne znaju da nemačke kompanije drže preko pola tržišta udžbenika za osnovne i srednje škole u Srbiji. Plan Nemačke je da Srbija potpiše pravnoobavezujući sporazum sa Prištinom i omogući Prištini stolicu u UN. Zbog čega Srbija sluša diktat Berlina i prati nemačku politiku?

Pitanje za predsednika Srbije. Najavio je početkom septembra na Kosovu i Metohiji da će održati istorijski govor, koji je, kako je rekao, spremao mesecima i saopštiti šta je njegova ideja za rešenje pitanja Kosova. Posle prenemaganja, otišao je u Kosovsku Mitrovicu i nije rekao ništa. Šta se desilo? Zašto se tresla gora, a rodio se miš? Koja je politika koju on predlaže za Kosovo i Metohiju a drži građane u neznanju?

Zatim pitanje – zašto je Kancelarija predsednika Srbije obavestila javnost da je predsednik Srbije podneo izveštaj sinu Soroša o stanju pregovora između Beograda i Prištine? Mi poslanici ne znamo ništa o pregovorima, Vlada ne zna ništa o pregovorima, građani ne znaju ništa o pregovorima. Zašto Soroš zna? Soroš je instrument nemačke politike. Zbog čega Srbija sluša, podnosi izveštaje, ispunjava nemačku politiku u Srbiji, a ne podnosi izveštaj sopstvenim građanima? Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima poslanik Goran Ćirić.

GORAN ĆIRIĆ: Pitanje upućujem predsednici Vlade i ministru za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja.

Radnici nam danas ginu na radu. Pitanje je – da li je tačno da je od početka godine do danas u Srbiji na radu poginuo 31 radnik? To su u ovom trenutku meni dostupni podaci, ali bih želeo da to čujem direktno od predsednice Vlade i od ministra za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja.

Mislim da je važno da ne govorimo, naravno, o brojevima, jer ovde se ne radi o brojevima nego o imenima i prezimenima ljudi koji su izgubili život na radu, iza kojih stoje porodice, koje imaju decu. U tom smislu, zahtevam izveštaje, pre svega ministra za rad, socijalna i boračka pitanja, o svakom pojedinačnom nesrećnom slučaju.

Šta su razlozi za svakog od njih i da li su primenjivane sve mere zaštite na radu na način kako je to propisano zakonom? Šta su inspekcijske službe uradile da daju izveštaj u tom smislu? Mislim da svako od nas poslanika zaslužuje tu vrstu izveštaja, ne zbog toga što ćemo samo dobiti te informacije, nego zbog toga što ćemo zaštititi i prevenirati eventualne nesrećne slučajeve u narednom periodu. Mislim da je važno davati te izveštaje zbog toga što svaki taj čovek ostavlja iza sebe porodicu i naša je odgovornost i prema njihovoj porodici ali i prema njihovim životima.

Drugo pitanje postavljam ministarki građevinarstva i infrastrukture gospođi Mihajlović. Znamo, puno se pisalo o odroru brda u Grdeličkoj klisuri, ugrožavanju velikog infrastrukturnog projekta važnog za čitavu Srbiju i moje pitanje u tom smislu upućeno jeste – šta je ona preduzela da saznamo ko je naredio da se jedanaest puta preprojektuje postojeći projekat? Očigledno je da tu postoje ogromni problemi i mislim da tu odgovornost i tu vrstu odgovornosti moramo da znamo u Srbiji. Pokušava se da se čitava odgovornost svali na građevinske inženjere, sa pritiskom da se oduzimaju licence, ali smo videli da su ti ljudi napravili jedan projekat, koji je kasnije jedanaest puta promenjen! To predstavlja veliki problem.

Siguran sam da je neophodno pozabaviti se time vrlo detaljno, jer je još pet kosina na tom delu auto-puta, a svako ko je prolazio tim auto-putem mogao je svojim očima da vidi da su sanirane istom metodologijom i očigledno je da

imamo prava da se pitamo koliko je bezbedno sanirana svaka od tih kosina. Videli smo problem na ovom brdu; očigledno je da se krenulo na brzinu sa rešavanjem tog dela, najavom bombardovanja brda, sklanjanjem čitavog brda, ali je potrebno u tom smislu angažovati struku. Ja preporučujem da se ministarka i njeni saradnici obrate Građevinskom fakultetu u Nišu, jer je veliki broj profesora izgradio svoju karijeru upravo na ispitivanju tog područja i geološka ispitivanja su svakako prisutna u toj važnoj instituciji za našu državu.

Mislim da je bitno, da bismo prevenirali eventualno slične probleme i na ostalim kosinama, da dobijemo potpuni izveštaj o stanju. Pozivam Ministarstvo i inspekcijske poslove da ispitaju stanje i ostalih gradilišta na ovom koridoru jer na taj način možemo da izbegnemo ozbiljne tragedije na tom delu Koridora 10.

PREDSEDNIK: Reč ima Aleksandar Marković.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Dame i gospodo narodni poslanici, imam nekoliko poslaničkih pitanja i sva su upućena Ministarstvu unutrašnjih poslova.

Naime, da li će biti procesuirani oni koji na internetu, na društvenim mrežama otvoreno pozivaju na nasilje, na progone najgore vrste, pa čak i na silovanje? U pitanju je monstruozna objava na društvenim mrežama jednog od lidera tzv. Saveza za Srbiju, u narodu poznatog kao „kupus koalicija“, izvesnog Željka Veselinovića, u kojoj na najstrašniji način vređa premijera Srbije Anu Brnabić, sa otvorenim pozivom na linč, pa čak i na silovanje.

To ovako izgleda kada on objavi da je u pitanju podmukla neznanica, kada se obrati rečima: „E pa, draga fikus-premijerko, želim ti da te jednom taj isti Mitrović zatvori u Zadruzi, u četiri zida, bez ključa, sa jednim obdarenim Afroamerikancem, tek puštenim iz zatvora, i da taj šou narod gleda jedno par meseci, pa da vidim da li bi posle toga branila najgori ovozemaljski šljam“.

Dakle, mene je sramota, imam ogroman osećaj neprijatnosti na samo čitanje ovakvog statusa na društvenoj mreži. Mi smo na najrazličitije uvrede od strane pripadnika bivšeg režima navikli, oni to rade svakodnevno. Jedino što oni rade jeste iznošenje laži, izmišljotina i najgorih uvreda na račun predsednika Srbije Aleksandra Vučića, Vlade Srbije, SNS-a, ali ovo je po monstruoznosti dosad nezabeležen slučaj u novijoj političkoj istoriji.

Na stranu to što do ovog trenutka, do današnjeg dana, najveći deo koalicionih partnera tog Željka Veselinovića iz te „kupus koalicije“ nije osudio ovakav monstruozni tvit ili status na Fejsbuku, kako se to već zove. Dakle, nije osudio. Jedno je ogradići se, a jedno je osuditi. Imali su prilike svih ovih dana da osude ovakav gnusni čin. Nisu to učinili ni medijskim putem, nisu to učinili ni ovde u Narodnoj skupštini Republike Srbije, nisu to učinili ni juče na sednici Skupštine Grada Beograda gde je taj Željko Veselinović odbornik. Na stranu što mu ne pada na pamet da podnese ostavku zbog takvog zlodela.

O tome svedoči i druga njegova objava, zahvaljivanje na društvenim mrežama, jer se taj Željko Veselinović zahvaljuje svojim koalicionom partnerima na pruženoj podršci. Neki su čak išli korak dalje pa pokazali razumevanje za onaku njegovu izjavu. U toj drugoj objavi, taj Veselinović kaže: „Hvala svim članovima Saveza za Srbiju na nedvosmislenoj podršci. Neće nas uplašiti, pocepati, nego nam samo daju još više snage u borbi protiv ovog fašističkog režima“ itd. Dakle, on se zahvaljuje kolegama iz Saveza za Srbiju, i Demokratskoj stranci, i ovim jurišnicima Đilasovim iz lažne patriotske organizacije Dveri, i svima ostalima, on se zahvaljuje na podršci.

Dalje, da li će biti procesuirani i određeni političari koji su na društvenim mrežama pozivali na nasilno rušenje vlasti u zemlji, na razna krvoproliva, puč, državni udar, nasilno preuzimanje vlasti, odnosno sve ono što su Boško Obradović, Đilasov jurišnik, zatim izvesni Vladimir Gajić, visoki funkcijonер Jeremićeve stranke, i ostali Đilasovi puleni pisali na društvenim mrežama letos sa mora?

Ovde imamo Boška Obradovića, koji poziva časne oficire Vojske Srbije i Ministarstva unutrašnjih poslova da uhapse predsednika Srbije zbog kršenja Ustava, gaženja predsedničke zakletve i poziva na krivični postupak. Onda imamo advokata Vladimira Gajića, visokog funkcijonera Jeremićeve stranke, koji je poručio da su nasilne demonstracije, uz podršku Zapada, jedini način da se sruše predsednik Aleksandar Vučić i njegov SNS. „Vučića na izborima ne možemo da pobedimo, moramo biti spremni na nasilno preuzimanje vlasti, moramo obezbediti podršku velikih sila za to i pripremati se za taj trenutak“, to poručuje visoki funkcijoner Jeremićeve stranke.

Dakle, sada je već svima jasno da je u pitanju jedan skup ljudi koji su svesni da nemaju šta da traže na političkoj sceni Srbije i zato prizivaju i priželjkuju raznorazne scenarije, krvoproliva, državne udare. Na sreću, tako nešto im neće proći u Srbiji. Zahvalujem.

PREDSEDNIK: Hvala.

Prelazimo na 1. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU (nastavak pretresa u pojedinostima).

Na član 1. amandman je podnela narodna poslanica Nataša St. Jovanović.

Da li želi reč?

Izvolite.

NATAŠA ST. JOVANOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovani ministre sa saradnicima, poštovane kolege narodni poslanici, na početku bih želela da kažem da se pridružujem svojim kolegama i koleginicama iz Srpske napredne stranke koji su osudili svako nasilje, agresiju i svaki poziv na nasilje od onih koji sebe nazivaju demokratama i intelektualnom elitom, a pritom niko

nije našao za shodno da se izvini ili ogradi od monstruoznih pretnji pojedinaca iz njihovih redova.

Tokom jučerašnjeg dana bilo je puno iskaza mržnje, laži, optuživanja od strane opozicije, jer iz velike nemoći i ljubomore vidimo zašto je nastala izreka „uspeh se ne prašta“. Sada u zemlji Srbiji postoji dobra socijalno-ekonomski konekcija između države i penzionera, kao i između radnika i poslodavaca, i ona je kontinuirana, a to je zajednička težnja da materijalni položaj u Srbiji bude bolji. Političko dodvoravanje zarad nekog mira ili političkih poena ostalo je u prošlosti. Da se Srbija zadužuje, ne bismo stvarali neki imidž dobre vlade. Mi to ne želimo, želimo da postignemo dobre uslove dobrom radom i da ljudi shvate – onoliko koliko rade, toliko će biti bolje svima, i radnicima i penzionerima i državi.

Nama penzioneri veruju, a to je blizu dva miliona penzionera. To su ljudi sa velikim životnim iskustvom, koji su dobrim delom doprineli da Srbiju izvučemo iz kolapsa i bankrota u koji nas je prethodna vlast uvalila. Jedva se iščupasmo iz živog blata u koji je naša zemlja sve više i više tonula. Ali zahvaljujući mudrosti, znanju, poštenju i ogromnom napornom radu našeg predsednika Srbije i našeg predsednika SNS-a, sa timom ljudi koje je on postavio i procenio da se mogu dostojno boriti s ogromnim problemima i izazovima i na kraju pobediti, naša zemlja beleži najveći privredni rast u regionu.

U 2017. godini Srbija je privukla 118 stranih direktnih investicija, što je 157% više nego u 2016. godini. Sada, u poslednjoj poseti Kini doneti su i potpisani ugovori od deset milijardi evra investicija u skorijoj budućnosti.

Suficit je 8,8 milijardi dinara, što znači da je strpljenje građana, a ponajviše penzionera, uz veoma vredan i posvećen rad našeg predsednika i cele Vlade, dalo rezultate, uz konstantan ekonomski rast. To je ono što je bitno. Hvala na pažnji.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marko Parezanović.

Da li neko želi reč?

Izvolite.

MARKO PAREZANOVIĆ: Zahvalujem, predsednice.

Poštovani ministri sa saradnicima, poštovane kolege, stabilnost javnih finansija je važna za svaku državu, za njenu budućnost, za njenu perspektivu, za njen razvoj. Kada se političari obraćaju građanima na temu penzija, plata, nekih socijalnih kategorija ili nečeg četvrtog, kako je važno da uvek na umu imaju koliko je bitno da država ima stabilne javne finansije. Ako to nije slučaj u njihovim obraćanjima javnosti, u delovanju, onda su takvi političari uvek apsolutni populisti i demagozi. Nažalost, u našoj istoriji takvih je bilo mnogo. Praktično, Vlada Aleksandra Vučića iz 2014. godine prva je vlada koja je imala

hrabrosti da građanima ukaže na realno stanje i povuče neke nepopularne mere u cilju ozdravljenja javnih finansija.

Zato je jako važno da se neke činjenice ponove još jednom.

Kada su u pitanju penzije, za 60% penzionera smanjenja penzija nikada nije ni bilo, a bilo je nekoliko povećanja u prethodne četiri godine. Sa najnovijim povećanjem penzija oko 90% penzionera imaće značajno veće penzije nego 2014. godine, a u isto vreme država Srbija ima mnogo stabilnije i zdravije javne finansije. Kada to kažem, mislim i na veći rast BDP-a, i na pad javnog duga, i na stabilnost nacionalne valute, i na nisku stopu inflacije, i na smanjenu nezaposlenost i na drastično manji budžetski deficit. Svi ovi parametri nam idu u prilog u poslednje četiri godine. To ne govorim ja, to govore relevantne međunarodne institucije, kao što su Međunarodni monetarni fond, Svetska banka; kaže to ponekad i Fiskalni savet, koji je uglavnom kritički nastrojen, ali u poslednje vreme nekad nešto i pohvale, a u prošlosti nikad ništa nisu hvalili, niti su imali šta da hvale.

Postoje i oni koji nikad ništa ne hvale, koji samo kritikuju. Tu mislim, pre svega, na ovu najnoviju tajkunsko-ljotićevsku koaliciju Dragana Đilasa, Vuka Jeremića, mog čačanskog kolege narodnog poslanika. Mene to previše ne brine kada pogledam kako oni jedni o drugima govore sve najgore. Setimo se da je Dragan Đilas izbacio Vuka Jeremića iz stranke, da je Borko Stefanović rekao da bi radije pijuk u glavu nego da bude u koaliciji sa Vukom Jeremićem. Kada oni tako govore jedni o drugima, šta mi da očekujemo da će da govore o Vladi i njenim rezultatima?

Kada pozivaju na silovanje premijerke, kako onda da očekujemo da budu srećni i da im bude drago što je u prva dva kvartala 2018. godine rast našeg BDP-a 4,9%, da možemo ponovo da povećamo plate i penzije, ali na realnim osnovama, da ne moramo da dižemo kredite sa kamatama od sedam i osam posto da bismo povećali penzije i zakrpili rupu u budžetu, kao što su to oni radili u svoje vreme? Kada podignemo neki kredit, to budu kamate od jedan, dva ili tri posto i podižemo ih da bismo gradili kliničke centre, da bismo gradili autoputeve, sve ono što oni nisu uradili. A pogotovo nisu uradili u gradu iz koga ja dolazim, u gradu Čačku, koji nije dobio jedan kilometar auto-puta za dvanaest godina, nijednu novu fabriku, a sve fabrike koje su radile zatvorene su pljačkaškim privatizacijama. Čačak je udžbenički primer javašluka i nesposobnosti bivše vlasti oличene u sadašnjem Savezu za Srbiju.

Naravno, u danu za glasanje podržaću ovaj zakon, a o svim ovim parametrima stabilnosti javnih finansija koje sam pomenuo malopre govoriću detaljno u nekom od narednih amandmana. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Vlado Babić.

Izvolite.

VLADO BABIĆ: Zahvaljujem.

Uvažena predsedavajuća, poštovana gospodo ministri sa saradnicima, uvažene koleginice i kolege narodni poslanici, na osnovu člana 161. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srbije, na Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, koji je podnela Vlada, podnosim amandman na član 1. Predloga zakona kojim se vrši izmena u članu 12. Zakona, pri čemu se dodaje novi stav 2. koji glasi: „Ovim zakonom podstiče se sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na razvoj medicinskih centara“.

Naime, razlozi za donošenje ovog zakona proizilaze pre svega iz potrebe da se sistem invalidskog i penzionog osiguranja i dalje uređuje, i to u skladu sa započetom reformom ovog sistema 2002. godine. Inače, same reforme su se sprovodile u pet faza: 2002, 2003, 2005, 2010. i 2014. godine. Osnovni cilj ovih reformi jeste stvaranje uslova za dugoročnu ekonomsku održivost penzionog sistema kojom se obezbeđuje pravna sigurnost i odgovarajući socijalni položaj sadašnjih i budućih generacija penzionera. Penzioni sistem nije bio prilagođen promenama u smislu demografskog kretanja stanovništva, a bio je i preizdašan u odnosu na ekonomske mogućnosti društva u odnosu na blaže kriterijume invalidske komisije oko potpisivanja rešenja za invalidske penzije, kao i visine istih. Pored toga, i nepovoljan broj osiguranika i penzionera od 1:1,15, uz stalno pogoršavanje tog odnosa, doveo je do deficit-a u poslovanju Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, tako da je skoro 40% obaveza za isplatu neto penzija dotirano iz budžeta Republike.

Vlada Republike Srbije je obećala da će ukinuti Zakon o smanjivanju penzija kada se finansijski stabilizuje Republički fond. Čini mi se da je on sada stabilan zahvaljujući stalnom dotiranju sumom, koja je ispod nivoa koji traži MMF. Vlada je veoma zadovoljna nastalom situacijom u smislu što je za nastalo uvećanje bilo dovoljno novca u budžetu, tako da nije bio potreban njegov rebalans.

Iz navedenog razloga, preduzete su mere reforme, prilagođavanja penzijskog i invalidskog sistema navedenim okolnostima. Podignuta je starosna granica za odlazak u starosnu penziju za oba pola, muškarcima do 65, a ženama do 62, sa postepenim podizanjem starosne granice koja se izjednačava sa muškom, i to šest meseci godišnje. Uslovi za ostvarivanje prava na invalidsku penziju su se pooštigli, a uvedena je prevremena starosna penzija sa trajnim umanjenjem visine penzije. Ujedno su pooštreni uslovi za ostvarenje prava na porodičnu penziju. Politika rasta penzija se usklađuje sa ekonomskim mogućnostima budžeta. Pored preduzetih mera za smanjenje deficit-a i dotacije iz budžeta, ključni faktor za dugoročnu stabilizaciju sistema PIO leži prvenstveno u što efikasnijem razvoju naše zemlje, sa novim investicijama i

povećanim zapošljavanjem, čime bi se popravio odnos broja zaposlenih i penzionera.

Treba istaći da su penzioneri veoma važni za Vladu Republike Srbije, koja se trudi da im obezbedi najbolje uslove za život. U ovom zakonu postoje pozitivne izmene koje idu u korist penzionera. Obećanje Vlade, prvo uvećanje penzija u visini od 8,8% do 13,2%, treba da bude već u novembru, kada se isplaćuje oktobarska penzija.

Naši najstariji sugrađani su zaista zaslužni za uspešne reforme koje je sprovela Vlada i zahvaljujući njima sada imamo stabilne javne finansije, na čemu smo im neizmerno zahvalni. Hvala.

PREDSEDNIK: Pošto su se stekli uslovi, predlažem da konstatujemo potvrđivanje mandata narodnoj poslanici u Narodnoj skupštini za upražnjeno poslaničko mesto kako bismo omogućili njenu učešće u radu Narodne skupštine.

Uručena vam je Odluka Republičke izborne komisije o dodeli mandata narodnog poslanika radi popune upražnjenog poslaničkog mesta u Narodnoj skupštini. Izveštajem Odbora za administrativno-budžetska i mandatno-imunitetska pitanja Narodne skupštine utvrđeno je da su se stekli uslovi za potvrđivanje mandata narodnom poslaniku, sa predlogom da Narodna skupština, shodno članu 27. stav 5. Zakona o izboru narodnih poslanika, konstatuje potvrđivanje mandata narodnom poslaniku Aleksandri Jevtić, izabranoj sa izborne liste Aleksandar Vučić – Srbija pobeduje.

Na osnovu Odluke RIK-a i Izveštaja i predloga nadležnog odbora, a shodno članu 27. stav 5. Zakona o izboru narodnih poslanika, konstatujem potvrđivanje mandata narodnom poslaniku Aleksandri Jevtić.

Molim da se spremite za polaganje zakletve.

Poštovana narodna poslanice, molim vas da, saglasno članu 17. Zakona o Narodnoj skupštini, pristupite polaganju zakletve.

(Predsedavajuća čita tekst zakletve, a narodni poslanik ponavlja.)

**„ZAKLINjEM SE DA ĆU DUŽNOST NARODNOG POSLANIKA
OBAVLjATI PREDANO, POŠTENO, SAVESNO I VERNO USTAVU,
BRANITI LjUDSKA I MANjINSKA PRAVA I GRAĐANSKE SLOBODE I
PO NAJBOLjEM ZNANJU I UMEĆU SLUŽITI GRAĐANIMA SRBIJE,
ISTINI I PRAVDI.“**

Molim narodnog poslanika da pristupi potpisivanju teksta zakletve.

Dozvolite mi da vam u svoje ime i u ime poslanika Narodne skupštine čestitam na izboru i poželim srećan rad. Hvala vam puno.

Nastavljamo sa radom.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dragana Kostić.

Reč ima narodna poslanica Dragana Kostić.

DRAGANA KOSTIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Uvaženi ministri, narodni poslanici, građani Srbije, svih ovih dana slušali smo razne priče od „žute elite“, odnosno „žutog preduzeća“ kako smo mi otimali penzionerima i kako mi ne znamo da vodimo ovu državu, a izbori su samo pokazali da to nije tačno.

A koliko su oni vodili brigu o penzionerima, podsetiću ih samo na 2012. godinu; ne da nisu vodili brigu o penzionerima, nisu čak ni dozvoljavali zaposlenima da ostvare pravo na penziju. Godine 2011. i 2012. u Javnom preduzeću „Resavica“, gde rade rudari petsto metara ispod zemlje, nisu uplaćivani doprinosi za PIO. Na taj način zaposleni u tom rudniku nisu imali uslova da ostvare svoja prava bez obzira na to što su imali preko 63 godine i što su radili preko 40 godina.

Milijardu i po dinara ostali su dužni Fondu PIO. Preko 60.000 penzionera – prosečno, po 25.000 je primalo u to vreme penziju – ostalo je uskraćeno. A danas oni znaju nama ovde da pričaju kako mi ne znamo da vodimo državu i da uskraćujemo penzionerima nadoknadu. Zato bi bolje bilo da čute i da se vrate tamo odakle su došli, jer im više nikada ovaj narod neće dati priliku da vladaju ovom zemljom.

PREDSEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala, koleginice.

Na član 1. amandman je podnela narodna poslanica Borka Grubor.

Da li neko želi reč?

Izvolite.

BORKA GRUBOR: Poštovani predsedavajući, poštovani ministri sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, pre početka obrazlaganja mog prvog amandmana želim da kao žena, majka, lekar, ginekolog, koja sam ceo dosadašnji radni vek posvetila očuvanju zdravlja žena, najoštije osudim uvredljivo pisanje Željka Veselinovića upućeno našoj predsednici Vlade gospođi Ani Brnabić, u želji da se takvi komentari nikada i nikome više ne dogode, ako smo imalo civilizovani ljudi, u koje se prethodno navedeni svakako ne može ubrojiti. Mene je sramota njegove sramote, a njega očigledno nije. Ako je to lider Saveza za Srbiju, onda ne dao Bog da takvi ikada dođu na vlast, što se svakako ne može dogoditi nikada.

U članu 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o PIO kojim se vrše izmene u članu 12. Zakona dodaje se novi stav 2, koji glasi: „Ovim zakonom podstiče se sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na razvoj zdravstva“.

Ukidanjem Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija visina penzija u isplati se vraća na nivo bez umanjenja, što je rezultat pozitivnih ekonomskih kretanja. Time se omogućuje da penzioneri, koji su podneli najveći teret fiskalne konsolidacije, oseće korist od unapređenja stanja u ekonomiji države.

U vreme vladavine prethodnog režima bili smo na rubu finansijske propasti, država je dovedena pred bankrot. Pljačkaškim privatizacijama javnih preduzeća punili su svoje džepove, a uz sve to zaduživali državu uzimajući nepovoljne kredite sa visokim kamatnim stopama.

U vreme dolaska gospodina Aleksandra Vučića za predsednika Vlade zatećeno stanje u budžetu Republike Srbije bilo je katastrofalno. Zahvaljujući marljivom, danonoćnom, odgovornom radu našeg predsednika, velikoj požrtvovanosti i želji da zemlju iščupa iz propasti dovođenjem velikog broja stranih investitora, otvaranjem velikog broja fabrika i mnogo novih radnih mesta (za razliku od prethodnih, koji su ostavili 400.000 ljudi bez posla), penzioni fond i budžet naše države je počeo da se puni. Zato u poslednje tri godine imamo suficit u budžetu, a ne deficit kakav su nam ostavili prethodnici.

Ja sam bila šokirana informacijom iz ekspozeta sadašnje predsednice Vlade da mi na godišnjem nivou samo za otplatu kamata za nepovoljne, ranije uzete kredite moramo da vraćamo novce u vrednosti 150 kilometara auto-puta. Naša bi zemlja cvetala da nije bilo lopova koji su vodili ovu državu do 2012. godine.

Ali danas, zahvaljujući uspešnom radu našeg predsednika i naše vlade, mi imamo najveće ulaganje u privredu a i u zdravstvo. U prethodnih četrdesetak godina nije rađeno skoro ništa od većih investicija u zdravstvu, a sada se otvaraju veliki klinički centri, kao što je Niš već završen, pa će redom biti rekonstruisani i svi ostali: u Beogradu, Novom Sadu, Kragujevcu. Osim renovirane Dečje bolnice u Tiršovoj, biće izgrađena i Tiršova 2, najsavremenije opremljena bolnica za lečenje naših najmlađih.

Ja se zahvaljujem predsedniku, gospodinu Aleksandru Vučiću, koji je najavio i povećanje plata zdravstvenim radnicima. Mislim da je to apsolutno opravdano za posao koji obavljaju. Time će se više novca slivati u Penzioni fond pa će i naši najstariji sugrađani, penzioneri, imati povećane penzije, pa i svake naredne godine, u skladu sa ekonomskim kretanjima i raspoloživim finansijskim sredstvima u državnom budžetu. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, koleginice Grubor.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ivana Nikolić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Ivana Nikolić.

Izvolite.

IVANA NIKOLIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvaženi ministri sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, predlog zakona o kome danas govorimo svakako je rezultat posvećenog, odgovornog i marljivog rada rukovodstva, na čelu sa predsednikom Aleksandrom Vučićem, koji je pre svega imao hrabrosti i volje da se suoči sa nagomilanim problemima. U vreme kada je sprovodio teške mere tako radeći,

dobijao je, i dan-danas dobija, neuporedivo veću podršku od građana Srbije i poverenje u odnosu na one koji nude i rade... Odnosno, šta sad rade predstavnici raznoraznih političkih opcija. Po pitanju ekonomskog rasta, smanjenja javnog duga i, generalno, stanja u budžetu, Srbija je lider u regionu. S ponosom i, što je još važnije, sa jasno definisanim pokazateljima, činjenicama koje priznaju i svetske nadležne institucije, danas izlazi pred građane Srbije.

Činjenica je, takođe, da je nezaposlenost danas daleko manja u odnosu na pre šest godina. To uzrokuje jednu zdravu atmosferu, jer kako je mnogostruko veći broj zaposlenih u odnosu na ranije, danas govorimo o isplati penzija po osnovu doprinosa i poreza. Takva politika, na zdravim osnovama, dovela je do situacije da sada govorimo o pravom, dugoročnom, realnom načinu izmirenja zakonskih obaveza i sada postoji siguran model za isplatu penzija.

Kada imamo takav stabilan budžet, kada imamo suficit, kada imamo sve veći broj otvorenih fabrika, sve veći broj zaposlenih lica u našoj zemlji, kada se beleži ekonomski rast, kada se beleži realizacija infrastrukturnih projekata, takav ambijent doprinosi privlačenju novih investicija. Svako će poželeti da investira u zemlju sa parametrima koje ima Srbija i čije je rukovodstvo sprovodeći program Srpske napredne stranke doprinelo da ona danas uživa ugled jedne nezavisne, suverene, slobodne i poštovane zemlje.

Takva Srbija je poželjna destinacija i za realizaciju infrastrukturnih projekata i za život, a ne onakva kakvu bi žeeli da vide oni koji promovišu nasilje, napade na vojsku, na policiju, na žene itd. To ne želete građani Srbije, oni su pokazali da želete da ostanu na ovom putu koji ih vodi u sigurnu budućnost. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice.

Poštovani narodni poslanici saglasno članu 27. i članu 87. st. 2. i 3. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi i posle 18 časova zbog potrebe da Narodna skupština što pre doneše akte iz dnevnog reda ove sednice.

Sledeći govornik.

Na član 1. amandman, sa ispravkom, podneo je narodni poslanik Đorđe Komlenski.

Da li neko želi reč? (Da.)

Đorđe Komlenski.

Izvolite.

ĐORĐE KOMLENSKI: Zahvalujem, predsedavajući.

Dame i gospodo, drugarice i drugovi, uvaženi ministri sa saradnicima, podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o PIO sa namerom da pokušam da doprinesem nameri predлагаča ovog zakona, a to je da se na jasan i precizan način izmenom odredbe člana 12. ona usaglasi s odredbama Zakona o privrednim društvima.

Naime, ono što predlažem jeste da se – pored toga što je Predlogom zakona nama ovde stavljeno na razmatranje, a to je da se iz stava 2. člana 12. brišu reči „kao i obavljanje poslovodstvenih ovlašćenja i poslova upravljanja u skladu sa zakonom kojim se uređuje položaj privrednih društava“ – brišu i reči „i zastupanje“. Smatram da je ovakva korekcija nužna da bi ovo bilo u potpunosti usklađeno sa Zakonom o privrednim društvima. Ovim je jasna intencija predлагаča zakona da se osim ovog usaglašavanja ovo eksplisitno odnosi samo na osnivače ili članove društava koji obavljaju ovakve poslove u korist društva.

Znači, komentari koje smo mi slušali juče ili su zlonamerni ili uvažene kolege nisu ni pročitale Predlog zakona jer su govorile o tome da će ovo otvoriti manipulativni prostor da se gazda kao poslodavac i radnici dogovore da se fiktivno piše manja plata itd. Ne, ovo nema nikakve veze sa zaposlenima u ovim privrednim društvima, ovo se isključivo odnosi na osnivače ili, kako mi to žargonski volimo da kažemo, na vlasnike.

Ovim će se ispraviti jedna nepravda. To znači da će oni koji nisu mogli da budu u radnom odnosu a mogli su da dobiju inostrane penzije, upravo zbog odredaba iz Zakona o privrednim društvima i ove kolizije koja se otklanja ovim zakonom (a mislim da se ovim amandmanom otklanja u potpunosti), moći da ostvare prava koja mogu da povuku iz stranih država kada je penzija u pitanju. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Komlenski.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Milena Turk.

Izvolite, koleginice Turk.

MILENA TURK: Hvala, predsedavajući.

Uvaženi ministri, dame i gospodo narodni poslanici, podnela sam amandman na prvi član Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju kako bi se dodatno definisao ovaj član. Poseban akcenat stavljam na održivost finansijskog sistema i jedan stabilan način i model finansiranja penzija.

Kada govorimo o reformskim procesima koji su sprovedeni u Srbiji, sigurno je da je i ovaj današnji predlog o kome danas raspravljamo deo tog procesa jer se radi o uspostavljanju efikasne, moderne i uređene države. Ovim predlogom se unapređuje materijalni položaj svih korisnika penzija i predviđa mogućnost za povećanje primanja korisnika sa najnižim primanjima ali, generalno, i svih kategorija penzija.

Ovim predlogom je predviđen pravedniji način obračunavanja prevremene penzije ali, isto tako, i prostor za jednokratne isplate novčanih iznosa uz sam iznos penzije.

Predviđeno je da se kroz ove modele unapredi materijalni položaj korisnika penzija. To smo omogućili kroz reforme koje su sprovedene, kroz uštade koje su ostvarene, pa sada imamo realan osnov, realan prostor i realne

mogućnosti, opravdano, da ovako planiramo i sprovodimo ono što je predviđeno današnjim zakonom. Akcenat je, naravno, na pozitivnim ekonomskim kretanjima i održivosti sistema i većim mogućnostima koje su u skladu sa postignutim rezultatima.

Međutim, kada govorimo o reformama, ovo nije jedini prostor u kojem se reforme sprovode. Može se govoriti i o reformama u sferi privrede, jer će kroz ovaj zakon i poslodavcima biti smanjeni administrativni nameti. Čak se predviđa smanjenje 16 obrazaca koji su poslodavcima bili stavljeni na teret. Dakle, kroz jedno rasterećenje sistema, kroz uštede koje se ostvaruju, sigurno će biti postignuti pozitivni efekti u sferi privrede. Umrežavanje sistema i efikasniji rad PIO fonda je ono čemu se teži, i to je još jedan segment strategije Vlade kada govorimo o unapređenju državne uprave.

Konačno, penzioneri, koji su podneli najveći teret kroz uštede, kroz reforme, kroz ceo ovaj proces, konačno će moći da osete korist jer je sistem oporavljen, finansije stabilne i konsolidovane. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Turk.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Žarko Mićin.

Izvolite, kolega Mićin.

ŽARKO MIĆIN: Zahvaljujem se, predsedavajući.

Poštovani predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na zakon o izmenama i dopunama Zakona o PIO. Ovo je zakon koji će obradovati sve naše penzionere kojima smo zbog neodgovorne politike „žutog preduzeća“ morali privremeno da smanjimo penzije.

Mislim da je važno da podsetimo naše penzionere zašto smo 2014. godine morali da im privremeno smanjimo penzije. Pa, zato što su gospoda iz „žutog preduzeća“ 2008. godine, zarad dobijanja izbora, usred ekomske krize povećali penzije za 10%, a sa redovnim povećanjem to je bilo čak za 15%. Ovim su napravili ogromnu rupu u budžetu i doveli državu do bankrota 2012. godine.

Da bih vam pokazao kako su se amaterski odnosili prema budućnosti ove države, pročitaću vam šta je rekao 2008. tadašnji premijer Mirko Cvetković. Kaže Mirko: „Ima para za povećanje penzija. U toku je rad na rebalansu budžeta i prve procene pokazuju da rebalansom neće biti probijen budžet za 2008. godinu.“ A onda, samo mesec dana posle toga, imamo vest – Ministarstvo finansija je prošle nedelje objavilo da je budžet na kraju avgusta, prema novoj međunarodno uporedivoj metodologiji koja se primenjuje od jula ove godine, bio u deficitu od čak 17,4 milijarde dinara. Tako se prema staroj metodologiji planirani ovogodišnji budžetski deficit povećava na 44,9 milijarde dinara. Dakle, Mirko Cvetković, iako je znao da ovo vodi u bankrot države, ipak je smatrao da ima para za povećanje penzija.

A kako je to izgledalo, kako je izgledao taj odlazak u bankrot do 2012. godine? Pa evo: 2008. godine „žuto preduzeće“ je planiralo deficit budžeta od

minus 45 milijardi, a ostvareni deficit je bio minus 72 milijarde; zatim, 2009. godine su planirali minus 49 milijardi, a ostvarili su minus 127 milijardi; 2010. godine planirali su minus 82 milijarde, a ostvarili minus 141 milijardu. I onda, 2011. godine opet se javlja Mirko Cvetković i kaže – neće nam se desiti Grčka. A ono što se desilo jeste da su planirali 93 milijarde, a ostvarili deficit od minus 163 milijarde. Na kraju, 2012. godine planirali su deficit od 124 milijarde, a završili smo sa deficitom od minus 245 milijardi dinara.

Naravno, javni dug je uvek dobar pokazatelj kako vodite državu. Javni dug se od osam milijardi evra, koliko je bio 2008. godine, povećao na čak 17 milijardi evra 2012. godine. E, tako su oni vodili državu, gospodo.

I, da, desila bi nam se Grčka da nije bilo Srpske napredne stranke. Zahvaljujući Srpskoj naprednoj stranci nikad nam se neće desiti Grčka i penzioneri će imati penzije veće nego ikada. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Mićin.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Marković.

Izvolite, koleginice Marković.

Vi ste se javili po amandmanu?

Izvinjavam se, koleginice Marković, doktor Jokić se javio po amandmanu, pa ako dozvoljavate...

Izvolite.

MIHAILO JOKIĆ: Samo da dopunim svog kolegu, da bi izlaganje bilo u potpunosti.

Tadašnja vlast je 2008. godine povećala penzije četiri puta. Sve što je kolega rekao, to je tačno, ali treba reći i sledeće – da su oni „jurili“ 60% prosečne plate i da su tu platu pogrešno izračunali jer nisu uzimali u obzir platu kod preduzetnika. I tada su penzije, u toj 2008. godini, povećali za 70 milijardi. Tada su oni u bruto domaći proizvod ušli sa 13,4%. Znači, jednostavno, totalno neznanje ili totalna nedobronamernost prema državi. To su takve greške i takvo uvaljivanje države u nepogodnosti, da je to nezapamćeno u istoriji. Ne mogu da shvatim da su takvi diletanti mogli da vode državu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Jokiću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Marković.

Izvolite.

VESNA MARKOVIĆ: Hvala.

Sigurna sam potpuno da nikome od nas koji smo glasali za umanjenje penzija to nije bila prijatna odluka. Pored toga, svako od nas u svojoj porodici ima penzionere i sve to se, naravno, direktno odražavalo i na naš budžet.

Mi smo morali da saniramo posledice potpuno neutemeljene odluke o povećanju penzija, i to pred izbore 2012. godine, koja je bila doneta isključivo u predizborne svrhe. U tom trenutku javni dug Srbije je bio 78% BDP-a. Država

je bila pred bankrotom. Da nismo 2014. doneli zakon o umanjenju penzija, pitanje je, u stvari, koliko bi danas iznosile penzije i da li bismo uopšte mogli da ih isplatimo.

O tome da je ova odluka bila ispravna, iako teška, kao što sam već rekla, govore i podaci da je BDP u prvih šest meseci ove godine 4,5%, a da je prosečna plata 470 evra, a do pre samo nekoliko godina bila je 336. Javni dug Srbije spustićemo do kraja ove godine na ispod 50%, što smatram zaista velikim uspehom.

Ovim povećanjem povišicu od 13,3% dobiće skoro milion građana koji primaju penzije manje od 25.000 dinara. Najniže penzije nisu ni smanjivane, ali su obuhvaćene ovim povećanjem. Zaista mi je žao što su ovakav teret morali da podnesu penzioneri, ali mi je drago što su se napokon stvorili uslovi za povećanje penzija i, kao što sam rekla, posebno onih najnižih, koje nisu ni bile smanjivane. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Sonja Vlahović.

Izvolite.

SONJA VLAHOVIĆ: Zahvalujem.

Uvaženi ministri sa gostima, kolege i koleginice, građani i građanke, ovo je moj prvi amandman na Predlog zakona, na prvi član, a vezan je za privredni rast.

U prvih šest meseci ove godine ostvaren je privredni rast od 4,5%. Planiran je bio deficit od 22 milijarde, a ostvaren je suficit od 31 milijardu. Time je omogućeno povećanje penzija i pre obećanja. Politika predsednika Vučića i Srpske napredne stranke daje dobre, izuzetne rezultate; nastavićemo dalje da jačamo privredu i da se time ostvaruju uslovi za dalja povećanja plata i penzija.

Uspostavljen je siguran model finansiranja penzija. Pored najavljenog povećanja penzija od sledećeg meseca u visini od 8,8% do 13,2%, u narednoj godini se može očekivati povećanje čak i do 5%. Svaka penzija u odnosu na pre četiri godine, kada su penzije bile smanjene zbog katastrofalne politike koja nas je dovela do bankrotstva, biće veća.

Od 1. januara 2019. godine Srbija će biti među deset zemalja sa najnižim dugom, iznosiće 48% BDP-a.

Ponosna sam, a i vi, penzioneri, treba da budete ponosni, jer ste vi najviše pomogli. I treba da budete ponosni na sebe i na svoju zemlju koja je to uspela da napravi.

Penzioneri znaju kome treba da veruju. I sami će videti i shvatiti da će sva obećanja biti ispunjena.

Očekivala sam već par dana od koleginica iz opozicije osude sramne objave Željka Veselinovića, bar od onih koleginica koje su članice Ženske parlamentarne mreže. Ali, nažalost, ništa, tajac sa ove druge strane.

Nasilje, napadi na žene, zajednički je činilac svih članova opozicije. Jedina politika koju nude jeste mržnja prema Aleksandru Vučiću, sprovođenje i pozivanje na nasilje. Ali mi imamo odgovor za sve, za sva ta pozivanja na nasilje i na svu tu mržnju, a naš je odgovor – ekonomski uspesi, rad, smanjenje javnog duga, smanjenje nezaposlenosti, više investicija, veće plate i penzije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Stanislava Janošević. Izvolite, koleginice Janošević.

STANISLAVA JANOŠEVIC: Hvala, predsedavajući.

Znate, kada smo počeli sa primenom reformi kako bi se stabilizovao finansijski sistem i ekonomija u Srbiji, jedna od mera jeste bila smanjenje penzija. Neki su bili optimisti, neki pesimisti povodom toga kakvi će pozitivni efekti biti tih reformi. Međutim, verujte mi, nijednog momenta nisam sumnjala da li se nalazimo na pravom putu. I moram da se zahvalim penzionerima što su istrajali. Tu su, između ostalog, i moji roditelji, prijatelji, kumovi, rođaci, ali mi danas radimo na tome da se penzije povećaju.

Svedoci smo toga šta su rezultati tih reformi, a to jeste finansijska stabilnost, koja je omogućila da otvaramo vrata mnogim investorima, a ne samo da zatvaramo preduzeća. Zato što smo bili dosledni, istrajni, zato što smo verovali i, pre svega, zato što nas vodi najbolji među nama, imamo mogućnost da otvaramo vrata preduzećima iz Koreje, Italije, Nemačke, Švedske, Kine i mnogih drugih.

Dolazim iz grada u kom posluju kompanije iz tih zemalja. Verujte mi, Zrenjanin je bio u zapećku, bio je zaboravljen i dosta mi je bilo više da slušam o tome kako je to grad u senci, kako je mračan, mrtav. To zasigurno više neće biti. Pre nekoliko dana, tačnije pre mesec dana, predsednik Republike Srbije posetio je Zrenjanin kada je potpisao Memorandum o razumevanju između Vlade Republike Srbije i kineske kompanije „Šandong Linglong tajer“. Taj memorandum je potpisao ministar Goran Knežević sa predsednikom te kompanije.

Svedoci smo da je pre nekoliko dana predsednik posetio Narodnu Republiku Kinu. Predsednik Aleksandar Vučić je sa predsednikom Si Činpingom potpisao ugovor o finansiranju i ulaganju u Zrenjanin, ulaganju u Srbiju. Ta investicija je u vrednosti od 950.000.000 dolara. Neki će se nasmejati ili će im smetati kada kažem da su to istorijske promene. I jesu, zato što je to nova slika Zrenjanina; to je život za Zrenjanin, Banat, Bačku, za Srbiju.

Verujte mi, ponosna sam, izuzetno sam ponosna zato što imamo priliku da otvaramo radna mesta za moje Zrenjanince i za sve sugrađane u opštini Zrenjanin. Verujte mi, krajnja zahvalnost jeste penzionerima, koji su nam pomogli da istrajemo i značemo da im vratimo. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Veroljub Arsić.

Izvolite, kolega Arsiću.

VEROLJUB ARSIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, kroz čitavo ovo zasedanje, dok donosimo zakon kojim prestaje umanjivanje penzija našim penzionerima, stalno se provlače određena pitanja i pokušava da se odgovornost za dosadašnja umanjenja isključivo pripiše Aleksandru Vučiću i Srpskoj naprednoj stranci.

Evo, jedan moj uvaženi kolega juče... Neću ga napadati zbog toga što ima dva puta veću platu na državnim jaslama nego jedan običan narodni poslanik, treba da ima, važi za dobrog ekonomistu, ali ono što nedostaje ovde u Skupštini jeste iskrenost.

U narodu, odnosno u prirodi postoji jedna ptica koja često, ne često nego uvek, svoje jaje stavi u gnezdo kod drugih ptica. U narodu je poznata kao kukavica. Tako moj uvaženi kolega – a narod i građani neka zaključe kako treba nazivati predstavnike bivšeg režima koji ovako rade – kaže da je 2012. godine, kada su oni izgubili vlast, visina javnog duga bila oko petnaest milijardi evra, što je iznosilo oko 45% javnog duga. Moj uvaženi kolega neće da kaže da je to iznos koji obuhvata isključivo ona zaduženja na koja je dala saglasnost Narodna skupština. A da li su javni dug sve one obaveze koje država ima i koje treba da plati, a nema izvore prihoda iz kojih će to da plati? To je javni dug, konsolidovani javni dug, ili zovite ga kako god hoćete.

Moj uvaženi kolega je zaboravio da kaže da smo, recimo, od 2012. godine do kraja iste godine morali da pokrivamo dugove „Agrobanke“, dugove Razvojne banke Vojvodine, dugove „Galenike“, a da to otprilike iznosi dve milijarde evra, što je sitnica, nekih 7% BDP-a. Kako se onih 45% odjednom pretvorilo u 52%?

Onda smo imali da pokrivamo obaveze preduzeća u restrukturiranju. Tu je jako teško napraviti tačnu računicu, ali reč je sigurno o blizu pola milijarde evra. Onda smo morali da pokrivamo obaveze lokalnih samouprava koje duguju „Srbijagasu“ na osnovu isporučenog gasa, a opet sve to na osnovu rada toplana lokalnih samouprava koje su isporučivale toplotnu energiju građanima, naplaćivale tu istu toplotnu energiju od građana, ali umesto da plate „Srbijagasu“ delili su plate, subvencije, kupovali službene automobile itd. Oko četiristo miliona evra su bile nedostajuće subvencije u poljoprivredi. I to je znao moj uvaženi kolega. Takođe, znao je, kao dobar ekonomista, da nemamo više privredu koja će da finansira državu i koja bi trebalo kroz svoje aktivnosti, poreze i doprinose da otplati sve ove dugove.

Sada, neću da uvećavam taj dug za sve ovo što sam pobrojao, samo ču jedno pitanje da postavim: na petnaest milijardi evra, koliki je iznos kamate koja je 7%? Milijardu evra. Tačno milijardu evra. Na dugove od 2012. do 2014.

godine, samo ove koje priznaje bivši režim, dve milijarde evra su kamate na kredite koje su oni podigli. Ako nemate privredu, koju su razorili, a razorili su je rasprodajom društvene imovine, razorili su je padom kursa dinara, razorili su je visokom inflacijom, razorili su je nepoverenjem investitora u pravnu i ekonomsku sigurnost svojih investicija, šta preostaje državi? Da podiže novi kredit, kojim će da otplaćuje ne glavnice nego kamate.

Do zakona kojim smo umanjili penzije, preko dve milijarde evra je otišlo isključivo na kamate kredita koji su podignuti pre 2012. godine, ni dinar glavnice nije umanjen, iz razloga što nismo imali privredu koja će da finansira otplaćivanje kredita. Kada tako nešto uradite, došli ste u situaciju da imate geometrijsku progresiju narastanja duga. Oni koji se bave malo ekonomijom, malo matematikom znaju šta to znači – da ćete svakim novim zaduženjem da vraćate ne glavnice, nego isključivo da plaćate kamatni iznos na dugove. Tako smo došli do 24-25 milijardi evra. Nemojte da se više posipamo pepelom kako to ne znamo. Zna moj kolega, uvaženi ekonomista, jako dobro.

Nemojte više da se hvalite kako ste smanjili dug 2000. godine i kakvu ste državu zatekli. Dug od petnaest milijardi evra je smanjen tako što se Savezna Republika Jugoslavija odrekla kontinuiteta nad SFRJ, i od petnaest milijardi evra nešto malo manje od pet je pripalo tadašnjoj Saveznoj Republici Jugoslaviji a ostatak je raspoređen ostalim bivšim članicama SFRJ. Da je neko umanjio, da je neko zaradio – nije. Preraspodelio je dugove onako kako je smatrao da treba da bude. Nemam ništa protiv, ali nema privrednog delovanja, nego administrativnog. Jeste jedan deo otpaćen, otpisan od strane Pariskog kluba i Londonskog kluba, ali koji, zašto ne kažu? Otplaćene su kamate koje su nam bile zaračunavane dok su bile sankcije. Ništa više.

Evo, ove godine treba da vratimo 400.000.000 evra ili dolara, ne znam tačno, Londonskom i Pariskom klubu za zaduženja iz doba Titove Jugoslavije. I dan-danas to otpaćujemo. Što ne kažu kako su vratili staru deviznu štednjku? Deljenjem obveznica. Ko danas plaća te obveznice koje su podeljene? Ova vlada, iz budžeta Republike Srbije. Kako ste to vratili staru deviznu štednjku, samo vi? Našli ste model.

Kako su ostali dugovi otpaćivani? Rasprodajom društvene imovine. Imam osećaj, ne rasprodajom, nego maltene poklanjanjem, pa nema veze što nešto košta trideset, četrdeset, pedeset milijardi evra, prodaćemo mi to za milijardu-dve da izmirimo neke obaveze. Ništa nije zarađeno od 2000. do 2012. godine. Živelo se isključivo od kredita ili od rasprodaje imovine.

Koji je bio sledeći korak aktuelnog režima? Prodaja „Telekoma“. Prodaja „Telekoma“ da bi mogli da se kupe glasovi na izborima, dolazili su izbori 2012. godine. Da se Srpska napredna stranka nije tada oštro usprotivila tome i stvorila nesigurnost kod onih koji su hteli da kupe „Telekom“, prodali bi ga za 600-700 miliona evra, samo da podele penzije pred izbore. Da su pobedili

na tim izborima, znate šta bi sledeće prodavali? „Elektroprivredu Srbije“. A šta bi posle prodali, ne znam. Građane? Zemlju su već prodali. Koga?

Onda nas napadaju da mi imamo investitore koji, maltene, robovski plaćaju naše radnike. Najveća plata u Srbiji do 2017. godine bila je 2007. godine prosečno, iznosila ja 410 evra. Danas je prosečna plata veća nego što je bila te 2007. godine. Čekajte, jesu li ti investitorji onda bili dobri, a danas su robovlasnici, kako to predstavljate?

Pokušaću na kraju svog obraćanja da kažem da jedan od razloga zašto Aleksandar Vučić i SNS imaju rezultate i za to što sada možemo da vraćamo i obaveze koje nismo napravili i da povećavamo broj zaposlenih i da povećavamo penzije, uskoro i plate u javnom sektoru, jeste taj što smo građanima uvek govorili istinu, istinu, kakva god ona bila. I privrednicima i investitorima koji su dolazili u Srbiju govorili smo istinu.

Jednom je bivši predsednik Republike Boris Tadić, samo jednom u svojoj karijeri, valjda zato što je želeo da postane predsednik Republike Srbije, rekao istinu – kako su u Narodnoj skupštini Republike Srbije poslanici Demokratske stranke glasali iz Bodruma, iz Soluna i zato se izvinio građanima Srbije i pobedio na predsedničkim izborima.

Počnite jednom da govorite istinu, sviđala se ona vama ili ne. Što pre počnete, možda će narod jednog dana da vam poveruje. A dok pričate šarene laže o tome kako ste vodili Srbiju i kakvu ste nam razorenu državu ostavili, nemate šanse da pobedite ni na kakvim izborima, ni za predsednika kućnog saveta, zato što građani znaju kako je bilo 2010., 2011. i 2012. godine i znaju kako je sada. Naravno da na svakim sledećim izborima, dokle god se vi tako ponašate, neće da glasaju za vas nego će da veruju onima koji im govore istinu, glasače za Aleksandra Vučića.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Arsiću.

Reč ima narodni poslanik Gordana Čomić, po amandmanu.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem.

Postoji mnogo razloga da se pažljivo slušaju argumentacije za amandman i da se izrazi sklonost da se glasa za neke amandmane, ali ovo je pravi trenutak da poredimo ko govoriti istinu.

Dakle, na čemu se baziraju argumentacije o svemu uspešnom što je Srpska napredna stranka uradila za poslednjih sedam godina? Baziraju se na nečemu što bi glasilo ovako: 2008. godine „sirota“ članica koalicije, Partija ujedinjenih penzionera Srbije, molila je – nemojte povećavati penzije, nikako, smanjite; takođe, i članica koalicije Socijalistička partija Srbije je rekla – nemojte smanjivati penzije; i Socijaldemokratska partija Srbije Rasima Ljajića je rekla – nemojte nikako smanjivati penzije. Ali „žuti“ nekako povećaše penzije. To je ono na čemu bazirate interpretacije.

Kada govorite o dugovima „Srbijagasa“, bazirate interpretaciju na tome da je bilo različitog direktora onomad i sad. Nemam ništa protiv, to je vaša verzija, interpretacija istine, i način da objasnite da vi nikada nizašta niste ni krivi ni odgovorni, a ni članice koalicije Vlade 2008–2012. godine, već samo „žuti“. Ja bih volela da je ta vaša interpretacija istinita jer bi to mnogo govorilo o umeću „žutih“, ali nije, zbog toga što vam je bazični početak, sve interpretacije sedam godina, o tome da su „žuti“ krivi za sve, od Hamurabija do danas, to vam je tanko i klimavo.

Zbog toga i imamo problem da stvarno razgovaramo o tome kako se u Narodnoj skupštini podnosi amandman na zakon kojim se ukida privremeni obračun i smanjenje penzija, i to s posebnim osvrtom na medicinske ustanove ili na zaštitu bilja ili na sudsku praksu. To je nešto što bi moglo da bude tema.

Da li je legalno da iskoristimo, kao predstavnici vladajuće koalicije, sve vreme koje nam je na raspolaganju da bismo obavestili sve ljude o svojim uspesima? Verovatno je legalno, sigurno jeste. Nije legitimno. Kao što nije legitimno bazirati sedam godina propagande na tome da su i PUPS, i SPS i SDPS Rasima Ljajića bili protiv povećanja penzija, strašno su bili protiv i borili su se da se nikako ne povećaju, nego da se smanje. Ali, eto, nekako su „žuti“ uspeli da povećaju penzije. Tu slabu tačku ne možete da ispravite, a nje se držite strašno. Zašto? Verovatno vam treba za ono što vi smatrate istinom.

To istina niti je bilo, niti jeste, niti će ikada biti. Ali vaše je pravo na izbor da nešto interpretirate kao činjenice bez obzira na sve grehe Demokratske stranke, na sve pogrešne poteze, na sve kadrove Demokratske stranke, koji su strašni „žuti ološ“ dok su u Demokratskoj stranci, a čim pređu u SNS – kadrovi, to uspešno, to valja, to bilo gradonačelnik, bilo potpredsednik, bilo svašta!

Vaš izbor, ali ako tražite pri takvom izboru istinu, onda je moja dužnosti i obaveza da vam tu istinu i pružim. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku Veroljub Arsić.

Izvolite.

VEROLJUB ARSIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, kada nečija lista osvoji sto i kusur mandata, kao što je bilo 2008. godine, na njoj je isključivo odgovornost kako će da vodi državu. S kim su pravili koalicije, to mene ne interesuje. Hteli su pošto-poto da sačuvaju vlast. Pozvali su SPS i PUPS da sa njima formiraju Vladu. Ovi su rekli – hoćemo, ali pod uslovom da ispunite naše programske ciljeve. Potpuno legitimno pravo. To nikome niko ne može da zabrani, niti ja to zameram njima. Ono što im zameram, ako su videli da ne mogu da se ispune nečiji programski ciljevi, a to je bio uslov za formiranje vlasti, što niste izašli na izbore? Ne, nego ste po svaku cenu hteli vlast. Zašto? Fotelje su bile važnije od države, privilegije su bile važnije od države, drp sistem je bio važniji od države?

Prebacivanje na „Srbijagas“, što predsednici opština nisu plaćali isporučen gas a naplaćivali su od građana račune za grejanje i delili plate i kupovali službene automobile – pa da li je za to kriv direktor „Srbijagasa“ ili politička rukovodstva stranaka koje su ih postavile na ta mesta? Pa to je ta istina o kojoj vam pričam, sa kojom jednom treba da se suočite, ljudi.

Znači, 2008. godine nije bila borba za bolju Srbiju kod stranke koja je najviše mandata osvojila u Skupštini Srbije, to je bila Demokratska stranka, nego borba za golu vlast i otimačinu, ništa više.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Arsiću.

Pravo na repliku, dr Aleksandra Tomić, pominjanje stranke.

Izvolite.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Možemo da se ne složimo ili složimo oko toga na koji način se donose političke odluke, ali ono što su činjenice, to je da ste doneli, kao stranka, pogrešne odluke, koje su koštale budžet Republike Srbije i građane jako mnogo.

Ono što treba građane danas da podsetimo, da znaju, to je da je tadašnji premijer gospodin Cvetković – koji je inače predložen kao vanstranački kandidat DS-a za premijera, a obavljao je funkciju direktora Agencije za privatizaciju Republike Srbije četiri godine pre toga – bio protiv takvih mera, ali nije bilo političke volje, očito, da se čuju i stručni ljudi i da se zaista ta politička platforma iznese do kraja. To je ono zbog čega ste vi, u stvari, izgubili ne samo izbore nego poverenje građana Srbije. Zato što ste se kao politička stranka nosili svojim ličnim interesima, a ne državnim.

Zbog toga je velika razlika između Srpske napredne stranke 2012. godine i Demokratske stranke do 2012. godine, zato što su i ove stranke o kojima sada pričate shvatile zašto su gospodin Vučić kao predsednik SNS-a i Tomislav Nikolić kao predsednik Srbije rekli ovim političkim opcijama koje vi napadate, koje se nisu promenile u smislu kadrova, da činjenice govore da moramo da idemo tim putem racionalizacije i ekonomskih reformi.

Vi niste imali ni političke snage ni personalna rešenja koja su mogla da iznesu tu političku platformu, niti ste je predlagali građanima Srbije. U tome je velika razlika i zbog toga mislim da nemate prava da na ovaj način uopšte sagledavate stvari, da neki koji se nisu promenili u svom političkom ubeđenju danas jednostavno učestvuju u političkom životu na potpuno drugi način. Ne, oni su shvatili ono što je istina, a to je da je Srbija na jako teškom ekonomskom putu bila do 2012. godine i došla u kolaps. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Pravo na repliku, Gordana Čomić.

Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem.

Kad i ako ikada budem imala nameru da nekoga napadnem, nećete imati nikakve sumnje. Ono što sam u par minuta pokušala da podelim sa svima vama i zaslužim vašu pažnju jesu interpretacije onoga što je istina. A da li ja na to imam prava ili ne, samo je u nadležnosti predsedavajućeg Skupštine da mi kaže – ovo ne možete da pričate, ovo možete. Nije dobro da narodni poslanici, kolege, jedni drugima govore o tome na šta imaju pravo, na šta nemaju pravo.

Zbog toga sam govorila o dve interpretacije kojima svedočimo: jednoj moćnoj, vašoj, kako se to sve dogodilo, i ovoj mojoj, koja je proverljiva i rečena s onoliko podataka koliko ja imam. Nemam nikakvih namera da menjam vašu interpretaciju, apsolutno, niti imam, nažalost, nade da ćete promeniti interpretaciju. Ono što ja vidim u toj interpretaciji istine, kojoj nedostaje slika koju sam podelila, jeste da nećemo uspeti da imamo dijalog o pravim temama. To je zajednička šteta i to je jedini smisao moje intervencije. Nikada sporila bilo čiju političku volju nisam, niti političke izbore, to je svačije pravo i braniču svačije pravo i da pravi koalicije i da ne pravi koalicije, i da bude na listi i šta god. Tema je bila interpretacija istine o tome zašto su umanjene penzije, a sada se ovim zakonom vraćaju na staro, menjaju malo bolje ili ne menjaju. Dakle, to je bila jedina tema. Ja napadati nikog nikad neću, nemam rašta.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Čomić.

Reč ima dr Aleksandra Tomić.

Izvolite.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Znači, relativizacija gledišta na to zbog čega su morale 2014. godine da se umanje penzije da bi se sprovele određene ekonomske reforme i fiskalna konsolidacija, u saradnji sa međunarodnim finansijskim institucijama, i činjenice da ste do 2012. godine oterali MMF, uspostavili 208 kreditnih linija i zadužili Srbiju, do toga da mi moramo to da otplaćujemo danas, sutra i za deset godina, jesu jednostavno gledišta o kojima imamo pravo da razgovaramo, svako od poslanika, i na koji način vidi svoje političko učešće u vremenu do 2012. godine i posle toga. Niko ovde ne govori da neko nekom uskraćuje pravo, bilo kako, da iznosi svoja gledišta, ali zarad istine potrebno je da uvek građanima Srbije dajemo i podsećamo ih šta se dešavalо tih godina, do 2012. godine, i šta su posledice pogrešnih odluka tih godina.

Znači, na nama je bio vrlo težak zadatak da preokrenemo celu situaciju kada je u pitanju ekonomija, privredni ambijent, budžet Srbije, u smislu toga da zaista imamo sva moguća davanja koja treba da podmire sve učesnike u društvu koji su na budžetu Srbije, a da samim tim uspostavimo sistem funkcionisanja naše privrede, da bi naša deca imala budućnost ovde u Srbiji. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Tomić.

Reč ima Igor Bećić, po amandmanu.

IGOR BEĆIĆ: Poštovani predsedavajući, bez obzira na to što su pripadnici opozicije pobegli iz sale pred argumentacijom mojih kolega, ja ču reći da su moje kolege govorile o katastrofalnoj metodologiji i lošoj predizbornoj nameri o povećanju penzija 2008. godine od strane „žutog preduzeća“, ali je ta katastrofalna odluka imala i dodatno urušavanje državnog budžeta jer su u nedostatku isplate penzija iz realnih izvora podizani skupi kratkoročni krediti. Uz to, imamo i već potrošene pare od privatizacije u javnu potrošnju i projekte iz kojih su oni isisavali pare za svoju partijsku i ličnu kasu; imamo za rezultat i uništene javne finansije, urušenu Srbiju i ostavljene stotine hiljada ljudi bez radnih mesta.

Sve je to morao da podiže iz temelja predsednik Vučić, na čelu Vlade i države, i hrabro sprovodi reforme i vraća ugled Srbije u međunarodnoj zajednici. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Bećiću.

Povreda Poslovnika, Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Razumem da Igor Bećić ne vidi šta vidi i ne čuje šta čuje, ali zaista, gospodine Marinkoviću, ne znam koliko puta treba da vas opominjem – član 107. Kako dozvoljavate da Igor Bećić kaže – pošto je opozicija izašla iz sale? Srpska radikalna stranka je najveća politička opoziciona partija u Parlamentu.

Da podsetim Bećića, to je ona politička partija kojoj je on nekada ukrao mandat. Možda bi on to da zaboravi, ali to je nezaboravno. Lopov jednom, lopov uvek.

Dakle, molim vas, i za sve važi, vodite računa, tendenciozno se to radi. A onda se vi nešto, kao, svađate s ovim savezom. Tendenciozno to radite, da javnosti predstavite da postojite samo vi i samo oni. Ne, postoji Srpska radikalna stranka. Evo nas, Bogu hvala, u Parlamentu, ozbiljno razgovaramo o predlozima Vlade, ozbiljno kritikujemo (i dalje ćemo), ozbiljno predlažemo rešenja.

A vas molim da zaista, kao neko ko predsedava, povedete računa. Da je ovo prvi put, ja bih razumela. Znam, vi ćete sad reći – ne mogu ja da prepostavim šta će poslanik da kaže. Ne očekujem da prepostavljate, ali onog momenta kad je rekao – pošto je opozicija izašla iz sale, morali ste klik na dugme i reći – gospodine Bećiću, opoziciona Srpska radikalna stranka sedi u sali. I nemojte to više da vam se ponavlja.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, koleginice Radeta.

Smatram da nisam povredio Poslovnik iako mogu da se složim s vama i nesporno je da je SRS najveći protivnik i najveća opoziciona stranka u Narodnoj skupštini, ali svako ima pravo da ima neku svoju percepciju i da u svom govoru kaže, u tom smislu, šta misli.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.) Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Jovica Jevtić.

Da li neko želi reč?

Reč ima Jovica Jevtić.

Izvolite.

JOVICA JEVTIĆ: Poštovani predsedavajući, uvaženi ministre sa saradnicima, poštovane kolege narodni poslanici, na Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju predlažem amandman na član 1, koji dodatno definiše i precizira povezanost predloženog zakonskog rešenja sa ravnomernim razvojem Republike Srbije.

Inače, izmene postojećeg zakonskog rešenja koje su definisane članom 1. usaglašavaju postojeći Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju s odredbama Zakona o privrednim društvima. Planiranim izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju nastavlja se proces normativnog uređivanja oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja. Osnovni cilj svih promena je prilagođavanje obaveznog penzijskog i invalidskog osiguranja, kao najvažnijeg dela penzijskog sistema, demografskim promenama, ekonomskim okolnostima, ali i strateškom opredeljenju države za uspostavljanje moderne i efikasne administracije.

Izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju predlaže se pravedniji obračun visine prevremene starosne penzije za osiguranike kojima se uvećava staž osiguranja (tzv. beneficirani radni staž). Pored toga, izmenama određenih odredaba Zakona značajno se smanjuju obaveze poslodavaca u pogledu popunjavanja i dostavljanja Republičkom fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje različitih prijava.

Obezbeđuje se pravna sigurnost korisnika penzija. Naime, u cilju smanjenja broja privremenih rešenja Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, predlaže se izmena u načinu obračuna poslednje godine staža osiguranja.

Ukidanjem Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija visina penzija u isplati se vraća na nivo bez umanjenja, što je rezultat pozitivnih ekonomskih kretanja. Time se omogućuje da penzioneri, koji su podneli najveći teret procesa fiskalne konsolidacije, osete korist od unapređenja stanja u ekonomiji države. Zakonsko regulisanje uvećanja uz penziju, isplate jednokratne pomoći, daje osnov za dalje unapređenje socijalnog položaja ugroženijih kategorija penzionera. Očuvanje adekvatnog nivoa penzija je jedan od osnovnih ciljeva penzionog sistema.

Jedan od osnovnih benefita predloženih izmena biće ravnomerni razvoj Republike Srbije u svim društvenim sferama. Svakako, tome treba stremiti kao jednom idealu u svim budućim predlozima zakona. Samim tim je i ovaj amandman koji dodatno definiše i precizira povezanost ovog predloga zakona sa ravnomernim razvojem Republike Srbije podrška toj ideji. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Jevtiću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Bojan Torbica.

Da li neko želi reč? (Ne.) Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Krsto Janjušević.

Da li neko želi reč?

Izvolite.

KRSTO JANJUŠEVIC: Hvala, predsedavajući.

Poštovani ministre, poštovane kolege, predlog ovog zakona je svakako u funkciji ekonomskog razvoja. Da te 2012. godine građani nisu rekli da žele promene i da je kojim slučajem ta politika imala svoj kontinuitet, danas bi neko ovde u ovoj skupštini raspravljaо o tome da li će u ovoj godini biti isplaćeno sedam, a možda čak i osam penzija. Danas se penzije isplaćuju redovno, a nakon usvajanja ovog predloga zakona sve penzije će, u odnosu na nivo iz 2014. godine, pre zakona o privremenom smanjenju, biti veće u iznosu od 8,4 do 13,3%. Dakle, sve penzije. Naravno, i najveći deo onih koje uopšte nisu bile smanjene.

Činjenica da je dotacija za penzijski fond iz budžeta bila oko 60% znak je da nešto u tom finansijskom delu nije bilo u redu, tačnije, da je pretila katastrofa, bankrot. Danas je dotacija 31% iz budžeta. A šta je doprinelo tom nalazu, katastrofalnom, od 60%, da je moralo da se dotira iz budžeta u penzijski fond? Pa, doprinelo je to što je 400.000 ljudi ostalo bez posla od 2008. do 2012. godine; sve je rasprodato, ništa nije uloženo u privredni rast. A predstavnici ovog saveza za opoziciju... U ovom delu sale gde se oni okupljaju ja vidim samo jednog čoveka. Tačnije, ovo je gospodin iz obezbeđenja, ja se izvinjavam, nisam htio da ga uvredim, ali lepo je i retko videti poštenog čoveka u tom delu sale, tako da...

Juče su tema bile porodilje, penzioneri, socijalna davanja. Njihov lider, Dragan Đilas, ima sledeću referencu u toj oblasti: naime, kada je otišao sa mesta gradonačelnika, ostavio je dug od 235.000.000 dinara trudnicama i porodiljama, 254.000.000 dinara penzionerima, a 123.000.000 dinara dug za jednokratnu pomoć. Dakle, to su verovatno spontani dugovi, kao i onaj dug od 1,2 milijarde evra Grada Beograda, verovatno isto spontan dug. Kao što su bila spontana i okupljanja koja su sproveli ovi ljudi iz saveza pod nazivom „Mame su zakon“. Evo, naveo sam i milione razloga, koji su bili mnogo veći razlozi za spontano okupljanje, ali izgleda da je onim portalima koji su ih finansirali falilo malo spontanosti.

Naravno, Dragan Đilas je imao objašnjenje za onaj deo javnosti, tačnije glasača koji nisu podržali ovu politiku. Napravio je on jednu izuzetnu analizu i kaže da je SNS osvojio 55% u Beogradu, SPS 6%, dakle 61%, a kaže – ovih ostalih 49% koji su glasali očigledno nisu bili zadovoljni načinom na koji je vlast radila. Pažljivo sam izgovarao cifre, dakle, po njemu je 55 plus šest plus

49 jednako 100. Tačna cifra i iznos od 110 nam govori o podsvesti tog čoveka, lidera „saveza za spontanu krađu“, i tih 10%. Kada se Srbija otarasila njegovih saradnika koji su imali nadimke „deset posto“, naš BDP raste ka tom broju. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Janjuševiću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Branko Popović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima Branko Popović.

Izvolite.

BRANKO POPOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, dopunom ovog člana stavom koji sam predložio dodatno se definiše predlog ovog zakona.

Prepostavka razvoja naše države jeste donošenje dobrih zakona i drugih dokumenata, čime se stvaraju povoljni uslovi za nove investicije i otvaranje novih radnih mesta, kao i za realizaciju projekata od vitalnog značaja za građane.

Vlada Srbije radi neprekidno na tome da na realnim i održivim osnovama naš zdravstveni sistem učini efikasnijim i boljim, pružajući kvalitetne zdravstvene usluge građanima u novim i renomiranim zdravstvenim ustanovama, nabavljajući najsavremeniju medicinsku opremu i aparate, zapošljavajući najbolje svršene studente medicinskih fakulteta, kao i ulaganjem u stručnost i usavršavanje mladih lekara.

Samo od početka ove godine zaposleno je preko 2.000 zdravstvenih radnika na neodređeno vreme u zdravstvenim ustanovama širom Srbije. Od 2014. godine zaposleno je preko 10.000 zdravstvenih radnika i odobreno više od 6.000 specijalizacija, većinom iz deficitarnih grana medicine. Krajem ove godine mladi stručnjaci iz ovih oblasti će dostojno i kvalitetno zameniti svoje starije penzionisane kolege.

Stotinak mladih lekara, najboljih studenata državnih medicinskih fakulteta, pre nekoliko meseci je dobilo posao u zdravstvenim ustanovama širom Srbije. Sa ovom praksom će se nastaviti i u budućnosti, na svakih šest meseci će medicinski fakulteti dostavljati imena najboljih diplomaca kako bi ih država uključila u zdravstveni sistem Srbije zapošljavanjem na neodređeno vreme i ulaganjem u njihovo stručno usavršavanje. Država na ovaj način zadržava i čuva najbolje kadrove u svom zdravstvenom sistemu jer želi da o građanima brigu vode najbolji doktori. Istovremeno, njima se obezbeđuju i specijalizacije i doktorske studije, dakle dodatno usavršavanje i podizanje njihovih profesionalnih kapaciteta.

Realizacija svih ovih projekata pokazatelj je da Vlada Republike Srbije stremi sveukupnom razvoju države i podizanju životnog standarda svih njenih građana. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Popoviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Žarko Bogatinović.

Izvolite, kolega Bogatinoviću.

ŽARKO BOGATINOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući Marinkoviću.

Dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi ministre sa saradnicima, izmenama i dopunama ovog zakona podstiče se razvoj Republike Srbije i povećanje investicija u poljoprivredi.

Na samom početku ovog izlaganja zahvalio bih se svim penzionerima, koji su imali razumevanja za svoju državu onda kada je bilo najteže i merama štednje omogućili bolju budućnost našoj zemlji. Raduje me da će konačno penzioneri imati veće penzije, između 9% i 13%, u odnosu na 2014. godinu, pre privremenog smanjenja penzija.

Kao primer dobre prakse navešću Leskovac, grad iz kojeg dolazim. Najveći procenat neaktivnog stanovništva u Leskovcu čine penzioneri sa 21,50%, dok su na drugom mestu deca mlađa od 15 godina sa 14,57%. Od ukupnog broja stanovnika, 54,73% stanovnika bavi se poljoprivredom. Shodno tome, Grad Leskovac polaže veliki akcenat na razvoj sela i podsticaje u oblasti poljoprivrede. Iz gradske kase na ime podsticaja, podvući će, u poljoprivredi, u periodu od 2013. do 2017. godine, isplaćeno je preko 127.000.000 dinara. Samo u decembru prošle godine isplaćeno su 823 poljoprivredna proizvođača, u iznosu blizu 18.000.000 dinara. U periodu od 2014. do 2017. godine poljoprivredni proizvođači, ukupno 3.320 njih, dobili su subvencije. Od 2014. do 2017. godine utrošeno je jedanaest miliona dinara iz budžeta Grada Leskovca za nabavku protivgradnih raketa, koje su podeljene strelcima.

U 2015. godini Fond za razvoj poljoprivrede grada Leskovca je raspisao konkurs po programu mera Subvencionisane kamate za dugoročne poljoprivredne kredite. Na osnovu ovog konkursa, 101 poljoprivredni proizvođač je ispunio uslove i ostvario pravo na povraćaj 50,3% od obračunate kamate. U 2018. godini planira se isplata finansijskih podsticaja u iznosu od šest miliona dinara. Po programu mera Modernizacija i tehnička opremljenost poljoprivrednih proizvođača, udruženja i zadruga, pravo na podsticaj ostvarilo je 1.515 poljoprivrednih proizvođača, a od ovog broja 33 njih dobilo je muzilice, a 73 poljoprivredna proizvođača ostvarila su podsticaje za kupovinu atomizera. Takođe, bio je raspisan konkurs po programu mera za unapređenje proizvodnje u zaštićenom prostoru (plastenička proizvodnja), a pravo na podsticaj ostvarilo je 360 poljoprivrednih proizvođača za nabavku plasteničkih folija.

U prethodnim godinama Grad Leskovac je preko Fonda za razvoj poljoprivrede grada Leskovca podržao sledeće manifestacije: „Dani višnje“ u

selu Lipovica, „Dani kruške“ u Vučju, „Dani jagode“ u selu Dušanovo, „Dani krompira“ u Pečenjevcu, „Dani paprike“ u selu Donja Lokošnica, Sajam tradicionalnih proizvoda i rukotvorina Srbije u organizaciji Doma kulture Brestovac, Sajam leskovačkog ajvara i zimnice u organizaciji udruženja u 2015, 2016, 2017. i 2018. godini.

Takođe, Grad Leskovac je u 2014, 2015. i 2016. godini, uz finansijsko učešće Vlade Republike Srbije i resornog ministarstva, ostvario nekoliko veoma bitnih projekata, a Ministarstvo je učestvovalo i do 70% od vrednosti projekata. Prvo, sanaciju i uređenje atarskih puteva. Ovim projektom je od 144 naseljena mesta obuhvaćeno 90, a vrednost projekata na tri godine je 62.000.000 dinara. Ukupno je sanirano 167 kilometara atarskih puteva. Ministarstvo je pomoglo Gradu u 2014. godini sa 60%, u 2015. godini sa 50%, a u 2016. godini sa 47% od vrednosti projekata.

Takođe, projektom komasacije zemljišta obuhvaćeno je 1.100 hektara u tri naseljena mesta. Vrednost projekta je 22.000.000 dinara. Projekat je sproveden u 2014, 2015. i 2016. godini. Ministarstvo je takođe uzelo učešće sa 70% od ukupno uloženih sredstava. Realizacija projekta ostvarena je sa 81%, a krčenje starih zasada vinove loze i voćnih zasada je ovim projektom obuhvaćeno 165 hektara u tri naseljena mesta. Vrednost projekta je 29.000.000 dinara. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI (Đorđe Milićević): Zahvalujem, kolega Bogatinoviću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Snežana Petrović.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Snežana R. Petrović.

Izvolite.

SNEŽANA R. PETROVIĆ: Zahvalujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre, poštovane kolege narodni poslanici, cilj amandmana koji sam podnela na član 1. Predloga zakona kojim se vrše izmene u članu 12, dodavanjem novog stava 2, jeste dodatno definisanje člana 1. zakona, kojim se podstiče i sveukupni razvoj Republike Srbije, s osvrtom na poresku odgovornost.

Postojeći Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju menja se sa osam novih članova, a svakako su najvažniji da će se postizanjem finansijske održivosti sistema penzijskog i invalidskog osiguranja penzije usklađivati po propisima kojima se uređuje budžet i u skladu sa ekonomskim mogućnostima države.

Pozitivna ekomska kretanja omogućavaju određene mere koje vode poboljšanju standarda penzionera, tj. mogućnost isplate većeg novčanog iznosa na ime povišice, zavisno od ekonomskih kretanja i finansijskih mogućnosti budžeta Srbije. Vlada Republike Srbije će u skladu sa navedenim utvrditi

uslove, visinu i dinamiku isplate, a daje se mogućnost da se novac Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje izuzetno koristi i za isplatu novčane pomoći penzionerima.

Pozitivna ekonomска kretanja i rast bruto društvenog proizvoda omogućili su ukidanje Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija i samim tim doprineli značajnjem povećanju penzija i poboljšanju standarda života naših najstarijih sugrađana. Zahvaljujući povoljnim ekonomskim prilikama, velikom prilivu stranih investicija, otvaranju novih fabrika, a samim tim i novih radnih mesta, stvaraju se uslovi za povećanje plata i penzija i poboljšanje uslova života svih građana i penzionera. Sve navedeno, kada se radi o povoljnim ekonomskim kretanjima, ima direktno uticaj na uređenje poreskog sistema kroz poboljšanu naplatu poreza i povećanje poreske odgovornosti svih privrednih subjekata i svih ostalih poreskih obveznika.

Zbog svih dobrih strana predloženog zakona, u danu za glasanje podržaćemo predloženi zakon. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, koleginice Petrović.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik dr Ljubica Mrdaković Todorović.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Ljubica Mrdaković Todorović.

Izvolite.

LjUBICA MRDAKOVIĆ TODOROVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Podnela sam amandman da se u članu 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju doda stav 2. koji glasi: „Ovim zakonom podstiče se sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na razvoj i unapređenje sistema javnog zdravlja“.

Shodno tome, htela bih da podsetim šta je to javno zdravljje, da je to skup znanja, veština i aktivnosti usmerenih na unapređenje zdravlja, sprečavanje i suzbijanje bolesti, produženje života, poboljšanje kvaliteta života putem organizovanih mera koje sprovodi društvo.

Naime, svaki zdravstveni sistem predstavlja jedan od najsloženijih sistema u bilo kojoj državi. Svaka država ima obavezu da vodi računa i brine o zdravstvenom stanju svog stanovništva. Sistem zdravstvene zaštite obuhvata zdravstvenu infrastrukturu koja obezbeđuje spektar programa i usluga i pruža zdravstvenu zaštitu pojedincima, porodicama i čitavoj zajednici. Zdravstveni sistem osigurava fizički, geografski i ekonomski dostupnu i pristupačnu integrисану и квалитетну здравствену заштиту, и то ова влада управо и чини. Radi se na razvoju zdravstvenih kadrova, održivosti finansiranja, decentralizaciji upravljanja i finansiranja zdravstvene zaštite i postavljanju građanina u centar zdravstvenog sistema.

Svrha sistema zdravstvene zaštite je očuvanje i unapređenje zdravlja ljudi obezbeđivanjem zdravstvenih usluga građanima, kako moderne tako i tradicionalne medicine, na efikasan način, koje su u isto vreme dostupne i prihvatljive građanima. Mi to upravo i radimo. Srbija sprovodi niz mera u planiranju i upravljanju zdravstvenim sistemom kako bi obezbedila racionalan i kvalitetan sistem pružanja zdravstvene zaštite, a sve to u cilju da su u okviru raspoloživih sredstava stanovništvu obezbedi potrebna i neophodna zdravstvena zaštita.

Naime, podsetila bih da u vulnerabilne, odnosno osetljive grupe građana spadaju i stariji od 65 godine života, dakle i naši penzioneri. Penzioneri očekuju da ih država i finansijski osnaži, na šta su usmerene ove izmene i dopune Zakona o PIO, ali i da im omogući dobru, kvalitetnu i dostupnu zdravstvenu zaštitu.

Pomenuću da je u ovoj godini PIO fond predvideo sredstva u iznosu od 392.942.280 dinara za finansiranje rehabilitacije penzionera. To jest, u pitanju je banjsko lečenje u rehabilitacionim centrima širom Srbije, kao što su: Niška banja, Vrnjačka banja, Prolom banja, Lukovska banja, Melenci, ukupno 24 banje. I, samo da podsetim, banje su zdravstveno-rekreativni centri.

Ovom prilikom želim da se zahvalim penzionerima, da izrazim zahvalnost zbog toga što su podneli najveći teret ekonomskih reformi kako bismo došli u današnju situaciju da razgovaramo o njihovom finansijskom osnaživanju na realnim osnovama.

Takođe, želim da najoštrije osudim monstruozne i umobolne pretnje na Twiteru premijerki, gospodi Ani Brnabić. Cela Srbija, svaki normalan čovek zgražava se nad ovim pretnjama, nad prostaklukom i vulgarnostima koje su upućene svim ženama Srbije. Ali oni koji sanjaju da će na ovakav način, putem sile, putem pretnji, doći na vlast, grdno se varaju, to se neće dogoditi u Srbiji.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Savkić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Dragan Savkić.

Izvolite.

DRAGAN SAVKIĆ: Zahvalujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, poštovane kolege narodni poslanici podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o PIO.

Penzijski sistem je jedan od najsloženijih sistema u društvu. Na prvom mestu, on se neposredno ili posredno odnosi na skoro sve građane naše zemlje. Svaka promena koja se odnosi na penzijski sistem utiče na sadašnje korisnike ali i na buduće generacije, tako da je velik krug lica za koja svaka izmena i dopuna ima izuzetan značaj. S druge strane, penzijski sistem je zavisan od demografskih tokova i ekonomskog stanja u zemlji. Godine 2014. penzioneri su

podneli najveći teret mera fiskalne konsolidacije. Odgovornom politikom Vlade Republike Srbije penzioneri sa najmanjim primanjima (do 25.000) bili su izuzeti od umanjenja.

Ovakvom politikom zaustavljen je deficit, a suficit se povećavao iz godine u godinu tako da u prvoj polovini 2018. godine iznosi 30,9 milijardi, što je bolje nego što je planirano, a javni dug je smanjen sa 74,5 u 2015. godini na 59,9 ove godine. Takođe, Srbija je ostvarila najveći rast BDP-a za prvih šest meseci u 2018. godini, ispred nas je samo Poljska.

Usvajanjem Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o PIO penzije će u proseku biti povećane od 8,8 do 13,2%. To je svakako rezultat odgovorne ekonomske politike i potvrđuje činjenicu da Vlada Republike Srbije i predsednik Aleksandar Vučić donose ekonomske a ne političke odluke i rukovode se interesima svih građana Republike Srbije.

Povećanje penzija koje se zasniva na ovim ekonomskim kriterijumima i konkretnim rezultatima osigurava dugoročnu održivost i stabilnost. Zbog toga smatram da se mora naglasiti efekat koji Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona ostvaruje na sveukupni razvoj Republike Srbije, a to se postiže amandmanom koji predlažem. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Savkiću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dušica Stojković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Maletić.

Da li neko želi reč?

Reč ima Aleksandra Maletić.

Izvolite.

ALEKSANDRA MALETIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Podnela sam amandman u cilju da pokušamo da doprinesemo ukupnom pozitivnom efektu ovog zakona. Mi smo poslednjih dana od bivšeg režima slušali mnogo priča u vezi sa povećanjem penzija, da navodno neće doći do povećanja penzija. Svakako treba istaći da građani Srbije znaju pravu istinu i to su pokazivali iz izbornog ciklusa u izborni ciklus. Do povećanja penzija će doći i to minimum od 8,8% do 13%, i penzioneri su zapravo razumeli ovu meru koju je 2014. godine Vlada preduzela.

Postavlja se uglavnom pitanje zašto je Vlada morala da preduzme ove mere. Godine 2014. Vlada Republike Srbije, na čelu sa Aleksandrom Vučićem, bila je primorana da dovede do niza reformi, koje su uključivale i ekonomsku konsolidaciju. Bivši režim nije uspeo da konsoliduje finansije Republike Srbije. Naime, 2002. godine došli su na vlast sa pričom da će sprovesti sveobuhvatne reforme u Republici Srbiji, ultiesti Srbiju u EU, dovesti do blagostanja, ali ono što su oni uradili jeste da su napunili isključivo svoje lične džepove novcem građana Republike Srbije.

Zaista se pitamo kako isti ti ljudi koji su se od 2002. godine isključivo bavili ličnim finansijama danas mogu ovde pred građane Srbije da izađu sa pričom kako su oni mnogo zabrinuti i za penzionere, i za majke, i za sve naše građane koji žive ovde i koji na izborima pokazuju da upravo podržavaju politiku Aleksandra Vučića, a ne njihovu lažnu brigu koja ih ne dovodi nigde. Zapravo, oni danas ne smeju ni da izađu sa svojim imenom na bilo kakve izbore, kriju se iza različitih saveza, nevladinih organizacija i svega onoga, da bi na neki način pokušali da dođu na vlast. Međutim, to nikako neće moći. Građani Srbije vrlo jasno prepoznaju pravu politiku, odgovornu politiku SNS-a, Aleksandra Vučića, i to pokazuju iz dana u dan. Zahvalujem se.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem, koleginice Maletić.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Blaža Knežević.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Blaža Knežević.

Izvolite.

BLAŽA KNEŽEVVIĆ: Zahvalujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, razlog za donošenje ovog zakona je potreba daljeg uređivanja sistema penzijskog i invalidskog osiguranja, a osnovni cilj reforme je stvaranje uslova za dugoročnu ekonomsku održivost penzijskog sistema koja će obezbediti sigurnost i budućim generacijama penzionera.

Svi znamo da su 2012. godine, nakon dolaska na vlast Srpske napredne stranke, pokrenute preko potrebne reforme u Srbiji. Država nam je bila dovedena na ivicu potpunog kolapsa, ugašene su fabrike pljačkaškim privatizacijama, stotine hiljada ljudi ostale su na ulici bez posla, a penzije povećavane samo na osnovu koalicionih sporazuma, i to pred izbore, sa nerealnim rastom.

Krenulo se tada u reforme, bez kojih danas ne bi bilo penzija. U tom momentu povlači se težak i nepopularan potez smanjenja penzija, ali delotvoran i jedini moguć, što se pokazalo kasnije. Penzioneri su to razumeli i hvala im na tome. Zbog toga danas imamo redovne i sigurne penzije, veće nego ikada, i državu koja je potpuno fiskalno konsolidovana.

Koliko su građani Srbije verovali u politiku Aleksandra Vučića i Srpske napredne stranke govore rezultati izbora i ubedljiva podrška građana i 2014., i 2016. i 2017. godine, baš u vreme kada su sprovedene teške reforme.

Mislim da ne moram da objašnjavam kako to danas izgleda, osim ovom udruženju prepoštenih iz Saveza za Srbiju, kojima, vidim, apsolutno ništa nije jasno. Raspitao sam se malo kod nekih stručnih ljudi za ovakve slučajeve i fenomene; ima ih dosta u našoj poslaničkoj grupi koji kažu da tu nema pomoći. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem, kolega Kneževiću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dalibor Radičević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Dalibor Radičević.

Izvolite.

DALIBOR RADIČEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, u cilju dodatnog definisanja Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o PIO, podneo sam amandman na član 1. Ovim članom vrši se izmena člana 12. i na ovaj način vrši se usaglašavanje s odredbama Zakona o privrednim društvima. Amandmanom sam pokušao da ukažem na važnost industrijalizacije kao glavnog faktora koji utiče na sveukupni razvoj Republike Srbije.

Da bi Penzioni fond bio stabilan i da se ne bi dovodila u pitanje redovna isplata penzija našim najstarijim sugrađanima, koji su to i zasadili, neophodno je da imamo redovan priliv sredstava od strane privrednih subjekata koji rade na teritoriji naše zemlje. Svi znamo da je u prošlosti ovaj fond bio potpuno urušen. Tome je u velikoj meri kumovala „uspešna“ privatizacija, kojom su zatvorene sve proizvodne firme, koje su stvaranjem novih vrednosti punile budžet.

Penzioneri su podneli teret neophodnih reformi i danas smo u prilici da usvajanjem predloženih izmena i dopuna Zakona vratimo privremeno umanjene penzije. I ne samo da budu vraćene na nivo iz 2014. godine, povećanjem od 5% na oktobarskom čeku penzioneri će imati realno uvećanje od 8% do 13%, i to u odnosu na period kada su penzije umanjene.

Koliko su građani Srbije razumeli neophodnost sprovođenja nepopularnih mera kao što je umanjenje penzija, mogli smo da vidimo i na izborima koji su usledili 2016. godine, gde je Srpska napredna stranka osvojila još veći procenat glasova. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Radovan Jančić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Radovan Jančić.

RADOVAN JANČIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Poštovani narodni poslanici, poštovani gospodine ministre, Zakon o privremenom uređivanju načina isplate penzija prestaje da važi zaključno sa 30. 09. 2018 godine. To znači da će se oktobarske penzije isplatiti bez umanjenja, što je dobra vest za sve naše građane, a pre svega za više od 1.700.000 penzionera.

Zakon je donet pre četiri godine kao jedna od brojnih mera fiskalne konsolidacije, kao uslov da bi penzija uopšte i bilo. Srbija je tada bila pred samim bankrotom i gotovo da je već zapala u dužničko ropstvo, a broj osiguranika bio je neznatno veći od broja korisnika prava invalidsko-penzijskog

osiguranja. Čak 59% penzija isplaćivano je iz budžeta Republike Srbije, što je tada bilo 13,2 % BDP-a.

Danas kada govorimo o predloženom zakonu, o izmenama i dopunama Zakona o PIO, Srbija je zahvaljujući Aleksandar Vučiću i politici SNS-a zemlja dinamičnog rasta i razvoja, uređena i mnogo jača zemlja od one koju nam je prethodni režim ostavio 2012. godine. Odgovornom politikom fiskalne konsolidacije uspela je da treću godinu zaredom stvori deficit u budžetu, zavela je tržišni red i disciplinu, smanjila nezaposlenost sa 26% na 11,9% i ostvarila rast BDP-a danas od 4,9%. Samim tim, popravila je odnos osiguranika i korisnika i smanjila dotacije iz budžeta sa 59% na 31%, što je u skladu sa projektovanim fiskalnim pravilom od 11% BDP-a.

Zahvaljujući postignutim rezultatima i veri penzionera, jer su svojom snagom i razumevanjem izvukli Srbiju iz teške krize i situacije u budžetu, u prilici smo da u danu za glasanje usvojimo ovaj predlog zakona i time obezbedimo bolji položaj za sve penzionere.

Srpska napredna stranka je od 2014. godine do danas ubedljivo pobeđivala na svim izborima. Aleksandar Vučić je na predsedničkim izborima pobedio u prvom izbornom krugu u Novom Kneževcu, iz kojeg ja dolazim, sa 70,2%. Takođe rezultatu doprineli su značajno penzioneri iz Novog Kneževca, koji su dobro razumeli neophodnost donošenja Zakona o privremenom uređenju načina isplate penzija, jer su znali i verovali da je to mera za bolju budućnost Srbije i njih samih.

Sveukupnom razvoju Srbije i njenih lokalnih samouprava doprineće osiguranici, kojih je svakodnevno sve više kao posledica brojnih stranih i domaćih investicija, izgradnje proizvodnih pogona i otvaranja novih radnih mesta, za razliku od perioda kada je prethodni režim sproveo pljačkašku privatizaciju, zatvarao fabrike i oterao na ulicu više od 400.000 radnika, a penzionere zamalo ostavio bez penzija.

U danu za glasanje poslanici Srpske napredne stranke podržaće ovaj predlog zakona. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Jančiću.

Na član 1. amandman je podnела narodni poslanik Vera Jovanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

VERA JOVANOVIĆ: Poštovani predsedavajući Milićeviću, ministre sa saradnicima, kolege poslanici, građani Srbije, u izlaganju ministra Đorđevića čuli smo ključne izmene Zakona o PIO.

Pre nego što se osvrnem na svoj amandman ne mogu a da ne primetim neosnovane kritike kolega prekoputa, koji se, tobože, brinu za građane zato što su im umanjene penzije 2014. godine.

Iskreno se nadam da građani znaju da se to dogodilo upravo zbog neodgovornog vođenja države, zbog pljačkaške privatizacije i zbog povećanja plata i penzija kada za to nije postojala ekonomska opravdanost. Tada, 28.8.2008. godine, Vlada Srbije usvojila je predlog da se penzije u oktobru te godine, uz redovno povećanje, povećaju za još 10%. Na takvu odluku Vlade oglasio se i MMF, kao i direktorka Svetske banke za Jugoistočnu Evropu Džejn Armitidž, koji su ocenili da najavljeni povećanje nije održivo i da takva odluka dovodi do još većeg povećanja deficitu u budžetu. Tako je te 2008. godine deficit iznosio 54,7 milijardi, a u prvoj polovini 2018. godine deficit je iznosio 30,9 milijardi. Ne, oni se nisu obazirali. Njima su trebali glasovi za izbore. I, što je još gore, zadužili su Srbiju i njene građane kreditima po visokim kamatnim stopama, koje i danas vraćamo, svaki građanin ove zemlje.

Samo odgovornom politikom tadašnjeg premijera a danas predsednika, Aleksandra Vučića, i Vlade prestaje da važi Zakon o privremenom uređivanju načina isplate penzija iz 2014. godine. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem, koleginice Jovanović.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Radoslav Jović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Radoslav Jović.

Izvolite.

RADOSLAV JOVIĆ: Dame i gospodo, u fokusu zakona o kome raspravljamo ovih dana jesu ljudi kojima smo se nedvosmisleno zahvalili za njihov doprinos stabilizaciji ekonomskih prilika u Srbiji. Međutim, mi ne smemo da zaboravimo ko su ti ljudi. To su one generacije koje su preživele rastakanje države, građanske ratove, agresiju najmoćnije sile sveta; preživeli su hiperinflaciju u kojoj je bio obezvređen sav njihov rad i trud. Preživeli su mnoge nedaće i, naravno, to je razlog da im budemo i dodatno zahvalni za žrtvu koju su podneli. Oni su čuvali svoje porodice i borili se za opstanak njihovih porodica, ali su i te kako bili svesni svoje odgovornosti prema državi i uvek su bili spremni da podnesu žrtvu za tu državu, za našu Srbiju.

Kao lekar, svedočim da danas mnogi od tih ljudi imaju probleme, ozbiljne probleme sa zdravljem, upravo zbog činjenice da su živeli u uslovima o kojima sam malopre govorio.

Naravno da je ovaj koncept, koji će omogućiti između ostalog realno uvećanje njihovih penzija, i te kako pravičan. Ali sem toga, ako te ljude pitate šta bi želeli, na prvom mestu bi rekli da žele mir u ovoj zemlji, da žele prosperitetan razvoj, da se stvore uslovi da njihova deca i unučići ostaju u ovoj zemlji da rade i žive i da se rađaju nove generacije, odnosno mnogo više dece nego sada.

Ta odgovornost koju te generacije imaju prema našoj zemlji jeste nešto čemu moramo da se divimo i čemu moramo da odamo zahvalnost u svakom

trenutku. Humanost jednog društva ogleda se upravo u njegovom odnosu prema ranjivim kategorijama stanovništva. Imajući to u vidu i sve pozitivne promene koje se dešavaju u društvu u svim sektorima, verujem da će naše društvo imati taj humani karakter i da će u svakom trenutku znati da nagradi generacije koje su podnele najveće žrtve.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Ognjen Pantović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Ognjen Pantović.

Izvolite.

OGNjEN PANTOVIĆ: Hvala.

Dame i gospodo narodni poslanici, danas kada govorimo o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o PIO mora se spomenuti da ključni faktor za dugoročnu stabilizaciju sistema PIO prvenstveno leži u razvoju zemlje, ekonomiji, novim investicijama i novom zapošljavanju, jer se time popravlja odnos između broja osiguranika i broja penzionera. Sigurno je da mi danas ne bismo mogli da raspravljamo o ovom zakonu da u proteklom vremenu nije bilo dobrog rada, novih investicija i novih radnih mesta.

Koje su to investicije koje su dovele do toga da danas imamo ove veoma dobre rezultate? U toku su veliki infrastrukturni projekti, gradi se auto-put prema Crnoj Gori, prema Bugarskoj, prema Grčkoj; u planu su koridori, Koridor 11 i Koridor 10 ka Sarajevu i Republici Srpskoj. Za sva ova područja gde prolaze auto- putevi oni dodatno utiču na njihovu atraktivnost i dolazi do novih investicija.

Pomenuću jedan projekat koji je veoma aktuelan. Sada, prilikom posete predsednika Vučića Kini, potpisani je ugovor o izgradnji industrijskog parka u Borči, gde se očekuje dolazak najvećih tehnoloških giganata iz Kine. Takođe, prilikom posete ministra Popovića Kini, već četrdeset kompanija iz Kine potpisalo je sporazume o zainteresovanosti za učešće u ovom projektu. Očekuje se dolazak oko hiljadu kompanija i preko 10.000 novih radnih mesta.

Ovo su najbolji načini, kao što sam na početku rekao, da se popravi odnos između broja osiguranika i penzionera i da mi danas možemo da usvajamo jedan ovakav zakon. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Pantoviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Jolović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Nikola Jolović.

NIKOLA JOLOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, u članu 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju kojim se vrše izmene u članu 12. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju dodaje se

novi stav 2, koji glasi: „Ovim zakonom podstiče se razvoj Republike Srbije, vezano za bolji pristup ekonomskim resursima“. Amandmanom se dodatno definiše član 1. ovog zakona. Predloženi amandman ima za cilj da podstakne razvoj Republike Srbije, da se bolje iskoriste ekonomski potencijali i ekonomski resursi kojima raspolaže naša zemlja.

Razvoj Republike Srbije je prioritet ove vlade i razvoj se podstiče kroz borbu za smanjenje sive ekonomije i rada na crno, a ljudi kao ekonomski resurs postaju više cenjeni i zaštićeniji. Osiguranici samostalnih delatnosti, u smislu člana 12. Zakona o PIO, predloženim izmenama i dopunama postaju cenjeniji ekonomski resurs, više doprinose razvoju zemlje i mogu biti sigurni da se njihova prava poštuju u skladu sa zakonom.

Razvoj zemlje i bolji pristup ekonomskim resursima, u ovom slučaju ljudima kao delu ekonomskog resursa jedne zemlje, ostaju prioritet ove vlade, koja i kroz donošenje ovog zakona to potvrđuje.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem, kolega Joloviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik mr Igor Bečić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima kolega Igor Bečić.

IGOR BEČIĆ: Poštovani predsedavajući, ova je vlada, za razliku od „žutog preduzeća“, vratila dostojanstvo i budućnost penzionerima.

A Đilasovi jurišnici, koji pokušavaju da sakriju činjenicu da njihov predvodnik danas poseduje 24 miliona evra, da je uništil finansije Grada Beograda, devastirao PKB, sada žele da vrate Srbiju u blato i beznađe u kojem su građani bili do 2012. godine, opljačkani u privatizaciji, ostavljeni na ulici bez mogućnosti da se zaposle, uništenih javnih finansijskih institucija, devastirane privrede i sa svim parametrima u istorijskom padu. Sada kada predsednik Vučić sprovodi reforme koje pozdravljaju svi evropski i svetski zvaničnici, koji imaju hrabrosti da otvoriti sve teme i govoriti o onome što danas nije popularno govoriti u politici, boreći se za svako otvoreno radno mesto, dovodeći i svetske kompanije koje otvaraju stotine i hiljade radnih mesta.

Sada imamo jasan priliv stranih investicija, stopu privrednog rasta, smanjenje javnog duga, a stopa nezaposlenosti je oko 12%, sada takođe imamo drugaćiju privrednu sliku Srbije, dok lideri Đilasovog Saveza za promene ponovo pokušavaju da promene sliku Srbije koja je snažno u reformama i poboljšanju kvaliteta života građana. Njihova politika je da se Srbija ponovo prepoznaće po beznađu, korupciji, pljački državnih fondova i po pretnjama političkim neistomišljenicima, koje dosežu toliko daleko da neki lideri, poput Obradovića, tuku žene u Republičkoj izbornoj komisiji, a njegovi prijatelji poput Željka Veselinovića premjerki prete silovanjem. Zahvalujem se.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem, kolega Bečiću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Jelena Mijatović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik docent dr Mihailo Jokić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Mihailo Jokić.

MIHAJLO JOKIĆ: Evo, ja ću se potruditi da kažem ono što prethodnici nisu rekli, jer ja sam 111. po redu.

Mislim da treba reći da su stvoreni uslovi da penzije više nikada, dok smo mi na vlasti, ne budu manje, nego da budu veće ili jednake, što je za penzionere i za radnike koje primaju plate vrlo bitna stvar.

Druga stvar koju želim da kažem jeste da penzije direktno utiču na povećanje BDP-a i zato je mnogo lagano i mnogo mekano povećavati penzije. Najprofitabilnije je povećavati penzije. Zašto? Zato što se novac isplaćen iz budžeta, iz fondova penzionerima u velikom procentu, ja bih tvrdio 90%, vraća u budžet i fondove. To je ta lična potrošnja, to je taj sabirak, odnosno jedan od četiri sabirka koji povećavaju BDP. Zato penzioneri moraju biti optimisti da će u narednom periodu država sigurno, kada bude bilo sredstava u budžetu, povećavati penzije. Zašto? Zato što će se taj novac ponovo vratiti u budžet.

Sad koristim ovu priliku da kažem, to niko nije rekao – vrlo bitno za penzije i za plate jeste da je dinar stabilan. Dinar je stabilan jer, imam podatak, mi u Trezoru imamo oko 20,73 tone zlata.

Prošli put sam govorio o dolaru i o zlatnoj podlozi, a sada ću da kažem nešto vezano za bruto domaći proizvod. Tu je ministar, pa neka čuje šta ja mislim o tome. Ministre, samo jedan momenat. Bruto domaći proizvod je američka kategorija, uvedena zbog multinacionalnih kompanija. Za naš razvoj, za ocenu našeg razvoja i našeg napretka mnogo je bolje da se vratimo na bruto nacionalni dohodak, jer bruto nacionalni dohodak iskazuje vernije ekonomsku situaciju u kojoj se nalaze zemlje u razvoju. Znači, trenutno je obračun po nametnutom modelu, a to je američki trezor uradio.

Hvala, toliko od mene.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem, profesore Jokiću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Studenka Kovačević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Studenka Kovačević.

STUDENKA KOVAČEVIĆ: Zahvalujem, uvaženi predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministri, mere fiskalne konsolidacije koje smo preduzeli kada nam je zemlja bila u jako teškom stanju, sa opljačkanim Penzionim fondom, uništenom privredom, ogromnom nezaposlenošću, dugovima i kreditima, dale su svoje rezultate. Nije štednja jedina mera koju smo preduzeli. Čitav paket mera morao je biti primjenjen da

bismo danas, odnosno već nekoliko godina zaredom, u budžetu imali suficit, gradili auto-puteve, bolnice, otvarali fabrike.

Naši penzioneri, koji su dali najveću podršku državi u trenucima kada je to bilo najvažnije za državu, moraju biti sigurni da su svojom podrškom pokazali nama mlađima šta je zapravo odgovornost. Sada je odgovornost na nama mlađima da kroz povećanje penzija poboljšamo njihov kvalitet života, a kroz otvaranje fabrika jačamo privrednu Srbiju, jer jedino jaka privreda Srbiju vodi napred. Srbija je druga po stopi rasta u Evropi i jasno je da će zemlja nastaviti da se ekonomski razvija, a upravo je to osnov za podizanje životnog standarda naših građana.

Povećanja penzija će biti i nakon ovogodišnjeg, a biće ga, jer ćemo raditi na tome da nam ekonomija raste. Moćna ekonomija sama po sebi biće garant boljeg životnog standarda, jer daje sigurnost da možemo trošiti pošto smo zaradili. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, koleginice Kovačević.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milovan Drecun.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, danima slušamo kako smo mi nekom oteli penzije. Mi penzije želimo da isplaćujemo od zarađenog. Teško je to objasniti ovoj Đilasovoju bulumentu kojoj, kad je vladala, nije bilo bitno da privreda proizvodi novac. Oni nisu živeli od zarađenog, već od zaduženog. Penzije se nisu delile od zarađenog, nego su se delile od duga i od prodaje kapitala. Prodajom kapitala, prodajom fabrika eliminisali su 400.000 osiguranika, i onda su se snalazili kako su znali i umeli i dodatno zaduživali zemlju da bi isplaćivali penzije. To je imalo svoj limit, a taj limit se zvao inflacija. Dakle, onog trenutka kada su za tuđi novac kupovali tuđu robu, tog trenutka se pojavila inflacija, odnosno rast cena, koji je bio od 7% do 10%. Ova vlada to ne želi.

Ono što ja mislim, to je da ispravimo nepravde prema poljoprivrednicima. To su osobe koje ne znaju šta je letovanje, šta je zimovanje. To su osobe koje su finansirale Balši Božoviću Maldive. Da bi Balša Božović mogao da troši 15.000 evra, da bi mogao 1.500 evra na dan da troši za letovanje, neko je taj novac morao da zaradi. To su svakako seljaci i radnici, braća po muci, braća po znoju, braća po žuljevima, zato što ja i dalje smatram da se novac zarađuje i da moramo da živimo od zarađenog, a oni ne znaju kako se novac zarađuje već samo kako se troši. Zato je ova zemlja i došla u taj položaj.

Najbolji primer je PKB. Dakle, sa sindikalcem Đorđevićem Dragan Đilas, glavni stožernik te nove koalicije, kojoj je prisegnuo i Boško Obradović, taj glavni stožernik je PKB preveo na gradsku kuću. U vreme kad je on zarađivao ogroman novac na svojim privatnim firmama, a zaradio je sto miliona evra... Da podsetim da je to 500.000 penzija, a svoje kolege poljoprivrednike da podsetim da je to milion seljačkih penzija. Dakle, u vreme kada je u svojoj privatnoj kompaniji sticao sto miliona evra, on je u PKB-u napravio dug od 87.000.000 evra, zajedno sa sindikalcem Milisavom Đorđevićem, koji je, gle čuda, sad na njegovoj izbornoj listi i odbornik je u Gradu Beogradu. Tražim od ove vlade da detaljno ispita kako je za samo godinu dana PKB od duga od 2.400.000.000 dinara došao do duga od 9.900.000.000 dinara, što je bilo stotinu miliona evra ili sedam i po milijardi naših dinara.

Dakle, taj dug koji je on napravio u PKB-u, koji je bio gradsko preduzeće u tom trenutku, pokazuje da je Dragan Đilas, stožernik ove nove koalicije, kojoj je prisegnuo i Boško Obradović „Ljotić“, imao dva modela poslovanja: jedan model je bio kad je privatna kompanija, tu se pravila dobit, a s druge strane, kad je bilo u pitanju gradsko preduzeće PKB, tu je pravio ogromne gubitke.

Hoću da verujem i čvrsto verujem da je došlo do presipanja, tim pre što mu je menadžment u tom trenutku, uz podršku sindikalca Đorđevića (koji je sada njegov odbornik), doveden iz „Delte“, prva tri direktora, koja su te godine kada je napravljen astronomski gubitak sve kupovala od „Delte“, od traktora do zalivnih sistema. Napravili su i stale, po tri stale, za sedam miliona evra, koje je pravila firma iz Kikinde „Turbo gas“, koja je imala jednog zaposlenog, čiji vlasnik je od sebe kupio njivu od svega 90 ari za 650.000 evra, što je negde sto puta iznad cene, da bi oprao novac i stekao keš za podmićivanje, verujem, i samog Dragana Đilasa.

To je seljake dovelo dotle da imaju penziju od sto evra, da penzija bude manja od socijalne pomoći i da poruka bude da je bolje biti socijalni slučaj nego seljak. Sa tom praksom treba prekinuti. Ubuduće, ja hoću da se seljačke penzije i najmanje penzije malo više ujednače sa najvećom, da raspon bude ne jedan prema deset, jedan prema trinaest, da taj raspon bude makar negde jedan prema pet, jer svi naši stari ljudi zaslužuju dostojanstvenu starost, primerene penzije, u odgovarajućem iznosu, ali da te penzije mi međugeneracijski solidarno za njih zasadimo, da ih ne isplaćujemo iz kredita. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Rističeviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zvonimir Đokić.

Reč ima narodni poslanik Zvonimir Đokić.

Izvolite.

ZVONIMIR ĐOKIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poznato je da je odnos broja penzionera i zaposlenih u Srbiji poslednjih godina bio gotovo izjednačen i da je, prema podacima Fonda PIO, u 2017.

godini taj odnos bio 1:1,5. To je značilo da svaka tri zaposlena radnika moraju da izdvajaju iz svojih bruto plata doprinose za čak dva penzionera. Ovakav odnos broja penzionera i zaposlenih svakako nije mogao da obezbedi da se iz doprinosa zaposlenih za penzijsko i invalidsko osiguranje, kao jednog od izvora finansiranja, obezbedi dovoljno sredstava u Fond PIO, tj. obezbede finansijska sredstva za isplatu penzija.

S obzirom na to da je imovina kojom je raspolagao Fond PIO bila van funkcije, uglavnom ona nije bila izvor prihoda, već, nažalost, izvor rashoda i dodatno je opterećivala Fond. Setimo se samo npr. Kuršumlijske banje, koja već duži niz godina nije u funkciji zbog nemarnog odnosa kako Fonda PIO kao većinskog vlasnika tako i države u prethodnom periodu olicene u „žutoj“ vlasti, koja nije marila za sudbinu ni Kuršumlijske banje ali ni drugih banja i odmarališta u zemlji.

Svi koji znaju koji su izvori finansiranja Fonda PIO znaju da je iz doprinosa zaposlenih za penzijsko i invalidsko osiguranje godinama unazad pokrivan samo deo Fonda, a da je država iz budžeta i na druge načine, kreditima nažalost, godinama unazad morala da dopunjue taj fond do iznosa neophodnog za isplatu penzija.

Nažalost, predstavnici „žute“ vlasti nisu, izgleda, brinuli ni ko će ni kako te kredite da vraća. Čak su u predizborne svrhe kreditima pokrivali i povećanja penzija zadužujući se sve više i uništavajući državu sve bezobzirnije. Zato je svima koji zrelo razmišljaju bilo potpuno jasno zašto je te 2014. godine tadašnji premijer Aleksandar Vučić pribegao donošenju najtežih političkih odluka kako bismo preživeli, jer je Srbija bila pred bankrotom zbog onih „žutih“ političara koji su zemlju odveli u propast.

Danas smo, zahvaljujući ekonomskim rezultatima koji su vidljivi i strpljenju penzionera koji su dali svoj, najveći doprinos za bolju budućnost Srbije, budućnost svoje dece i unuka i koji su svojom snagom izvukli Srbiju iz krize, u mogućnosti da donošenjem ovog novog zakona o izmenama i dopunama Zakona o PIO i na faktički i suštinski način ukinemo Zakon o privremenom uređivanju načina isplate penzija, koji je, po mom dubokom uverenju, bio pravi potez i ispunio je očekivanja. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Olivera Ognjanović.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Olivera Ognjanović.

Izvolite.

OLIVERA OGNJANOVIĆ: Zahvalujem, predsedavajući.

Na član 1. predloženog zakona predložila sam amandman koji ga dodatno definiše. U novemburu će biti isplaćene znatno veće penzije, 8,8–13%

veće nego 2014. godine. Sada je cilj da nastavimo sa reformama, sa ozdravljenjem i stvaranjem dugoročne održivosti porasta i povećanja penzija.

Svi procesi koji obezbeđuju perspektivu moraju biti nastavljeni, od reforme administracije, preko dovršavanja procesa restrukturiranja, pa do daljih projekata razvoja infrastrukture i daljeg zapošljavanja. Sada ne smemo stati. Zbog ovoga imamo dragocenu političku stabilnost, jer ova vlada zna šta radi, zna kako da rešava decenijske probleme i kako da pobedi sve prepreke.

Maksimalnim naporima borimo se da damo podstrek povećanju nataliteta, jer se u Srbiji zbog siromaštva rađalo sve manje dece, jer smo zbog nezaposlenosti i dugova bili na putu da broj penzionera bude veći od broja zaposlenih. Ovo je još jedan važan motiv da nastavimo u istom pravcu još brže, da gradimo škole i vrtiće, jer su Srbiji potrebna deca i mladi ljudi, da otvaramo fabrike i nastavimo da zapošljavamo naše građane, zato što želimo jaku Srbiju.

Građani Srbije, ne zaboravite, u prethodnih nekoliko godina kritikovali su nas i obmanjivali vas upravo oni koji su u periodu od 2001. do 2012. godine smanjili broj radnih mesta za više od 400.000, oni koji su punili svoje stomake i džepove, oni koji su urušavali našu privredu, oni koji se voze u džipovima, koji su ilegalno gradili i uživaju na vaš račun, oni koji podržavaju nasilje. Upravo oni su i doveli do kolapsa 2014. godine.

Ova povećanja penzija doneće stabilnost i dodatnu sigurnost, jer je veliki broj vas koji ne koristite svoje penzije samo za sebe već da pomognete svoje unuke i decu. Vi ste nam dali svoje poverenje i ova vlada je to uzvratila kroz napredak, razvoj Srbije i održavanje finansijske stabilnosti. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milija Miletić.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Milija Miletić.

MILIJA MILETIĆ: Zahvalujem se, predsedavajući.

Uvaženi ministre, kolege poslanici, građani Srbije, podneo sam amandman na član 1. zakona, konkretno vezano za PIO fond, gde stavljam akcenat na nedovoljno razvijena područja, na brdsko-planinska područja, jer ja iz takvog područja dolazim.

Inače, u Srbiji imamo veliki broj opština u kojima ima mogućnosti da se sa većim ulaganjem dobije i veći profit, a država Srbija, na čelu sa našim predsednikom, unazad pet ili šest godina krenula je to da radi, ulaže u male opštine, i rezultati su vidljivi, imamo veći broj zaposlenih radnika.

Sutra se kod nas u Nišu otvaraju dva pogona, dve firme koje će uposliti blizu tri hiljade radnika u naredne tri godine, firme koje će uposliti visokoobrazovane i stručne ljude. Kroz takvo ulaganje, imaće i veće plate, te ćemo kroz realniji osnov imati mogućnost da povećamo penzije, da poništimo

zakon koji smo doneli 2014. godine i da vratimo penzije koje su bile 2014. godine. To znači da je ovo što sada radi Vlada realna stvar i da je sve vidljivo.

Ujedno, ja ovde u Skupštini predstavljam Ujedinjenu seljačku stranku i svi moji amandmani koje sam podneo su amandmani kojima dajem podršku razvoju nedovoljno razvijenih područja, razvoju sela, poljoprivrede. Normalno, očekujemo svi da će u narednom periodu doći do promena Zakona o PIO vezano za poljoprivredne proizvođače i da ćemo naći rešenja da se povećaju penzije, ali samo na realnim osnovama.

Inače, svedoci smo da se prethodnih godina i ove godine formiralo blizu tri stotine novih zadruga. Kroz ulaganje u zadrugarstvo zapošljavaju se ljudi, zapošljava se hiljadu ljudi u te naše nove zadruge i na taj način mi ćemo razvijati poljoprivrednu. Ulaganje u poljoprivrednu, zadrugarstvo, u nerazvijena područja, brdsko-planinska područja, ulaganje u turizam, seoski turizam, lovni turizam, to je šansa za razvoj nedovoljno razvijenih područja.

Pozivam sve kolege poslanike da glasaju za moje predloge, za moje amandmane, jer sam siguran da ćemo usvajanjem i ovog zakona i mojih amandmana imati mogućnost da poboljšamo život u malim opštinama.

Još jednom, zahvaljujem se našem ministru gospodinu Đorđeviću zato što svojim angažovanjem i predlozima zakona daje vetar u leđa nerazvijenim područjima, našim poljoprivrednim proizvođačima i svemu onome što je potrebno u našim opštinama, a to je, kao prvo, dobra reč, a sada i direktna ulaganja, kojima dajemo vetar u leđa razvoju nedovoljno razvijenih područja.

Pozivam još jednom sve kolege da glasaju za moje amandmane.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Miletiću.

Na član 1. amandman je podnела narodni poslanik Aleksandra Tomić.

Koleginice Tomić, pre nego što nastavimo sa radom, samo jedna informacija kada je reč o ovom delu rasprave: Poslanička grupa SNS nema preostalog vremena. Naravno, podnosioci amandmana, shodno Poslovniku, do dva minuta, a vi kao ovlašćeni predstavnik Poslaničke grupe 11 minuta i 29 sekundi.

Izvolite.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući. Koristim dva minuta kao predlagач amandmana.

Moj amandman odnosi se na izmene i dopune ovoga zakona, da je potrebno dodati stav kojim se poseban akcenat stavlja na implementaciju Agende 2030.

Zarad javnosti, želela bih da kažem da je naša premijerka gospođa Ana Brnabić otvorila jednu subregionalnu konferenciju koja se odnosi na napredak i sprovođenje Agende 2030, 13. septembra u Palati Srbija, koja suštinski pokazuje jedan nov koncept na svetskoj sceni kada je u pitanju uopšte promena društva.

Kada govorimo o penzijama i o budućnosti Srbije, treba reći da Srbija ide ukorak sa svetom, pogotovo kada su u pitanju ciljevi održivog razvoja: prvi cilj, koji se odnosi na smanjenje siromaštva, i drugi cilj, cilj broj osam, koji se odnosi na inkluzivan i održiv ekonomski rast zaposlenosti i dostojanstven rad.

Ono što je važno da se kaže jeste da je tada premijerka rekla da upravo akcenat na ovim temama pokazuje jačanje institucija kada je u pitanju sprovođenje Agende 2030, koja govori o tome da je Srbija mnogo toga uradila u prethodne četiri godine kada je u pitanju reforma penzionog sistema ali i kada su u pitanju ekonomske reforme Srbije.

Zbog toga mi danas imamo veliki broj investitora, koji dolaze i sa istoka i sa zapada, ali interesantno je reći, kada pogledate 2014. godinu, da smo mi i u toj godini, upravo kada smo uveli deo koji se odnosi na smanjenje penzija, odnosno isključivo za 39% penzionera sa penzijama iznad 25.000, imali veliki broj kompanija koje su otvarale svoje proizvodne linije. Danas su to velike države koje su najavile velike investicije, kao što je Kina. Znači, 1,5 milijardi evra će ući u Bor, jedna milijarda će ići u Kikindu kroz investicije; imali smo Železaru Smederevo sa 350.000.000 evra investicija od strane kineske kompanije „Hestil“.

Ono što želim da kažem jeste da mi ulazimo u vreme velikog ekonomskog rasta, sa velikim investicijama. Samim tim, penzioneri u budućnosti ne treba da brinu za usklađivanje penzija zato što će njihove penzije biti sve veće i veće. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, koleginice Tomić.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Bojanić.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Zoran Bojanić.

ZORAN BOJANIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Gospodine ministre, koleginice i kolege, uputio sam amandman na član 1. ovog zaista kvalitetnog predloga zakona. U tom mom amandmanu stoji upravo ono što ja potenciram u poslednje vreme i što non-stop pominjem, a to je moj pokušaj da podržim napore, pre svega, predsednika Republike, ove vlade i ove skupštinske većine u ekonomskom i održivom razvoju Republike Srbije. Moj amandman glasi: „Ovim zakonom podstiče se sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na unapređenje održivog razvoja.“

Da ima nekog u onim sablasno praznim klupama prekoputa, verovatno bi zapitali šta ima održivi razvoj s ovim zakonom. Ima. Da bih razjasnio i pojasnio zašto, pročitaću vam jednu od definicija održivog razvoja iz davne 1987. godine koju je dala Brundland komisija; to je komisija UN koja se bavila tom tematikom. Ona kaže: „Održivi razvoj je razvoj koji zadovoljava potrebe

sadašnjice“, apostrofiram, sadašnjice, „ne dovodeći u pitanje sposobnost budućih generacija da zadovolje vlastite potrebe“.

Upravo ova definicija je razlika između nas iz Srpske napredne stranke i onih koji su do 2012. godine vršili vlast. Oni nisu mislili o budućnosti. Nisu mislili ni o prošlosti, nažalost. Mi mislimo o budućnosti i zbog toga su mere koje su donete 2014. godine bile potrebne, kao što su i sada mere koje donosimo 2018. godine upravo uzročno-posledična veza. Znači, mi mislimo o budućnosti. Mislili smo o budućnosti naših penzionera, u čemu su nam oni pomogli, ali pre svega mislili smo o budućnosti naših pokolenja, naših mlađih. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem, kolega Bojanoviću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ana Čarapić.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Ana Čarapić.

ANA ČARAPIĆ: Zahvalujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, amandman sam podnela na član 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o PIO. Amandman se odnosi na to da se pomenutim zakonom podstiče sveukupni razvoj Republike Srbije.

Da je to zaista tako, pokazalo se u praksi. Naime, u prethodne četiri godine imali smo u par navrata značajna povećanja penzija i plata u javnom sektoru, što se direktno odrazilo na aggregatnu tražnju, čime smo podigli celokupnu privrednu aktivnost u našoj državi.

Kada se država nađe na ivici bankrotstva, kakav je slučaj bio sa našom privredom 2012. godine, postoje dve solucije. Jedna je da nastavimo negativan trend prethodnog režima, da se dodatno zadužujemo i time opteretimo naredne generacije, svoju decu i unučad, što je ekonomski potpuno neopravdano i besmisleno, ili da smanjimo potrošnju i da štedimo. Da smo doneli ispravnu odluku 2014. godine svedoče rezultati koje smo postigli. A da su nam građani verovali i tada i sada govore rezultati na izborima 2012. godine, 2014. godine, 2016. godine ali i 2018. godine.

Naša vlada je odgovornom politikom, ekonomskim odlukama postigla fantastične rezultate u prethodnom periodu. Imamo privredni rast od čak skoro 5%, što je najveći privredni rast u regionu ali i u Evropi. Zatim, imamo tri godine zaredom suficit u budžetu. Imamo izuzetno nisku stopu inflacije nekoliko godina zaredom unazad. Uspeli smo u potpunosti da stabilizujemo javne finansije, ali i da povećamo naplatu javnih prihoda; podstakli smo i privedu i građane na fiskalnu odgovornost; smanjili smo stopu nezaposlenosti. Svaki priliv u budžet po osnovu poreza znači više škola, više vrtića, više bolnica, više kilometara auto-puteva; takođe, više domaćih i stranih investicija ali i kapitalnih investicija, što je svakako dobro za građane ali i za privrednu. Zahvalujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem, koleginice Čarapić.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milimir Vujadinović.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Milimir Vujadinović.

MILIMIR VUJADINOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Intencija amandmana koji sam podneo jeste uporna borba protiv kriminala kao jedne pošasti koja je razarala naše društvo i pretnja je i mnogim drugim društvima.

Naime, po meni, najvažnija stvar u političkom životu jeste ispunjavanje obećanja i postizanje rezultata, ne ulazeći u kriminal, bez obzira na svu mržnju i pretnje koje vas okružuju. Mržnje u poslednjim danima, nažalost, ne manjka, naročito one koja dolazi od strane ovog novog opozicionog bloka, novog DOS-a. Videli ste ozbiljne pretnje predsedniku države i njegovoj porodici, ozbiljne fizičke napade na članove SNS-a u Šapcu, na članove njihovih porodica, ozbiljne uvrede i pretnje premijerki. A, na kraju krajeva, i ozbiljne pretnje Srbiji jer prete da će, kako kažu, ukoliko ne preuzmu vlast, bez izbora uvesti Srbiju u haos i vanredno stanje. Nije to samo mržnja, shvatićete to, to je i ozbiljan kriminal. Radi se o narušavanju zakona, svih pravila, na kraju krajeva i narušavanju Ustava Republike Srbije.

S druge strane, imate obećanja izneta u ekspozeima još premijera Vučića, a kasnije i premijerke Brnabić. Tiču se smanjenja nekih konkretnih stvari, smanjenja javnog duga, smanjenja deficit-a, smanjenja inflacije, povećanja zaposlenosti. Imate rezultate na kraju, koji su veoma lako proverljivi. Imate uspeh za Srbiju u smislu ne smanjenja deficit-a nego da uopšte nemamo deficit, a smanjenje inflacije na pristojan nivo, koji je dosta zavidan i na nivou nekih razvijenih evropskih zemalja. Imate smanjenje stope nezaposlenosti. Imate ozbiljan privredni rast od 3% u odnosu na pad koji ste imali ranije.

Ovaj moj amandman je upravo među između te dve stvari: između kriminala i mržnje s jedne strane i ovih uspeha koje niže Vlada. s druge strane. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Vujadinoviću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik dr Desanka Repac.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Desanka Repac.

DESANKA REPAC: Zahvaljujem.

Podnela sam amandman na član 1. koji glasi: „Ovim zakonom se podstiče sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na unapređenje zdravstvene zaštite.“ Penzioneri su posebna kategorija stanovništva kojoj treba posvetiti posebnu pažnju kada je zdravstvena zaštita i zdravlje u pitanju.

Primena ovoga zakona imaće efekte ne samo u oblasti penzijsko-invalidskog osiguranja, već i u oblasti ukupne privrede. Nedonošenje ovog

zakona po hitnom postupku moglo bi da proizvede posledice po rad organa i organizacija.

Važno je reći da se visina penzija vraća na nivo bez umanjenja zbog rezultata pozitivnih ekonomskih kretanja. Vreme je da penzioneri osete korist od ekonomskog unapređenja u državi jer su podneli najveći teret fiskalne konsolidacije. Zato treba posebna posveta za zdravstvenu zaštitu penzionera, a zaštita je efikasnija ako je zemlja ekonomski osnažena.

Penziona reforma treba da zadovolji dva međusobno suprotstavljeni cilja: adekvatnost penzija i finansijsku održivost. Osnovni cilj svih promena je prilagođavanje obaveznog penzijskog i invalidskog osiguranja, kao najvažnijeg dela penzijskog sistema, demografskim promenama, ekonomskim okolnostima i strateškom opredeljenju države za uspostavljanje moderne i efikasnije administracije.

Posebno bih htela da pohvalim, da istaknem zahvalnost predsednika Republike Aleksandra Vučića na rizičnoj, hrabroj odluci da se kreće u reforme koje su dovele do ekonomskog uspeha u Srbiji. Bilo je rizično, zemlja je bila pred bankrotom, ali su penzioneri verovali predsedniku Vučiću i zato su doveli do ovog ekonomskog uspeha.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem, koleginice.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Jasmina Obradović.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Jasmina Obradović.

Izvolite.

JASMINA OBRADOVIĆ: Zahvalujem.

Cenjeni ministre, kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije, zakon koji se nalazi na dnevnom redu Narodne skupštine Republike Srbije danas i ovih dana, koji je najviše privukao pažnju javnosti, jeste Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Ovim predlogom zakona Vlada Republike Srbije, predvođena Srpskom naprednom strankom, ispunjava obećanje koje je ondašnji predsednik Vlade a današnji predsednik Republike, Aleksandar Vučić, dao najstarijim građanima, da će penzije, kada se steknu uslovi, biti vraćene na nivo pre uvođenja Zakona o privremenom uređivanju načina isplata penzija 2014. godine.

Odmah da razjasnimo, poštovane kolege, dragi građani, razlika između smanjenja i one ružne reči koju smo slušali ovih dana, „otetog“, velika je. Sada su se stekli uslovi da može da se isplaćuje nešto što je realno. Ova odluka o smanjenju bila je teška, ali ispravna. Danas je Republika Srbija ekonomski stabilna zemlja, sa suficitom u republičkom budžetu drugu godinu zaredom.

Podsetiću da je nakon ove teške odluke iz 2014. godine, Srpska napredna stranka na parlamentarnim izborima 2016. godine uvećala svoju ionako ogromnu podršku u biračkom telu Republike Srbije za oko 60.000 glasova, što

bi značilo da je na svakom biračkom mestu dobila po sedam novih glasova. Na predsedničkim izborima 2017. godine dotadašnji predsednik Vlade, Aleksandar Vučić, ostvario je pobedu sa preko 55% glasova građana Republike Srbije. Građani Srbije znaju kome da veruju. To je, kada sve pogledate, logično. Kakvu im to alternativu nudi nekadašnja vlast, a današnja opozicija? Alternativa je povratak tajkuna poput Đilasa i sličnih, poput Željka Veselinovića, čoveka koji preti silovanjem i slično.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Miodrag Linta.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Miodrag Linta.

Izvolite.

MIODRAG LINTA: Govoriću o jednom problemu sa kojim se suočava dvesta izbegličkih porodica u naselju Ovča na području grada Beograda. Naime, izbegličke porodice su se uselile u stanove u naselju Ovča od 5. marta nadalje. Međutim, Infostan im je prethodnih nekoliko meseci poslao račune za zajedničku električnu energiju u velikim iznosima, odnosno traži od njih da plate zajedničku električnu energiju za period prije 5. marta, a te troškove treba da snosi investitor. Ljudi su ogorčeni. Ljudi smatraju da to nije pravedno, da nije fer i da Komesarijat za izbeglice, u saradnji sa Gradskom upravom, Infostanom, investitorom, treba da reši to pitanje.

Daću samo nekoliko primera. Na primer, Vukašin Tišma je dobio da plati zajedničku električnu energiju, a to se odnosi na energiju za liftove, podstanice za grejanje, stubišnu rasvetu itd., 3.313 dinara, a njegov mesečni iznos za zajedničku električnu energiju jeste 136 dinara. Zdravko Vejnović je dobio da plati 7.022 dinara, a mesečni iznos je 977 dinara; Goran Vodogaz je dobio da plati 11.868 dinara, a njegov mesečni iznos je 350 dinara.

Ovde se postavlja nekoliko pitanja. Prvo, zašto utrošak električne energije do tog datuma, dakle do 5. marta, kada su porodice počele da se useljavaju u svoje stanove, nije naplaćivan od investitora „Zlatibor gradnje“, nego su nenaplaćeni računi štampani u duplikatu i ovaj put na ime stanara? Ko je dao nalog Elektrodistribuciji da izvrši naplatu zajedničke električne energije koja je utrošena do 5. marta ove godine? Zašto je Infostan prihvatio da napravi ovakve račune i time dodatno traumira već napaćene stanare?

(Predsedavajući: Zahvalujem, kolega.)

Apelujem, odnosno tražim od Komesarijata za izbeglice da, u saradnji sa Gradskom upravom, u saradnji sa investitorom, reši ova pitanja. Neprihvatljivo je da izbegličke porodice plaćaju zajedničku električnu energiju...

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem još jednom.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dubravka Filipovski.

Da li neko želi reč?

Reč imala je narodni poslanik Dubravka Filipovski.

DUBRAVKA FILIPOVSKI: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvažene kolege i koleginice, uvaženi ministre, poštovani građani i građanke, sprovođenje zakona i reformi i utvrđenih planova zavisi od ljudi, njihove stručnosti, profesionalnosti i, naravno, od toga kako se vode i planiraju kadrovski resursi u svim institucijama. Bez odlučnosti predsednika Srbije Aleksandra Vučića, bez jasnog sprovođenja plana Vlade Republike Srbije, bez menadžmenta i pravilnog koncepta i pristupa u oblasti ljudskih resursa na svim nivoima, ne bismo postigli ovakve rezultate u ekonomiji i privrednom oporavku Srbije.

Podsećam da je pre samo pet godina Srbija bila pred bankrotom, da su ove mere štednje i reforme bile neophodne, da je javni dug bio 78% BDP-a, da će do kraja ove godine biti ispod 50%, treću godinu zaredom imamo višak u budžetu, nezaposlenost je manja od 12%. Sve su to parametri koji su doveli do uslova da možemo da povećamo penzije. Navedeni parametri su pokazatelj sprovođenja jasnih planova Vlade Republike Srbije ali i dobre kadrovske politike.

Moj stav je da se mora konstantno raditi na unapređenju kadrovskih resursa u svim institucijama i da, bez obzira na unutrašnja akta, ova oblast mora biti deo zakonskih rešenja. Zbog toga sam i podnela amandman na član 1. Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o PIO, jer smatram da ovaj član treba dopuniti stavom 2, koji se odnosi na dalje unapređenje i afirmaciju kadrovskih resursa u PIO fondu. Hvala

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Olivera Pešić.

Izvolite.

OLIVERA PEŠIĆ: Zahvaljujem, uvaženi predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, poštovani građani Srbije, Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju utičaće na poboljšanje životnog standarda svih građana Srbije, posebno naših penzionera, a to je ono što je danas najvažnije. Takođe, važno je da građani znaju da su u prethodnim godinama dotacije iz budžeta Republike Srbije za penzije iznosile oko 50%, a da danas dotacije iz budžeta Republike Srbije za penzije iznose svega oko 29%, što je duplo manje nego u prethodnom periodu. To je rezultat dobre ekonomske politike koju je Vlada Republike Srbije vodila u prethodnim godinama.

Danas su stvoren takvi ekonomski uslovi da penzioneri, koji su podneli najveći teret teških mera fiskalne konsolidacije, mogu da imaju značajno veće penzije. Ono što je najvažnije jeste da se povećanje penzija planira iz realnih, zdravih izvora i da je plan da se ubuduće penzije takođe povećavaju iz realnih, odnosno zdravih izvora, odnosno u zavisnosti od finansijskih mogućnosti. Jasno

je da ukoliko Srbija nastavi da ide putem kojim se do sada kretala, a to je put na kome imamo tri godine zaredom suficit, to je put na kome se otvaraju nove fabrike, nova radna mesta, u tom slučaju građani Republike Srbije, odnosno naši penzioneri mogu da računaju u narednim godinama i na nova povećanja.

Danas treba da zahvalimo penzionerima što su podneli najteži teret teških mera fiskalne konsolidacije i što su možda najbolje razumeli razlog zbog čega država Srbija mora da štedi. Oni su najbolje razumeli zašto moramo da smanjimo penzije, jer je Srbija u prethodnim godinama bila pred bankrotom. A na ivicu bankrota su nas doveli oni koji su Srbiju vodili do 2012. godine, oni koji su ostavili 400.000 ljudi na ulici i na taj način sami uticali na to da dovedu opstanak penzija u pitanje.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, koleginice Pešić.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik dr Darko Laketić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Darko Laketić.

Izvolite.

DARKO LAKETIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, uvažene kolege narodni poslanici, danas govorimo o zakonu o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Danas ovde govorimo o povećanju penzija za naše najstarije sugrađane i ja sam lično zbog toga srećan. Još sam srećniji zbog toga što ovakvo povećanje dolazi kao posledica odgovorne finansijske politike, kao posledica odličnih ekonomskih parametara i, što je još bitnije, dolazi iz realnih izvora i ne ugrožava budžet Republike Srbije, niti funkcionisanje naše zemlje.

Osim toga, mogu reći da sam ne samo zadovoljan već sve ovo govorim zbog toga što Vlada Republike Srbije vodi jednu vrlo odgovornu finansijsku politiku. Ta odgovorna politika se ne zasniva samo na ovome o čemu govorim trenutno već i na činjenici da je još za vreme Vlade Aleksandra Vučića rešen, na primer, problem smederevske Železare, da se danas rešava problem Rudarsko-hemijskog kombinata u Boru, „Ikarbusa“ i da su sva ona preduzeća koja su u nekom ranijem periodu stvarala gubitke danas već nosioci razvoja Republike Srbije, ili će to biti u narednom periodu.

Konačno, zahvaljujući ovakvim stopama rasta, očekujem da se ovo povećanje nastavi. Ono što je posebno bitno jeste da se nastavi u skladu sa realnim rastom, finansijskim i ekonomskim rastom države Srbije, i da se nikada više ne dogodi situacija kao 2012. godine kada smo preuzeli vlast, dakle da građani Srbije i država budu u bankrotu.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Laketiću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Goran Kovačević.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Goran Kovačević.

Izvolite.

GORAN KOVAČEVIĆ: Dame i gospodo, poštovani ministre, zakon o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju svakako jeste zakon koji se tiče velikog broja naših sugrađana. U ovom slučaju radi se o penzionerima, njih 1.750.000 sa svojim porodicama prati ovu našu raspravu. Ova naša rasprava svakako jeste jasna, transparentna, sa jasnom porukom da građanima Srbije ova skupština želi dobro i da ćemo u narednom vremenskom periodu učiniti sve, kao što smo činili i u prethodne četiri godine, da ekomska situacija bude u korist građana Srbije. Ali ne samo po broju ljudi koji prate ovu raspravu i po broju ljudi kojima je ovaj zakon primaran, već i po ekonomskim kategorijama, ovo je jedan od bitnijih zakona.

Kada govorimo o ovom zakonu treba da znamo da su doprinosi koji su osnovni izvor penzija ključni ekonomski prihodi na nivou opšte države, a da su izdvajanja za penzije koja potiču iz doprinosa istovremeno ključni ekonomski rashod na nivou opšte države i obuhvataju u ovom trenutku 27% opštih rashoda na nivou države Srbije. Samo te dve ključne činjenice jasno govore koliko je značajan ovaj zakon.

Kako smo prethodnih dana mogli da slušamo o Zakonu o penzijskom sistemu, onda u principu govorimo o Bizmarkovom modelu, koji datira negde iz 1922. godine. Ali taj Bizmarkov model je pretrpeo jednu vrlo bitnu promenu zato što u ovom trenutku mi nemamo penzioni fond, koji je osnova Bizmarkovog modela. Praktično, doprinosi za penzije koji su uplaćivani 1956. godine isplaćivani su u obliku penzija 1956. godine; doprinosi koji su uplaćivani 1976. godine npr. isplaćivani su u obliku penzija 1976. godine. Ono što se nekada zvalo investicioni fond prestalo je da postoji u ovakovom sistemu penzionog osiguranja u Srbiji negde 1980. godine, i više se nije uplaćivalo, a završena je priča o investicionom fondu u 1990. godini. Zato je ključno da vodimo računa o rastu nivoa doprinosa, jer on u suštini isplaćuje penzije.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Kovačeviću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Tanja Tomašević Damnjanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Tanja Tomašević Damnjanović.

Izvolite.

TANJA TOMAŠEVIĆ DAMNjanović: Hvala, poštovani predsedavajući.

Poštovani gospodine ministre sa saradnicima, kolege i koleginice narodni poslanici, penzijski sistem je jedan od najsloženijih sistema u društvu i posredno ili neposredno od značaja za skoro sve stanovnike države.

Razlozi za donošenje ovog zakona proizilaze iz potrebe daljeg uređenja sistema penzijskog i invalidskog osiguranja. Osnovni cilj reforme sistema

penzijskog i invalidskog osiguranja jeste stvaranje uslova za dugoročnu ekonomsku održivost penzijskog sistema, koji će obezrediti pravnu sigurnost i odgovarajući socijalni položaj sadašnjih i budućih generacija penzionera.

Vlada Republike Srbije je za četiri godine postigla cilj i zaustavljen je i smanjen deficit u finansiranju penzija. Srbija je pre četiri godine bila pred bankrotom, javni dug je bio 78% BDP-a. Donošenje Zakona o privremenom uređivanju načina isplate penzija je bila teška politička i ekomska odluka, ali je na taj način omogućeno da plate i penzije i dalje budu isplaćivane. Treba zahvaliti penzionerima što su podneli teret ovih teških mera.

Danas je Srbija zemlja sa stabilnom ekonomijom. Treću godinu zaredom imamo suficit u budžetu, javni dug do kraja godine biće ispod 50%, dinar je stabilan, nezaposlenost je manja od 12%, i to sve zahvaljujući odgovornoj politici koju vode predsednik Republike Srbije Aleksandar Vučić i Vlada Republike Srbije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Mladen Lukić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Mladen Lukić.

MLADEN LUKIĆ: Zahvalujem, uvaženi predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, koleginice i kolege narodni poslanici, zahvaljujući mudroj i odgovornoj politici Aleksandra Vučića, politici mira, stabilnosti, dostojanstva, dovođenja investitora, otvaranja radnih mesta, izgradnje infrastrukture, ulaganja u zdravstvo, obrazovanje, kulturu i sport, dostigli smo rast BDP-a od 4,8%. Po veličini, to je rast koji je drugi u Evropi, ispred nas je samo Poljska, i to je najviša stopa rasta BDP-a u poslednjih deset godina.

Zahvaljujući tome i uspostavljanju čvrste monetarne discipline, odnosno vođenju odgovorne i domaćinske monetarne politike gde svaki potrošen dinar ima svoje pokriće, stvoreni su uslovi za donošenje ovih izmena i dopuna Zakona o PIO. Na ovaj način će prestati da važi Zakon o privremenom uređenju načina isplate penzija, pa će već oktobarska penzija, tj. isplata u novembru biti bez umanjenja, što je znak da je ekonomija Srbije stala na zdrave noge. Zahvalujem na pažnji.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Marković.

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Marković.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvalujem, gospodine Milićeviću.

Dame i gospodo narodni poslanici, pa, nema ovih stručnjaka prekoputa, uskraćeni smo za njihovo dragoceno prisustvo; verovatno imaju pametnija posla, da tvituju i objavljuju statuse po društvenim mrežama.

Dame i gospodo, svakako da je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju najvažnija tačka ovog zasedanja Narodne skupštine, svakako da privlači najveću pažnju javnosti i građana, i sama tema ukidanja zakona o smanjenju penzija je svakako najbolja vest za građane Srbije.

Dakle, kao što je prošlog puta bilo i obećano, kada se stabilizuje Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje, kada se stabilizuje stanje javnih finansija u Srbiji, doći će do ukidanja zakona o smanjenju penzija, i to se upravo dešava.

Fond PIO je stabilan, stanje javnih finansija u Srbiji je stabilno i, kao što smo obećali, ukidamo smanjenje penzija. Ispunjavamo i sva ona druga obećanja, koja se odnose na stanje javnih finansija, na priliv direktnih stranih investicija, i kada je reč o očekivanoj stopi privrednog rasta i kada je reč o smanjenju javnog duga, kao što su mnoge kolege danas i govorile, kada je reč o smanjenju stope nezaposlenosti, koja je, ponoviću, ispod 12%, i sve ostale dobre vesti koje smo ovih dana mogli da čujemo ovde u Narodnoj skupštini. To je nešto što neće da vide samo oni koji ne žele to da vide, koji imaju krajnje zlu nameru, koji su spremni da kritikuju po svaku cenu, ali istovremeno nam ne nude nikakvo rešenje.

Moram da iskoristim priliku da se osvrnem na najnoviji tvit, koji je usledio nakon onog skandalognog tvita gospodina Veselinovića, koga su osudili svi pristojni i normalni ljudi u Srbiji. U pitanju je visoki funkcijonер Demokratske stranke Goran Ješić, sa najnovijim tvitom, koji je oličen u govoru mržnje, kaže: „Nasilje ili ne, ali jednog dana ćemo juriti po ulicama da vas šamaramo i udaramo nogom u ...“, da ne kažem sada gde. Dakle, posle ovog drugog tvita, jasno je da ono nije slučajnost, već da je to politički program onoga što oni zovu Savezom za Srbiju. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Po Poslovniku, narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite, koleginice.

VJERICA RADETA: Javljam se na osnovu člana 32. Gospodine Arsiću, drago mi je da vidim da ste i vi nastavili da malo fleksibilnije tumačite Poslovnika, kao što je to ceo dan radio gospodin kolega Đorđe Milićević, i zaista tako treba da se ponašate. Ako Poslanička grupa SNS nema više vremena, dobro je da dozvoljavate poslanicima koji govore o amandmanu da govore i duže od dva minuta, i skoro tri minuta. Ja vas samo molim, kada i ostali poslanici, konkretno govorim o poslanicima Srpske radikalne stranke, budu potrošili vreme za poslaničku grupu, da imate isti aršin.

Verujem da je i gospodin Đorđević, kao ministar, zadovoljan što predsedavajući dozvoljavaju da poslanici mogu da kažu ono što misle da treba da kažu i da ne moramo da to kažemo samo u dva minuta.

Dakle, nije primedba, podrška i samo zahtev da tako bude i u nastavku sednice. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice Radeta, nema potrebe da vam obećavam. I ranije, kada sam predsedavao i kada je potrošeno vreme poslaničke grupe za obrazlaganje amandmana, puštao sam i tolerisao još nekoliko desetina sekundi da poslanik završi svoje izlaganje, tako da će to biti nastavljeno i dalje.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Jovan Palalić.

Da li neko želi reč?

Kolega Palaliću, izvolite.

JOVAN PALALIĆ: Hvala, gospodine potpredsedniče.

Ovaj član zakona odnosi se na osiguranike samostalnih delatnosti i upravo je to prilika da se ukaže na to koliko su pozitivni efekti svih prethodnih, dosta teških i složenih fiskalnih mera urodili plodom.

Naime, o čemu se radi? Teško da bi došlo do porasta novootvorenih preduzeća ili preduzetničkih radnji u jednoj atmosferi koja je krajnje nepovoljna za investiranje i za poslovanje. Upravo o pozitivnim merama koje su donete, kažem, koje su bile teške, a koje su bile u okviru drugih ušteda u okviru javnog sektora, govori i podatak koji je dala Agencija za privredne registre. Naime, u 2017. godini u Republici Srbiji otvoreno je preko 43.000 novih preduzeća. Ta agencija daje podatak da je u odnosu na prethodne godine to bio najveći rast broja novootvorenih preduzetničkih radnji i privrednih društava.

To govori o činjenici da je u prethodne četiri godine, kada je u pitanju fiskalna politika, kada je u pitanju stvaranje privrednog ambijenta, učinjeno veoma mnogo, jer teško da bi se preduzetnici, teško da bi se bilo ko odlučio na takvu vrstu rizika a da nema poverenje i dobru procenu da će ostvariti profit.

Sama činjenica da je otvoren ovoliki broj preduzetničkih radnji i preduzeća govori u prilog tome da će se kroz naplatu poreza, kroz uplatu doprinosa realizovati krajnji cilj ovih fiskalnih mera, a to je stabilnost u isplati penzija i stabilnost u narednom periodu za sve penzionere. Efekat prethodnih mera, koje su bile teške i koje su sprovedene u celoj Evropi, ne samo u Srbiji, jeste upravo u činjenici da imamo porast broja novih preduzeća, porast broja samostalnih preduzetničkih radnji i novi zamah u razvoju naše privrede. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Jelena Žarić Kovačević.

Da li neko želi reč?

Reč ima koleginica Žarić Kovačević.

Izvolite.

JELENA ŽARIĆ KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, kada govorimo o Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i

invalidskom osiguranju svakako moramo da krenemo od teških mera fiskalne konsolidacije, koje su dale pozitivne rezultate, dovele javne finansije na određeni stepen stabilnosti i sada postoje realni uslovi da se radi dalje na unapređenju sistema penzijskog i invalidskog osiguranja.

Ono što bih želela posebno da istaknem jeste da se u ovom predlogu zakona mogu videti mere Vlade Srbije koje nisu restriktivne. Dakle, sve mere koje prožimaju ovaj zakon su pozitivne i odnose se kako na unapređenje položaja korisnika penzija tako i na unapređenje različitih administrativnih postupaka i procedura.

Želela bih da podsetim i na 2010. godinu, kada je deficit u budžetu bio 4,6% i na 2012. godinu kada je bio čak 6,8%, a da je pritom stopa nezaposlenosti 2010. godine bila 19,2%, odnosno 2012. godine 23%. Dakle, dok su oni koji su ranije bili na vlasti isplaćivali penzije iz kredita, zaduživali se, i to uglavnom tokom svojih različitih izbornih kampanja i dok su radili na prodaji društvenog kapitala kako bi povećavali penzije da bi ostali na vlasti, danas Vlada Republike Srbije pokazuje visok stepen odgovornosti i može da omogući penzionerima bolji standard. Ovo je, naravno, rezultat sprovođenja različitih mera Vlade Srbije, koje se odnose na razvoj privrede, smanjenje stope nezaposlenosti, suzbijanje sive ekonomije.

Kad smo kod novih radnih mesta, želela bih da kažem da će predsednik Aleksandar Vučić u Nišu 28. i 29. septembra otvoriti dve nove fabrike, i to fabriku „Cumtobel“ u Nišu i fabriku IMI u Niškoj Banji. Dakle, to je politika koju ja podržavam, politika prosperiteta, politika razvoja privrede, politika koja daje mogućnost da se povećaju plate i penzije, politika stabilnosti i socijalne sigurnosti. U skladu s tim, u danu za glasanje podržaću ovaj predlog zakona. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Vjerica Radeta.

Da li neko želi reč?

Koleginice Radeta, izvolite.

VJERICA RADETA: Mislim da je danas četvrti dan da se bavimo Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, ali otkad smo počeli ovu raspravu u pojedinostima, odnosno o amandmanima, zaista, nekako se pretvorilo u neku otužnu priču.

Drage kolege, vi koji podražavate i ovaj zakon i ovu vladu, verujte, degutantno je slušati, pogotovo danas prepodne, hvalospeve Vladu, predsedniku i onda ono „hvala penzionerima“, bože mi oprosti, ko da ste im na grobu. Dakle, „hvala penzionerima“ je nešto što ste vi prihvatali kao floskulu, što nema veze sa realnošću. To što vi zahvaljujete penzionerima, kažete, što su oni podneli najveći teret i što su prihvatali da podnesu najveći teret te, kako je zovete,

fiskalne konsolidacije... Ljudi moji, da li je moguće da vi verujete u to? Jeste, vi čitate to što vam je napisano, ali malo pogledajte šta vam tu piše.

Pitam ja vas – ko je penzionere pitao da im se pre četiri godine smanje penzije? Kako vi znate da su penzioneri ti koji su dobrovoljno pristali na to što ste im uradili?

Ta vaša priča, osvojili ste ovoliko ili onoliko glasova... Pa vi ste osvojili tačno onoliko glasova, govorim o vašoj koaliciji, naprednjačkoj, osvojili ste 2016. godine, maltene u broj, onoliko glasova koliko u Srbiji ima penzionera, to je 1.700.000 glasova. Ako su svi ti penzioneri glasali, onda niste vi. Ali kako vi znate ko je glasao? Kako vi znate koliko je penzionera svojim glasom podržalo to što im je uzimana penzija? Pa nema takvih, verujte. Nema. Vi pokušavate nekom dimnom zavesom da u javnosti stvorite potpuno drugačiju sliku. Pa pet miliona ljudi nije glasalo za vas. E, u tih pet miliona su oni kojima su uzete penzije. Zašto tako ne razmišljate?

Govorite o ovom predlogu zakona, hvalite nešto što vi mislite da treba da pohvalite, ali dajte malo ukusa u poslaničku raspravu. Jednostavno, nije lepo slušati. Osim toga, penzioneri, ti kojima se obraćate, vas ne čuju i ne vide; oni ili nemaju televizor jer nemaju para da ga kupe, ili nemaju struju jer im je isključena zbog malih penzija, ili nemaju para da plate pretplatu ili, ne daj bože, tek kablovsku televiziju.

Dakle, hajde malo o podacima. Govorite već tri-četiri dana kako je prosečna penzija 25.000 dinara i kako je to ne znam koliko poraslo itd. Ali građani Srbije, ovaj narod treba da zna da od ukupnog broja penzionera 21% njih prima penziju između 10.000 i 15.000 dinara. Pa hajde da se pitamo mi uzajamno, pa da pitamo ministra šta još može da se uradi da se te penzije povećaju. Da li vi možete da zamislite starog čoveka, penzionera, da živi sa penzijom koja je između 10.000 i 15.000 dinara? Da li on može da kupi lek? Da li on može da kupi hleb? Da li on može da plati komunalije? Ili ćete možda ko ona Kori Udovički, koju ste svojevremeno bili preuzeli od „žutih“, koja je rekla – ko ne može da plati struju, neka proda stan.

Dajte unesite malo humanosti u ovo što pričamo. Nemojte samo da hvalite, hvalite, hvalite. Budite realni. Ne morate vi ovo da kudite, ali kažite – da, ovo jeste istina i dajte da vidimo šta može da se uradi da se to stanje popravi. Da li vi znate da 131.000 penzionera u Srbiji prima penziju manju od 10.000 dinara? I ne znam uopšte kako to smemo nazvati penzijom. Šta je to, 10.000 dinara, što primaju penzioneri?

Dakle, zaista najdobronamernije vas molim da ovu raspravu vodimo u ovom pravcu i da sugerišemo ministru šta može i treba da se uradi da bi se status penzionera poboljšao, i da se ozbiljno sagleda predlog Srpske radikalne stranke da se smanji odnos najniže i najviše penzije. Dakle, dajte da se povećava ova najniža penzija, da nikada više ne pričamo o penziji od 10.000, 12.000 ili 15.000

dinara. Najniža penzija za svakog čoveka mora biti takva da on može dostoјno da preživi mesec dana, koliko-toliko dostoјno, od te penzije. A onaj koji ima najveću penziju, neka ima tri puta više od toga, pa onda on može opuštenje da preživi. To je normalna, zdrava državotvorna politika i socijalna politika i ozbiljan odnos prema građanima.

Naravno, ni ovu priliku neću propustiti da ne podsetim, opet radi javnosti, da vi u ovom predlogu zakona ukidate mogućnost da ikada više povećate penzije. Možda ćete ih povećati za 100%, ne znam šta će Vlada reći, ali u zakonu tu mogućnost ne ostavljate, pa onda to znači da može da se ne povećava penzija nikada više. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Dobro, ja sam, evo, spreman da prihvatom da za nas ne glasaju penzioneri, za nas ne glasa niko. A ovi koji su zaključili da mi nismo u pravu što tvrdimo da za nas glasaju penzioneri i drugi građani Srbije, oni imaju podršku. Tako da smo mi na svim izborima od 2014, 2016, prošle godine i ove godine imali rezultat od – koliko beše ono poslednje za ove za koje glasaju penzioneri, koji imaju veliku podršku, 2% – evo, mi smo imali 2%. Oni su imali naših mizernih 46% na poslednjim izborima u gradu Beogradu. Ako hoćete, možemo od jedne do druge lokalne samouprave, naši su svi ti ispodcenzusni rezultati, a oni su dobijali po 55-56%.

Ako je slučajno bilo drugačije, onda zasluge za to što će nakon usvajanja ovog zakona penzije za sve kategorije penzionera, ali za sve, biti veće nego ikada, opet idu njima, a ne nama, koji govorimo neistine i ne znamo šta radimo.

Da se za nijansu uozbiljji ova priča – šta može da se uradi za penzionere, već je pokazala ova vlada. Šta može da se učini za penzionere, pokazali su svi koji slede politiku Aleksandra Vučića, Srpske napredne stranke i naših partnera. Činjenica je da će biti veće penzije nego ikada za sve kategorije, koliko god se nekome to ne dopadalo zato što u tome njegovog ličnog rezultata nema. Na to ne može da se utiče i to ne može da promeni.

Dakle, tu se vidi šta može. A šta će biti? Biće apsolutno sve suprotno od onoga što smo čuli malopre. Kažu, izbačena je mogućnost da se penzije povećaju. A ovi koji su, izgleda, sad došli do sale prvi put danas, oni sve vreme pričaju – dali ste sami sebi svu slobodu ovog sveta i sada ćete da povećavate kako vam padne na pamet, kad vam treba za neke izbore. Dogovorite se međusobno, da li smo izbacili sve mogućnosti za povećanje ili smo ih dali sebi kao što nisu bile nikada.

Građani Srbije vide i razumeju da će rasti penzije, kao što rastu sada svaki put kada mi dodatno nova sredstva steknemo u našem budžetu, i da će moći da budu povećanja poput onog poslednjeg od 5% i kad je inflacija dva ili

tri posto. To je ono što građani Srbije vide i to je ono što je puna istina, a vi pobedujete, u to nema nikakve sumnje. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Pravo na repliku, narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Vidite koliko je ovo besmisleno, koliko je zlonamerno, ne prema Srpskoj radikalnoj stranci nego prema građanima Srbije i prema penzionerima, kakvo okretanje teme. Krenuću s kraja. Kaže malopre gospodin da se dogovorimo mi sa ovima što su ušli u salu o našem stavu kada je u pitanju povećanje penzija. Pa, vi ste se sa njima dogovarali još 2008. godine kada su vas napravili Boris Tadić i Miki Rakić, tako da pustite te vaše dogovore, to ste vi davno završili.

Što se tiče toga da li za vas glasaju penzioneri, niko nije govorio o vašem izbornom rezultatu, takav je kakav je, dokle će biti, videćemo, ali da li vi time što kažete da znate ko je za vas glasao potvrđujete ono što smo pričali – da ste terali ljude da fotografišu mobilnim telefonom glasačke listiće i da vam pokažu ko je za vas glasao? Jedino ovako mogu da protumačim ovo što ste sad rekli.

Samo da vas podsetim, gospodine Orliću, u Narodnoj skupštini Republike Srbije, do sledećih izbora (kako će biti posle, videćemo), razgovarate sa najjačom opozicionom partijom koja ovde sedi na ime 8,7% osvojenih glasova na prethodnim izborima. Poštuje bar građane, nemojte samo deklarativno da pričate o tome. Da, tačno je.

To što vam neko kaže, i od ovih što su vas stvarali, od vaših stvoritelja, da će vi povećavati penzije kad vam padne na pamet, to nema veze sa našim stavom. Dakle, vi u zakonu... Niste pravnik, evo, pitajte Martinovića, pravnika. Na kraju krajeva, neka mi pročita neko gde piše u zakonu – penzije će se u Srbiji, stupanjem na snagu ovog zakona, usklađivati tad i tad i na osnovu toga i toga. Vrlo prosto, gde to piše? To ne piše nigde. To znači da vi ostavljate mogućnost Vladi Republike Srbije da određuje da li će i kada povećavati penzije. A to znači, rekoh već, mogu da kažu – evo, povećaćemo 100%, a mogu da kažu – sad i nikad više. To je suština. A to nema veze sa pravom ni sa pravnom sigurnošću... (Isključen mikrofon.)

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Pravo na repliku, narodni poslanik Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Dobro. I ja ču onda da krenem od ovog poslednjeg. Znači, suština je da sad, kako sam saznao pre par sekundi, mi možemo da povećavamo, i to kako nam se prohte, je li tako, a pre dva minuta i 20 sekundi je bilo – ukinuli smo svaku mogućnost za svako povećanje. Da li je to suština? Ako je to suština, evo, ja prihvatom da je to sada suština i da se u tome slažete s onima na koje sam maločas ukazao. Eto, oni tvrde to isto.

Što se tiče Borisa Tadića i ostalih iz tog tabora, ne znam, koliko se sećam, u periodu kada je Dragan Đilas, „žuti vožd“, koji je žario i palio po gradu Beogradu, pokazao interesovanje za određene usluge određenih poslanika, odnosno određene političke stranke i bio spreman da ih za te usluge nagradi, članove te stranke, kroz mesta u nadzornim i upravnim odborima, ja mislim da je to jedan odličan primer, jedan odličan dokaz ko je sa kim sarađivao ili sarađuje, u to neću da ulazim. To je, dakle, pravo svakoga da sam sebi odabere društvo i toliko na temu ko je tu kome šta pomagao i činio. Srpska napredna stranka je u to vreme bila najžešća moguća opozicija i tom čoveku, „žutom“ tajkunu, i svim ljudima koji su pripadali tom političkom establišmentu i mi smo u tom poslu bili uspešni.

Ako se danas ispostavlja da smo mi potpuno neuspešni, a podršku imaju oni koji imaju 2% u Beogradu na poslednjim izborima, evo, nek im bude, da im učinimo danas, da im dan bude uspešan, nek im bude. I ne samo u Beogradu, evo u Zaječaru: u Zaječaru, koliko ja vidim, u aprilu 2017. godine mi osvojismo nekih 18 mandata. Njih ne mogu da pronađem na spisku nigde. Ali suština je, istina, je l' tako, da su oni osvojili 18 mandata, a nas na spisku nema nigde i mi danas u Zaječaru ne postojimo. Svaka čast ako je tako! U Vrbasu, iste godine, mi smo osvojili 17 mandata, a oni su (evo, ovde nije nula) osvojili dva. Dakle, je l' istina da smo mi osvojili dva, a vi ste ubedljivo najbolji sa 17? Ako je tako, svaka čast! Čestitam! Možemo od jedne do druge lokalne samouprave 2017. i 2018.

Ako je to vaša glavna poruka za danas, ja na svemu ovome duboko i od srca čestitam. Ako je to najveća opasnost, politička opasnost za nas, stvarno smo se mnogo prepali. Ja ne znam, ovo je najteži dan u mom životu.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Vrlo je interesantno replicirati sa gospodinom Orlićem, svašta od njega saznamo. Malopre smo saznali da teraju birače da fotografišu glasačke listiće. Sada smo saznali da oni upravne odbore dele na ime nekih usluga, a ne na ime toga da neko nešto ume ili ne ume da radi.

Ali šta god pričao gospodin Orlić, istorijska činjenica da je Srpska napredna stranka nastala tako što su je formirali Boris Tadić, Miki Rakić i Američka ambasada krađom mandata Srpske radikalne stranke prosto ne može da se izbriše, koliko god dobili u Zaječaru, Boru, gde god hoćete. Samo dobijajte.

Danas je jedan kolega iz vlasti rekao kako su ovi prethodnici koji su vama prethodili namerno pogrešno izračunavali određene podatke koje su prezentovali javnosti, otprilike tako, i to im je služilo kao osnov za povećanje penzija ili smanjenje, kako kad. Upravo to što ste rekli da su radili oni pre vas,

mi se plašimo da će te raditi i vi. Mi ne verujemo da ćemo imati prave podatke o budžetu, pogotovo o realizaciji budžeta, pogotovo dok ne dobijemo konačno... Posle osamnaest godina, bilo bi drugi put u životu da dobijemo predlog zakona o izvršenju budžeta. Tek kada budemo raspravljali o izvršenju budžeta, onda ćemo biti sigurni da neko stanje jeste onako kako stoji, ili nije. Ovako, vi možete da pričate šta god hoćete. Budžet se usvoji. Kako se troši? Kako god hoćete. Niko ne može da vas kontroliše, jer narodnim poslanicima ne dajete takav predlog na dnevni red.

To je jedan od razloga zbog čega ne možemo verovati da će vi penzije povećavati, osim ako vama nekad bude u interesu. A kao pravnik tvrdim – donosite zakon koji ostavlja mogućnost da nikada više ne povećavate penziju.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Pa, u ovom, kao što sam već rekao, najtežem danu u mom životu s obzirom na to da se suočavam sa najvećom političkom opasnošću po našu stranku ikad, ja ipak moram da kažem da postoje neke stvari koje su dobar i čvrst dokaz da ova vlada naravno zna šta radi i da politička parlamentarna većina zna šta podržava, da nema nikakvih opasnosti koje su i nalik onima kakvima je, nažalost, bila izložena ova zemlja u tom periodu od 2008. do 2012. godine, o kojima smo govorili puno.

Šta je dokaz? Pa dokaz je praksa, dokaz su činjenice, dokaz su, recimo, relevantni podaci. Dokaz je činjenica da se npr. danas javni dug smanjuje, da mi, kada povećavamo (a ovim zakonom zaista povećavamo), ne ugrožavamo ništa što se tiče stabilnosti ekonomskog sistema u ovoj zemlji. Naprotiv, toj stabilnosti se doprinosi zato što postoje добри inputi sa različitih strana, i kroz investicije i kroz dodatne ekonomske aktivnosti u našoj zemlji, koje prave taj dobar efekat. Mi smo danas na ispod 60% duga. Mi danas nastavljamo to da smanjujemo. Mi danas imamo izvanredan rast, i o tome se govorilo dosta. Mi danas imamo više nego dva puta manju stopu nezaposlenosti, 170.000 stvorenih novih radnih mesta. O svemu tome se govori dosta i to može da ignoriše samo onaj ko je prosto rešio da te stvari ignoriše.

Naravno da ne možete naterati građane Srbije da glasaju suprotno svojoj želji. Zaista ne možete. Sve što se govori suprotno tome ja vidim samo kao vrlo loš izgovor za sopstvene neuspehe. Onaj ko ima 2% na izborima u tome možda pronalazi neku ličnu utehu, ali to je zavaravanje samog sebe. Ne može niko da uceni penzionere time što će ostati bez posla, znate; penzioneri po definiciji nisu više na poslu.

A što se tiče toga ko je koga stvorio, svaka politika ima ili nema podršku koja dolazi od naroda, od građana Srbije. Što se vas tiče, slobodno tvrdite da su nas stvorili Marsovci ako vam je tako lakše. Osamdeset posto onoga na šta ste

računali da vama pripada, da vam je od Boga dato, ispostavilo se da nema nikakve veze sa nama, nego je to bila podrška za one ljudе kojima su građani zaista verovali. Što ti ljudi niste vi, sa time ćete morati da naučite da živite.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

Sada određujem pauzu, u skladu sa članom 112. Poslovnika, u trajanju od tri minuta.

(Posle pauze – 14.25)

PREDSEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Nastavljam sa daljim radom.

Na član 2. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Boško Obradović, dr Dragan Vesović, Marija Janjušević, Srđan Nogo, Zoran Radojičić i prof. dr Miladin Ševarlić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Ševarliću, izvolite.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Zahvalujem, gospodine potpredsedniče.

Dozvolite mi da na početku svim građanima Srbije pravoslavne vere čestitam današnji praznik, Krstovdan, i da sa zabrinutošću konstatujem da iako se danas radujemo lepom danu, prema narodnom verovanju, naredna godina će biti sušna. Moguće je da će biti još sušnija ako se ostvare neki predlozi koje smo čuli u toku ove sednice o budućem načinu obračuna penzija.

Da mi ne biste spočitavali da nikad niko ne pohvali vladajuću stranku, koristim priliku da pohvalim ministra u Vladi Republike Srbije Vladana Vukosavljevića za njegov stav o rijaliti-programima. Mislim da je to stav koji izražava većinsko gledište naroda da televizije sa nacionalnom frekvencijom ne mogu sebi dopustiti da imaju takav program. Nije tačna konstatacija da onaj kome se ne gleda može da isključi ili prebaci preko daljinskog upravljača taj kanal, jer mnoga deca ostaju u stanovima bez svojih roditelja, koji rade, i roditelji ili drugi nemaju mogućnost da vrše uvid u to što ona gledaju za vreme njihovog odsustva.

Takođe želim da pohvalim dva poslanika vladajuće stranke koja su u mom odsustvu, na osnovu onoga što sam pročitao u sredstvima informisanja, na internetu, izrazila neslaganje sa načinom kako je organizovana tzv. parada ponosa ili parada lezbijki, pedera, biseksualnih i transrodnih osoba, kako se to skraćeno govori. Sada postavljam javno pitanje – ko je tzv. Dita von Bil, koja je u srpskoj narodnoj nošnji omalovažavala sve srpske građane i igrala oko šipke na pokretnom kamionu? Da li se može dobiti informacija ko je ta osoba? Da li je uopšte iz Srbije ili je dovedena namerno? Nisam čuo nikoga, od predsednice Vlade, preko ministra Đorđevića, ministra Ružića, gradonačelnika, koji su bili u toj paradi, da se ogradio od takvih postupaka.

U isto vreme, želim da iskažem zahvalnost predsedniku Odbora za dijasporu i Srbe u regionu, gospodinu Linti, i narodnom poslaniku koji je član tog odbora Aleksandru Markoviću, koji su kao predstavnici Narodne skupštine učestvovali 15. septembra na obeležavanju Dana proboja Solunskog fronta na groblju u Bitolju, iako nažalost to groblje nosi naziv Vojničko, a ne srpsko vojničko groblje kao što bi trebalo da nosi. Dobro je da je tamo bila i ambasadorka Srbije u Republici Makedoniji, ali sam ožalošćen izuzetno, a verujem i svi potomci tih div-junaka, kako stoji napisano na tim spomenicima, da nije bilo nijednog predstavnika Vlade Republike Srbije. Pitam se za koju državu i za koje generacije su ginuli ti naši preci.

Želim da se zahvalim i članovima Fiskalnog saveta, koji su imali snage, hrabrosti i znanja da izdaju saopštenje o neslaganju sa predlogom zakona koji se danas razmatra.

Želim da se zahvalim predsedniku Republike Aleksandru Vučiću što je zbog službenog odsustva uputio pismo podrške učesnicima međunarodnog skupa „Sto godina od proboja Solunskog fronta“ u Bitolju.

Kada se radi o ovoj tački dnevnog reda, meni nije jasno sledeće i molim odgovor. Ko je prihvatio ovaj zakon? Da li je predlog za izmenu i dopunu Zakona bio na javnoj raspravi ili je ostao samo predlog Vlade, bez konsultacije sa penzionerskim organizacijama, organizacijama poslodavaca itd., jer sutra će i ovi drugi biti penzioneri?

Potpuno podržavam narodnu poslanicu koja je prethodno diskutovala da je nedopustivo govoriti o kolapsu budžeta ako nismo toliko godina imali završni račun Republike Srbije ili, kako se to kaže, zakon o izvršenju budžeta Republike Srbije na razmatranju. Mi ne znamo kojim ciframa se operiše, kako su trošena ta sredstva i šta je bilo i kako su trošena sredstva koja su ostvarena iznad planiranih prihoda po zakonu o budžetu za pojedine godine, jer nismo imali ni rebalanse budžeta niti bilo šta, a kaže se, i jeste, posebno u ove poslednje dve godine, ostvaren je veći budžetski prihod. Nemamo uvid ni u to koje firme ne plaćaju doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje, u kojim iznosima i šta je urađeno po tom pitanju.

Sugerasao bih vam da prilikom govora o drastičnom smanjenju stope nezaposlenosti uzmete u obzir i broj onih koji su emigrirali iz Srbije u poslednjih deset godina ili barem za vreme vašeg perioda od šest godina i dodate tom broju nezaposlenih, pa onda tako izračunavate stopu, jer da se nisu odselili iz Srbije, oni bi verovatno većinom bili nezaposleni.

(Predsedavajući: Privodite kraju, kolega Švarliću.)

Ne, ja koristim vreme poslaničke grupe po amandmanima.

(Predsedavajući: Potrošili ste i jedno i drugo. Kolega Vesović vam kaže da ste potrošili.)

Svi predlozi koji se odnose na novi pristup zakonu o tome da treba postaviti odnos jedan prema tri ili jedan prema četiri zadiru u imovinske odnose velikog broja penzionera i smatram da nisu dobromerni. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Pravo na repliku, narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Par napomena koje su izgleda neophodne. Prvo, što se tiče događaja koje ste pominjali i reči da tamo nije bilo nikoga ko je predstavljao bilo koga u ime Vlade Srbije, to nije istina. Bio je predstavnik ministra odbrane, kao što je bio i predstavnik načelnika Generalštaba. To je prva stvar. Ali kada se sa neistinama kreće, onda ne može ni da se završi drugačije.

Priča o ljudima koji odlaze iz Srbije. Niste pominjali brojeve, a reći ću vam i zašto. Zato što ih, s jedne strane, ne znate i zato što se, s druge strane, ne ustručavate, i govorim u množini... Ne ustručavaju se oni koji vole da ih pominju, a dolaze iz istih redova, dakle, iz redova ovog tajkunsko-ljotićevo skog milja, da se gađaju tim ciframa, da ih doslovce izmišljaju.

Slušam Dragana Đilasa koji priča o nekom podatku OECD-a za prošlu godinu, samo ne kaže da li je možda poslednja publikacija OECD-a, koja je izašla pre dva meseca sa podatkom za pretprišlu godinu, a za prošlu ne zna ni OECD. E, kad se tako izmišlja, onda se dođe do neverovatnih zaključaka, poput onih da niko nije zaposlen u Srbiji, nego su razlike nastale na osnovu broja ljudi koji su iz zemlje izašli. To je sve, samo ne ozbiljna i odgovorna ponuda građanima ove zemlje.

Ja i ne očekujem drugačije. Ljudi kojima je lider jedan Veselinović Željko, a znate zašto ga pominjem, nemoguće je da ne znate, jer se toliko govorilo o fantastičnim vrlinama tog čoveka i velikim i hrabrim rečima, odnosu prema građanima ove zemlje, prema institucijama za koje se brinete, prema budućnosti svakoga... Ako su to uzori, ako su to ideali i ako vi mislite da su naši stari za to davali živote, možda je bolje da poštovate i ovu skupštinu i ovu zemlju takvih zaključaka.

PREDSEDAVAJUĆI: Po kom osnovu, koleginice Jovanović, želite reč?

Po Poslovniku, izvolite.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Gospodine Arsiću, javljam se po članu 27. Poslovnika. Bili ste u obavezi i pre petnaest minuta i sada kada je govorio Vladimir Orlić da nas obavestite po kom osnovu on govoriti. Ovde sedi živ i zdrav predsednik poslaničke grupe, gospodin Martinović, ovlašćeni poslanik SNS-a je Aleksandra Tomić.

I tu potrebu da gomilu reči... Od kojih apsolutno, da pitate njihove poslanike, da pitate građane Srbije da ponove deo onoga što je izgovorio Vladimir Orlić – teško. Jer to je gomila nekih reči, podataka, neke lične sujete, simpatija, antipatija. Vi sve to dozvoljavate i troši se dragoceno vreme u ovoj raspravi u kojoj penzioneri očekuju da im objasnite na koji način ste došli do

ovog modela, gospodine ministre, da se obračunavaju buduće penzije. U stvari, to i nije model, to je neko ad hoc rešenje, koje danas jeste, sutra nije.

A vi sve vreme posmatrate, čuite ili ne smete da kažete kolegi Orliću da on na to nema pravo. Ako troši vreme po amandmanu kolege Ševarlića na ono što je on izlagao, to mogu da prihvatom, ali malopre, kada je govorila gospođa Radeta, koja je dala jasne argumente za sve ono što zastupa SRS, i sada kad se javlja ničim izazvan kao neko ko ne predstavlja u ovom trenutku, po Poslovniku, apsolutno nikoga, nemate odgovor na to pitanje. Ili imate, a niste nas obavestili.

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice Jovanović, meni je apsolutno svejedno da li će pravo na repliku da iskoristi kolega Orlić, kolega Martinović ili koleginica Tomić, samo ne mogu po jednom istom osnovu da je koriste sve troje.

Možda pogrešno tumačim Poslovnik. Možda pogrešno tumačim Poslovnik, ali ne želim nikome, pa ni vašim poslanicima, ni poslanicima bilo koje druge poslaničke grupe da uskraćujem pravo da govore. Ako je to velika greška... Ako jeste, samo mi recite da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni?

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Da, želim, jer ovo je flagrantno kršenje Poslovnika. Martinović nije vazduh, evo, sedi ovde prekoputa mene, smeška se i verovatno se i ne slaže s nekim stavovima Orlića, pa to sad nemo posmatra.

Nemoguće je da... Nisu oni Lolek i Bolek, znate, jer jedan je jedno, drugi je drugo. Ovaj je zamenik šefa poslaničke grupe pa, u skladu s tim, ne može da govori iako to žarko želi i nešto ga tera na to da iznosi gomilu nekih podataka koji ne znače ništa i koje niko ne može da reprodukuje u svojoj glavi. To može Martinović kada je prisutan u sali. Jedino da natera Martinovića da izade, što, verujem, kolega Martinović u ovom trenutku neće, tako da Orlić ne može da dobije reč i vi ste prekršili Poslovnik.

PREDSEDAVAJUĆI: Šta da kažem, koleginice Jovanović?

Skupština će u danu za glasanje da se izjasni o tome.

A ovaj način razmišljanja naučio sam još dok sam bio u Srpskoj radikalnoj stranci, tako da ne znam šta se to sad promenilo tu.

Pravo na repliku, narodni poslanik Miladin Ševarlić.

MILADIN ŠEVARLIĆ: Hvala.

Prvo, ne znam čemu služi etiketiranje, osim ako nemate argumente za bilo šta što sam izneo. Ja nisam govorio o broju zaposlenih, nego o stopi nezaposlenosti i sigurno je da na tu stopu nezaposlenosti utiču i oni koji su emigrirali iz Srbije. Dakle, svako ko zna osnove statistike morao bi to da zna.

Takođe, o uspehu, navodnom, možemo da govorimo po sledećim podacima. Ako je 800.000.000 evra ono što je oteto od penzionera, to vam je osam PKB-a otetih od penzionera. Osam puta po 17.000, to je 136.000 hektara

državne zemlje; praktično bi trebalo dati Fondu PIO da gazduje i da nadomesti ubuduće ove prihode, sa kojima ne bismo došli u situaciju da imamo ovakvo stanje u PIO fondu. Jer PKB je prodat za 105.000.000, odnosno, kad se odbiju sva druga sredstva, ako se ostavi samo na zemljištu, 76,5 miliona. Za 17.000 hektara po 300 evra, to je na godišnjem nivou 5.100.000 evra samo za zakup. To znači da bi za petnaest godina zakupa državnog zemljišta svako od korisnika platio tu cenu po kojoj je prodat PKB i ostala bi imovina u vlasništvu države Srbije.

A posebno je pitanje da li je uopšte mogao da se proda PKB, jer je to državna kompanija, a državno zemljište ne može da bude predmet prodaje, može biti samo predmet izdavanja. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Pravo na repliku, narodni poslanik Vladimir Orlić.

VLADIMIR ORLIĆ: Što se tiče PKB-a, to je poprilično jednostavna stvar. To je mogao da čuje svako ko je bio u sali. Onaj ko je tek pre pet, deset minuta, koliko je već prošlo, tek stigao u salu jer je imao nekih drugih, važnijih poslova, to ne zna. Ali, evo, ja ču da ponovim.

Sve ste u pravu, samo mi nije jasno kako se onda Dragan Đilas ne nacrtava tamo da bude prvi i, ako su to vrednosti ispod svake cene, da bude on taj koji će da preuzme PKB. Kako je moguće da mu je to promaklo? Zar se nije bavio time mesecima unazad, pričao kako je to ispod svake vrednosti i kako će da bude budžašto? Nemoguće je da nije imao informaciju. I da on ne iskoristi činjenicu da je to ispod svake cene, pa da bude prvi i preuzme to i pokaže kako može dobro da se gazduje, sa tim njegovim novim metodama iz vremena njegove verzije samoupravljanja? Tu nešto ne štima. Dakle, biće da je ipak vredelo nešto više od budžašto, čim je Dragan Đilas rešio da se u to ne upušta. Mi znamo da njega zanima samo ono što je besplatno.

Što se tiče etiketiranja, da li je ili nije etiketiranje kad, recimo, taj Dragan Đilas kaže da je najnoviji podatak iz publikacije OECD-a da je 73.000 ljudi napustilo Srbiju prošle godine. A poslednja publikacija OECD-a (to pogledajte sami, neću ja da vam donosim) izašla je pre par meseci i govori o podatku iz 2016. godine, koji uopšte nije toliki, nego, naravno, manji. Šta je to nego izmišljjanje? Da li je etiketa ako kažem da je to izmišljjanje? Ako je etiketa, izvinite, molim vas, ali ja ču to morati da ponovim svaki put kad to čujem, jer je ovo zaista važno i to je zaista tačno.

Što se tiče Željka Veselinovića, ja sam sad očekivao, ako ne pre, evo sad, ovog momenta, da se vrednosno odredite, kad o vrednostima govorite, prema tome. Time što niste, hvala, ipak ste neki odgovor dali. Pokazali ste da se i vi vrlo lepo slažete sa tim i takvim kvalifikacijama, sa tim i takvim vrednostima.

Na samom kraju, molba za vas, gospodine predsedavajući. Prenesite ovima koji se boje da ču ja očekivati da nešto reprodukuju u svojoj glavi da ja

tu vrstu očekivanja zaista nemam. Sa te strane su mirni, što se mene tiče. Ali zahvaljujem na svacišoj želji da pokaže izvesnu pažnju prema mojoj malenkosti. Ipak, mislim da to nije neophodno. Ove druge stvari, mnogo važnije, kao što su veće penzije za sve, one su važne, treba njima da se bavimo. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar Đorđević.

Izvolite.

ZORAN ĐORĐEVIĆ: Zahvalujem.

Poštovani gospodine Ševarliću, samo radi razjašnjavanja vašeg pojma „stopa nezaposlenosti“ itd. Niko, ako mogu tako da se izrazim, ne „frizira“ bilo kakve podatke. Tačno se zna metodologija po kojoj rade i Nacionalna služba za zapošljavanje i Republički zavod za statistiku. Ne možemo mi da evidentiramo nekoga da li je otisao u inostranstvo i da ga skidamo sa te liste, čak i da hoćemo. Nego, kad se kreira radno mesto, kada imamo u ponudi radno mesto za nekoga ko je na listi za nezaposlene, on se zove i tada se on evidentira – da li je našao posao, da li je napustio Srbiju ili ne želi taj posao. I sve to imate u statistici. Takva statistika se objavljuje.

Kad kažu da je rekordna nezaposlenost u Srbiji 11,9, jeste 11,9, ali to nije zadovoljavajuće, mi treba da idemo ka tome da bude jednocifrena, da bude jedan, dva, tri posto. To je naš cilj. Možda će već sledeće godine biti jednocifrena, a u narednim godinama i ta niska. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvalujem.

(Miladin Ševarlić: Replika.)

Nemate pravo na repliku, kolega Ševarliću.

(Miladin Ševarlić: Kako nemam?)

Nemate pravo. Nemate.

Na član 2, amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Belačić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Miletić Mihajlović.

Da li neko želi reč?

Kolega Mihajloviću, izvolite.

MLETIĆ MIHAJLOVIĆ: Zahvalujem.

Poštovani predsedavajući, gospodine ministre, na član 2. podneo sam amandman koji se odnosi na član 15. Zakona o PIO. Zapravo, kroz ovaj član obezbeđena je mogućnost samostalnog plaćanja doprinos za penziono i invalidsko osiguranje građana koji su ostali bez posla ili nemaju drugi osnov osiguranja.

Izmenama Zakona o PIO o kojima sada razgovaramo predlaže se da ovoj kategoriji osiguranika status prestaje ukoliko doprinos nisu platili u roku od šest meseci. Dakle, reč je o osiguranicima koji nisu u radnom odnosu, koji uplaćuju samostalno doprinos za penziono i invalidsko osiguranje, koji su žrtve, možda, prethodne nepravedne privatizacije koja je izvedena, koji često nemaju

pristojnih sredstava ni za život, a žele da minimalnim uplatama i uplaćivanjem doprinosa steknu pravo na penziju kada za to dođe vreme. Smatram da bi bilo solidarno, zbog svega navedenog, da ovi osiguranici mogu da plate u roku od devet meseci svoje obaveze, a po isteku devet meseci da im prestane status osiguranika.

Značajno je reći i to da je za svaku pohvalu to što Nacionalna služba za zapošljavanje daje programe za zapošljavanje ovih kategorija, ali je to jedan vid pomoći takvim licima, jer ona nisu u stalnom radnom odnosu. Ovi programi, mislim da treba i pohvaliti NSZ, predstavljaju zapravo veliku socijalnu i ekonomsku podršku ovim licima.

Dakle, i sama činjenica da se u zakonu pomera rok za upлатu od devet meseci bila bi značajna pomoć i, da tako kažem, dobar gest države da vodi računa o takvim licima. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Ivković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

(Mirjana Dragaš: Ja se javljam.)

A vi se javljate? Izvinite.

Izvolite.

MIRJANA DRAGAŠ: Hvala vam puno.

Ako dozvolite, javila bih se po ovom amandmanu koji je podnela poslanica Vesna Ivković s obzirom na to da je ovo tema o kojoj smo dosta diskutovali u samoj poslaničkoj grupi i koja je kod nas izazvala određenu pažnju.

Naime, kolega pre mene govorio je o predlogu da se period uplaćivanja sledeće rate, ukoliko je zaostala uplata za lica koja nisu zaposlena, produži na devet meseci. Vesna i neki od nas su bili čak stanovišta da taj period može da se možda produži na godinu dana. U svakom slučaju, smatramo da je za pohvalu da svako ko može na određen način, a nema redovno osiguranje iz statusa zaposlenog, da obezbedi sebi uplatu za penziju, da je to svakako dobro i odgovorno razmišljanje u odnosu na starost.

Ono što bih pitala gospodina ministra vezano za ovaj problem, mada ministar u ovom trenutku priča pa ne verujem da će me čuti... Oprostite, gospodine ministre, interesuje me – ako određeni broj godina lice uplaće privatno za sopstveno osiguranje, na primer ako je to deset godina, redovno, i u određenom periodu nema mogućnosti da tu redovnost obezbedi, nego mora doći do prekida, bilo posle šest meseci, devet ili godinu dana (što smatram da je moguća mera koju možemo predvideti), da li posle nekog vremena to lice, ako ponovo dođe u priliku da može da nastavi da uplaće sopstveno osiguranje, može to da nastavi na taj način i da mu se priznaju sve godine za koje vreme je uplaćivao sebi za radni staž i za penziono osiguranje i da se taj status obnovi, ili

mu sredstva, ne daj bože, propadaju i taj status potpuno gubi? To zakonom nije, bar ja nisam videla u obrazloženju, rečeno.

U svakom slučaju, s obzirom na to da se ne radi o odgovornom odnosu poslodavca ili nekog drugog, nego o licu koje se samo trudi da obezbedi sebi sredstva za starost, smatram da bi ovo, i po svim principima privatnog osiguranja koje postoji kod nas i koje se razvija u drugim razvijenim zemljama, trebalo da bude obezbeđeno i da ta sredstva budu za dalji period osigurana i ponovo, da tako kažem uslovno, upotrebljiva.

Kada već govorimo o ovome – dozvolite, predsedavajući, par minuta od poslaničke grupe – želim da povodom ovog zakona kažem svoje mišljenje. Veoma podržavam, naravno, ukidanje starog zakona, kao i svi penzioneri, i vraćanje penzija u sistem. Podvlačim ovde značaj sistema za održivost, pravednost, stabilnost i predvidivost tog penzionog fonda, koji nije socijalna kategorija. U raspravama se u određenim trenucima pojavljuvalo da li je to socijala, da li je to osiguranje itd. Kada donosimo zakone, smatram da mora da bude sasvim jasno opredeljeno da se radi o jednom stabilnom fondu, a ne socijalnoj meri. Na taj način ćemo obezbediti i uverenje mlađih generacija da je isplativo i apsolutno opravданo uplaćivati sredstva u stabilne PIO fondove, jer oni zasigurno obezbeđuju socijalnu sigurnost u godinama kada čovek prestaje da radi i odlazi u penziju.

U protivnom, ukoliko je on nepredvidiv i nestabilan, poverenje u stabilnost tog fonda i njegovu opravdanost gubiće se, što se pomalo već i vidi jer su mladi skloni tome da od poslodavaca traže da im se uplati bruto plata ne mareći za neke druge stvari. Naravno, to je mimo zakona, podložno je kažnjavanju i sve ostalo, ali takvih pojava ima, takve pojave sve više moramo suzbijati i uvoditi stvari u sistem.

Potpuno podržavam, naravno, odgovoran odnos Vlade, koji kaže – penzija mora da je u skladu sa budžetom, održiva kategorija, koja neće budžet ugroziti. Ovaj prethodni zakon u tom smislu smo mi i donosili. On sada, ubuduće, ne sme da bude promenljiv, da zavisi od BDP-a, nego ga moramo svim mogućim sredstvima i silama obezbediti da funkcioniše, da bi on zaista i bio u budućnosti održiv i opravdan sa stanovišta svih koji u budućem periodu budu uplaćivali sredstva za penziju.

Podržavam, takođe, posebnu meru Vlade kada je reč o ovom zakonu, koja kaže da treba pomoći onim penzionerima koji imaju najniže penzije. Opet se postavlja pitanje – da li to ide iz sredstava PIO fonda, koji znači sigurno i stabilno osiguranje na osnovu zarađenog, ili je to socijalna mera? Zalažem se da to bude socijalna mera, koja će zasigurno obezbediti stabilnu starost i onim ljudima sa najnižim penzijama. Primera radi, ako je neko radio petnaest godina na najniže plaćenim poslovima, sigurno će imati najnižu penziju, ali nadoknada toga ne bi trebalo da ide iz samog PIO fonda, to je moje lično mišljenje.

Želim samo još ovde da kažem, vi to znate, narodnu poslovicu: „Nije krivo na malo“, pa kada se to podjednako, po pravilima raspoređuje, „nego je krivo na nepravo“. Zato nemojmo nepravdu ili proizvoljne procene u kretanju penzija ubuduće primenjivati. Držimo se sistema. Verujmo u razvoj privrede jer je ona osnova, u stvari, za svaku socijalnu sigurnost, pa i stabilnost penzija. Uradimo sve da se fabrike otvaraju, što ova vlada radi, i tu je potpuno podržavamo, a ne zatvaraju, što su radile prethodne vlasti i što je bilo tragično do kraja, i videlo se do čega je dovelo. Da budu sve veće uplate u budžet kako bi budući obračuni penzija bili upravo na osnovu propisanih pravila, a ne podlegali bilo kojoj nejasnoći ili neizvesnosti. Samo tako će i mladi, kažem, i poslodavci hteti da uplaćuju sredstva u PIO fond. A kada je on nestabilan, neće biti obezbeđenje za budući život. Toliko i hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima ministar gospodin Đorđević.

ZORAN ĐORĐEVIĆ: Zahvaljujem se na pitanju. Članom 2, samo da preciziramo, predviđa se prestanak svojstva ako se doprinos ne plati u roku od šest meseci, a najkasnije započinje danom kada je poslednji put i plaćen, za taj dan do kada je plaćen. Svako može ponovo da započne plaćanje i da mu se prizna sve ono što je bilo ranije. To nije sporno.

Ova mera i ova izmena člana je upravo i doneta zbog prekomerne evidencije koju je vodio PIO fond o tim zaostalim plaćanjima, dugovanjima itd. Nepotrebno je administracija bila opterećena time da vodi evidenciju o tome ko šta nije platio, a bilo je dosta neplatiša. Sa ovim, mnogo nam je lakše da vodimo računa o tome kada neko ne plati. Jednostavno mu se prizna do tada, a posle toga, ukoliko nastavi da plaća, počinje od tog dana kada plaća, pa ide dalje. To je što se tiče toga.

Što se tiče samog povećanja, mi smo vodili računa o tome da ne rušimo sistem penzionog fonda. Zna se šta je stečeno pravo i koji je raspon od najniže do najviše penzije. Kako i na koji način to može biti rešeno? To nije socijalna kategorija. Postoji socijalni fond koji tome služi i ministar ima pravo, kada je ugrožena određena kategorija po nekom osnovu, da doneše rešenje i predloži Vladi da se nekome da neka pomoći.

U ovom slučaju mi vodimo računa da ne narušimo to pravo, a da nekim sa najnižim penzijama povećamo penzije i omogućimo... Ali vodeći računa da postoji ograničenje i da se ne dešava kao što se dešavalо u prošlosti da neke vlade sebi dozvoljavaju da zbog političke kampanje i zbog nečega povećavaju četiri puta godišnje, već da to bude u okvirima koliko ste vi uspešni kao Vlada. Ako ste uspešni kao Vlada i napravite BDP, ovde piše, možete 0,3% tog BDP-a, najviše do tog iznosa, da date za penzije, da imate to privremeno povećanje određenoj kategoriji. Time ograničavate mogućnost da neko samovoljno, bez ikakvih kontrola, povećava u nekom iznosu.

Kako se rešava povećanje penzija?

(Predsedavajući: Privedite kraju, gospodine ministre.)

Ako mogu samo pola minuta? Borba protiv sive ekonomije, borba protiv rada na crno, veća zaposlenost, kreiranje novih radnih mesta – to je način da se Penzioni fond rehabilituje i to čini da bude zdraviji. To pokazuje rezultate sada i to nam daje pravo da verujemo da će Penzioni fond u narednim godinama stati na stabilne noge i sve ono što se dešavalо dve hiljaditih biti stvar zaborava. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 2. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Aleksandra Čabraja, Sonja Pavlović, Jovan Jovanović i Zoran Živković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Miljan Damjanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Božidar Delić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Poštovane kolege, dame i gospodo narodni poslanici, određujem pauzu u trajanju od jednog sata. Sa radom nastavljamo u 16 časova postavljanjem pitanja članovima Vlade. Zahvaljujem.

(Posle pauze – 16.05)

PREDSEDNIK: Poštovani narodni poslanici, poštovani ministri, pristupamo POSTAVLjANjU POSLANIČKIH PITANjA u vremenu od 16 časova i pet minuta do 19 časova i pet minuta, saglasno članu 205. Poslovnika Narodne skupštine.

Pre nego što pređemo na postavljanje poslaničkih pitanja, dozvolite mi da pozdravim potpredsednika Vlade Republike Srbije gospodina Nebojšu Stefanovića i sve ministre koji su danas sa nama ovde, došli da odgovaraju na vaša pitanja.

Istovremeno vas podsećam da će redosled postavljanja poslaničkih pitanja biti utvrđen prema dosadašnjoj praksi rada Narodne skupštine, tako što će najpre reč dobijati narodni poslanici koji ne pripadaju nijednoj poslaničkoj grupi, a zatim poslanici od najmanje prema najvećoj poslaničkoj grupi.

Prelazimo na postavljanje poslaničkih pitanja.

Na listi je prvi Jahja Fehratović.

Izvolite.

JAHJA FEHRATOVIĆ: Zahvaljujem.

Uvažena predsedavajuća, poštovani ministri, kolege narodni poslanici, zahvaljujem na ovoj mogućnosti da iskoristim priliku i postavim nekoliko pitanja za koja smatram da su u ovom trenutku od izuzetne važnosti za građane, a naročito pripadnike manjinskih naroda i nacionalnih manjina, osobito nas

Bošnjake u Sandžaku i sve ostale, jer se nalazimo u procesu izbora za nacionalne savete nacionalnih manjina u Republici Srbiji, koji su zakazani za 4. novembar 2018. godine.

Prethodni izborni ciklusi, 2010. i 2014. godine, imali su velike manjkavosti, o tome je javnost više-manje upoznata. Jedne jeapsolutno, kada je u pitanju Bošnjački nacionalni savet ili veće, zloupotrebio tadašnji ministar Čiplić i naneo veliku štetu izbornom procesu i poverenju bošnjačke nacionalne zajednice u institucije države Srbije. Godine 2014. uočena je otvorena izborna krađa, gde su takođe zakazale određene institucije i omogućeno gospodinu Sulejmanu Ugljaninu da četiri naredne godine, od 2014. do 2018. godine, nelegalno vlada tim važnim organom.

Nalazimo se, kao što rekoh, u 2018. godini. Veliki problem su birački spiskovi, Poseban birački spisak. Veliki problem čini to što i dalje u lokalnim gradskim i opštinskim samoupravama imamo veći broj lica koja upravljaju unošenjem i iznošenjem lica iz Posebnog biračkog spiska, pa pitam ministra Ružića – kako je moguće da, recimo, u Novom Pazaru četiri osobe imaju kartice za unošenje i brisanje iz biračkog spiska, od toga dve koje pripadaju ideoološki listi Samoopredeljenje gospodina Sulejmana Ugljanina i dve koje pripadaju listi „Vakat je“, koju podržava SDP gospodina Rasima Ljajića? S obzirom na to da imamo veliki problem na terenu, brisanje, mi smo već neke žalbe podneli, na isto pitanje bih voleo da čujem i odgovor gospodina ministra Stefanovića, kao i ministarke Kuburović.

Drugo pitanje koje želim da postavim odnosi se na slučaj uvaženog profesora Ćamila Jukovića, nedužno stradalog 2004. godine u obračunu političkih partija SDA gospodina Sulejmana Ugljanina i Rasima Ljajića, SDP, koji je četrnaest godina u invalidskim kolicima i koji je prethodnih dana, iz dana u dan, pred lokalnom samoupravom Novog Pazara protestovao tražeći da mu se isplati sve ono što je morao da plati kako bi četrnaest godina bio na trajnom smeštaju u Novopazarskoj banji, jer drugačije ne bi mogao da prezivi. Prosto, niko od Gradske uprave...

PREDSEDNIK: Hvala. Dozvolite im da odgovore pa ćete imati vremena za dopunu.

Ministar Ružić.

Izvolite.

BRANKO RUŽIĆ: Poštovana predsednica, poštovano predsedništvo, gospodine Fehratoviću, naravno da su izbori 4. novembra veoma značajni, a kada uporedimo zakonodavni okvir i atmosferu koja je bila 2010, pa i 2014. godine, u odnosu na ovu 2018. godinu, mislim da smo napravili krupne iskorake napred.

Takođe, u ovom domu su usvojena tri veoma važna zakona iz tog tzv. seta manjinskih zakona. Posebni birački spisak se ažurira u skladu sa

Jedinstvenim biračkim spiskom i svaka potencijalna ili eventualna zloupotreba će biti sankcionisana jer to predstavlja i krivično delo.

Što se tiče konkretnog slučaja koji vi pominjete, želim samo da vas informišem da je upravna inspekcija upravo danas prisutna na teritoriji Raške oblasti, u Tutinu, Sjenici i Pazaru, da će sačiniti izveštaj. Mi veoma pomno pratimo, pored redovnih aktivnosti, dakle, iniciranja dežurstava kako bi se što više građana upisalo, odnosno iskoristilo svoje pravo da se upiše u Posebni birački spisak, takođe, da taj Posebni birački spisak bude ažuriran na način koji ne bi proizveo bilo kakva nezadovoljstva od strane bilo kog učesnika u izbornom procesu.

Podsećam da se 4. novembra održavaju izbori za 22 nacionalna saveta i da tamo gde eventualno postoji neka kompleksnost u tom delu svakako obraćamo još više pažnju, naročito nakon žalbi koje su nam stigle u Ministarstvo. Zato je upravna inspekcija već po drugi put prisutna na terenu.

PREDSEDNIK: Hvala.

Izvolite, dopunsko pitanje.

JAHJA FEHRATOVIĆ: Zahvaljujem vam se, uvaženi ministre, ali u ovom trenutku, danas u Novom Pazaru četiri osobe imaju pristup upisu i brisanju iz Posebnog biračkog spiska. Slična je situacija u drugim gradovima, gde uposlenici lokalnih samouprava odlaze od kuće do kuće u naseljenim mestima, u seoskim mestima, pitaju ko želi da glasa za listu gospodina Ugljanina ili gospodina Rasima Ljajića, pa te ljudi upisuju, a brišu one koji, recimo, podržavaju listu Matice bošnjačke.

To je nešto što je prisutno i što već sada budi strah kod velikog broja građana da taj izborni proces nije u dovoljnoj meri zaštićen. Kao što budi strah kod građana i kada, recimo, proveravaju da li su upisani, ne стоји im na kom biračkom mestu glasaju; većini stoјi, ali kod nekih 30-40% nema toga, a imali smo iskustvo da su ljudi prebacivani na trideset, četrdeset kilometara udaljenosti od svog mesta stanovanja radi glasanja.

Drugo pitanje, koje nisam uspeo da završim, tiče se gospodina profesora Ćamila Jukovića, koji je četrnaest godina invalid zahvaljujući obračunu političkih partija i danas živi u Rehabilitacionom centru Novopazarska banja, za šta mora plaćati velika sredstva, u ovom periodu od četrnaest godina preko pet miliona dinara. Niko se, ni od lokalnih ni od republičkih vlasti, nije odvažio da mu da bilo kakvu podršku u tom pogledu iako je redovno slao zahteve. Posebno što je on žrtva jednog suludog političkog obračuna u situaciji kada je požurio da spasi maloletnu decu prema kojoj je hitao taj metak ispaljen iz kolone političkih partija koje su se u vatrenom okršaju uoči izbora 2004. godine obračunavale u centru Novog Pazara.

Molim ministra Lončara da se uključi i nađe neki način s obzirom na to da je to zdravstveni centar koji je pod Ministarstvom zdravlja – i da lokalna

samouprava ne želi da čuje za gospodina Ćamila Jukovića, a u njoj sede oni koji su ispalili taj metak prema njegovoj kičmi – da se njemu omogući trajni besplatni smeštaj u tom centru. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvalujem.

Reč ima ministar Ružić.

BRANKO RUŽIĆ: Samo na onaj prvi deo ovog potpitanja – ipak bih dopustio upravnoj inspekciji da radi svoj posao, da utvrdimo da li su vaše informacije tačne.

Ono što zakon propisuje i ono što je u skladu sa procedurom, to je da sertifikate može dobiti najviše jedna osoba u opštinskoj upravi. Ukoliko postoji povećan obim posla, to može biti možda još jedna individua. Ali, u svakom slučaju, vrlo je komplikovano da se ne primeti imajući u vidu da mi 24 sata onlajn pratimo ko ulazi u Poseban birački spisak, vrši izmene; bilo bi komplikovano da se to čini sa nekih drugih računara a da se to ne vidi kod nas. Ukoliko takvih stvari... A moguće je da ih je bilo u prethodnom izbornom ciklusu, ali ukoliko se takve stvari dogode, naravno da je to krivično delo i da će upravna inspekcija to konstatovati, a kasnije to mogu da procesuiraju nadležni organi.

PREDSEDNIK: Ministar Jadranka Joksimović želi da odgovori.

JADRANKA JOKSIMOVIĆ: Zahvalujem.

Mislim da je važno dopuniti, s obzirom na to da je poslanik postavio važno pitanje iz oblasti zaštite prava manjina, da je Srbija u procesu pregovora, kao jedina zemlja kandidat koja je imala obavezu da u okviru Poglavlja 23, koje se odnosi na vladavinu prava, kreira i sprovodi Akcioni plan, poseban za nacionalne manjine. Moram da vam kažem da je dosad u odnosu na predviđene aktivnosti ispunjeno oko 70% obaveza. Upravo sutra je predstavljanje novog izveštaja o aktivnostima i očekujem da će biti ili na istom nivou, možda i više.

Glavna aktivnost u poslednje vreme jeste bio zapravo zakon o savetima, koji je urađen u saradnji sa Savetom Evrope. Slede izbori, kao što ste rekli, 4. novembra.

Pohvaljeni smo za obezbeđivanje udžbenika na jezicima nacionalnih manjina, od strane Evropske komisije. Ostalo je još, ja mislim, za albansku nacionalnu manjinu da se obezbede udžbenici. Posle duge pauze, još od 2014. godine, održana je i prva mešovita komisija za manjine sa Hrvatskom.

Dakle, mi svim ovim pokazujemo našu volju da rešavamo sva otvorena pitanja. Istovremeno, naravno, tražimo zaštitu i recipročno prava i naše manjine u drugim državama regiona. Tako da moram da vam kažem, mislim da je važno da značajnijih primedaba od strane Evropske komisije u pogledu ispunjavanja odredaba iz ovog akcionog plana nema. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvalujem.

Da li želite komentar od dve minute? Hvala.

JAHJA FEHRATOVIĆ: Hvala.

Ja će samo još jednom ministra podsetiti da u toku današnjeg dana lice koje je bilo jedino ovlašteno u Novom Pazaru da upisuje, ima taj kod, karticu, ne radi, da je na njegovom mestu druga osoba, a da su juče, za šta postoji svedoci, četiri osobe bile na tom zadatku. Da li oni to rade naizmenično pa se samo jedno pojavljuje onlajn, ja ne znam, ali definitivno postoji taj problem i taj problem je evidentan.

Takođe, osvrnuo bih se na komentar ministrice. Zaista, kada su u pitanju nacionalne manjine i nacionalne zajednice, situacija jeste poboljšana. Mi kao nacionalna zajednica nemamo problem s postojećim zakonima u onolikoj meri koliko imamo problem sa implementacijom zakonskih rešenja. Međutim, tu nije problem ni do republičkih organa koliko je problem do samih pripadnika nacionalnih zajednica i njihovih predstavnika, i to je nešto što ćemo, ako Bog da, na ovim izborima 4. novembra, nadam se, ispravljati.

Voleo bih zaista da se ministri uključe oko problema profesora Ćamila Jukovića, koji je žrtva političkih obračuna, slučajni prolaznik. Ugledni profesor Novopazarske gimnazije ostao je trajni invalid zbog oružanog sukoba dveju političkih partija i nakon toga absolutno je prepušten sam sebi. Niko od nadležnih, niti lokalnih niti republičkih organa, ne želi da pomogne Jukoviću i makar malo olakša njegovu životnu situaciju. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Dajem reč poslanici Ljupki Mihajlovsкој.

LJUPKA MIHAJLOVSKA: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, članice i članovi Vlade, građani i građanke Republike Srbije, drago mi je da danas imam priliku da postavim pitanja ministrima u Vladi. Naravno, pitanja je mnogo a vremena malo, tako da će se najpre fokusirati na dva ministarstva, a to su Ministarstvo prosvete i Ministarstvo za rad.

Najpre, pitanje za ministra Đorđevića. Prepostavljam da znate da je u utorak održan protest ili, bolje reći, mirna šetnja majki, porodilja i trudnica koje imaju primedbe na važeći Zakon o finansijskoj podršci porodici s decom. One su zatražile logističku podršku od poslanice Tatjane Macure, te u tom smislu ona njima jeste pomogla da se to organizuje, ali zarad javnosti hoću da kažem da smo od političarki govorile na tom skupu samo Tatjana Macura i ja. Skup je zaista bio miran, bez bilo kakvih uvredljivih tonova i uvredljivih reči, samo s jednom željom, a to je da se razmotre ponovne izmene i dopune ovog zakona.

Naime, primedbe se pre svega odnose na broj meseci koji ulaze u obračun za zarade, zatim na to da majkama koje imaju decu sa invaliditetom nisu omogućena prava iz ovog zakona ukoliko dete prima tuđu negu i pomoć i nije definisan minimalni iznos koji majke primaju. Naš je zaključak da je ovde možda najveći problem to što se ovde mešaju prava iz radnog odnosa i prava na neki vid socijalne zaštite.

Takođe pitanje za ministra Đorđevića – da li ste na Vladi razgovarali ili nameravate da razgovorate o tome da se penzionerima izvrši vraćanje penzija koje su im umanjene u protekle četiri godine, jer ovo sada nije vraćanje već je praktično obustavljanje oduzimanja penzija?

Takođe, poslanik Vladimir Đurić predložio je da bi bilo dobro jednim zakonom proglašiti taj novac javnim dugom i na taj način, u vidu obveznica na period od pet godina, izvršiti vraćanje tog novca penzionerima. Ne mislimo da je to rešenje najbolje, možemo da razgovaramo o tome, možda rok treba da bude duži, možda na drugačiji način, ali, eto, da li postoji inicijativa i želja u Vladi Republike Srbije da se ljudima koji su poštено i predano radili u ovoj zemlji i borili se za nju ipak taj novac vrati?

Za ministra prosvete – da li možete da obećate ili kažete da ćete se zalagati za to da se u standarde za akreditaciju uvrste i standardi koji se odnose na pristupačnost visokoškolskih institucija za studente sa invaliditetom, tu se pre svega misli na arhitektonsku i na informaciono-komunikacionu, kako bi oni nesmetano mogli da prisustvuju svim predavanjima i ispunjavaju svoje ispitne obaveze ravnopravno s ostalim studentima? Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima ministar Đorđević.

Izvolite.

ZORAN ĐORĐEVIĆ: Poštovana poslanice, poštovani poslanici, poštovana predsedavajuća, još jednom da probamo da objasnimo do detalja kako funkcioniše finansijska podrška porodicama sa decom.

Osnova svega, kada imate želju da nešto dajete, jeste da imate i realne izvore odakle to dajete i da za to što dajete imate garanciju da to pravo koje dajete neće ugroziti finansijski sistem zemlje.

Mi u Republici Srbiji... Kada su u pitanju porodilje i kada to uporedimo sa zemljama EU i drugim zapadnim zemljama koje bi trebalo da nam budu primer, Srbija u ovom slučaju može njima da bude primer na koji način se ophodi prema majkama. U Republici Srbiji se garantuje majkama 12 meseci za prvo dete, za svako drugo dete 24 meseca i pet godina za posebnu negu deteta. Imamo zemlje u Evropi koje su mnogo razvijenije od Srbije pa daju, kada je u pitanju ta osnova, mnogo manje. Imamo i SAD, koje su primer, kažu, demokratije, pa majkama daju tri meseca bolovanja a nadoknada je nula.

Srbija ne želi da se ugleda na te zemlje, Srbija želi da bude primer drugima, pa i kad je u pitanju ovo, ali, naravno, u skladu sa svojim mogućnostima. Reći ću posle i koliki su iznosi i zašto ovo kažem.

Kada je u pitanju tuđa nega i pomoć, imamo tuđu negu i pomoć za dete, imamo tuđu negu i pomoć za drugo lice. Tu dolazi do toga da postoji jedna zabuna: znači, majka ima pravo da koristi ili jedno ili drugo pravo, s tim što ovo prvo pravo (za pomoć detetu) može da koristi do pete godine. Ideja uvođenja

tog prava jeste da se pomogne majci koja želi da radi, s jedne strane, a s druge strane, pošto neko mora da brine o njenom detetu, država je socijalno odgovorna i želi da pruži toj majci mogućnost da plati nekoga dok je ona na poslu da brine o njemu. To je ideja ove finansijske podrške porodici sa decom.

Sve ostale stvari koje vi pričate, pomagala, lekovi, sve ostalo, nalazi se u Zakonu o zdravstvenoj zaštiti. Rekao sam vam i juče u skupštinskoj raspravi da sam pričao sa ministrom Lončarom, on je tu, da možemo da pričamo na tu temu, da vidimo šta tišti majke, da vidimo u ovom drugom zakonu kako ta njihova prava da povećamo, u skladu sa mogućnostima države, da vidimo da li je moguće usvojiti to što vi imate kao primedbu – naravno, deca su nama na prvom mestu – i da vidimo kako to da sprovedemo. Ali to nije ideja ovog zakona, ideja ovog zakona nije socijalna pomoć, kako vi kažete, već podsticaj rađanju. Zato se ne odnosi na sve što je bilo u Srbiji, već samo na ono što će biti, a to je glavni cilj – da imamo više dece.

Kada je u pitanju podsticaj, postoje dve stvari koje država Srbija, kada je u pitanju briga o majkama, obezbeđuje majkama; to je jedna promenljiva i jedna fiksna naknada. Kada je u pitanju promenljiva naknada, to je ono što majka stiče svojim radom. To je pravo koje je stekla svojim radom. Upravo bismo rušenjem tog sistema napravili na neki način neravnopravnost među njima, jer nije isto majka koja radi jedan mesec, nije isto majka koja ne radi, nije isto majka koja ima veću platu ili manju platu – ona, nažalost, onoliko koliko je plaćala poreza i doprinosa, toliko po tom osnovu i dobija od države. Ali s obzirom na to da mi želimo da budemo odgovorni prema tim majkama, mi smo napravili ovaj drugi deo koji je fiksni. Taj drugi, fiksni deo je stvar rasprave, gde mi možemo da kažemo kolike su naše mogućnosti u datom momentu i da li tim majkama možemo da dajemo više ili manje.

Mi smo davanje majkama, koje je bilo dve godine za prvo dete na nivou od 39.000, ja mislim, povećali kao nikada pre, a to je 100.000 za prvo dete, dve godine; 10.000 mesečno za drugo dete; za treće dete 12.000, deset godina i za četvrto dete 18.000, deset godina. Plus, ono što naši građani treba da znaju, mi smo, kada se obračunava ovo što vi kažete 12 i 18, u osnov za izračunavanje tog dodatka, one promenljive, sada prvi put uveli i privremene i povremene poslove, i ugovor o delu, i autorski ugovor, i omladinsku zadrugu i sve ono na što se plaćaju porezi i doprinosi, što ranije, do 1. jula, nije bilo. Do 1. jula, neko je ranije izmislio da žene koje imaju imovinu veću od dvadeset miliona nemaju pravo na podsticaj. To smo ukinuli. Ja ne kažem da mi nismo otvoreni kao Vlada da idemo dalje i da majkama izlazimo u susret. Naravno da ćemo to da radimo.

Kao što sam rekao i za penzionere, onog trenutka kada državi bude bolje, biće i penzionerima. Prvi momenat je sada i zato sve ovo što radimo radimo upravo da bismo omogućili našim građanima bolji materijalni položaj, ali samo u skladu sa mogućnostima države. A mogućnosti države su ukoliko vi imate

odgovorno rukovodstvo, koje na odgovoran način brine o tome da ima manju nezaposlenost, da se bori protiv sive ekonomije, da se bori protiv rada na crno, da se bori za kreiranje novih radnih mesta, da se bori protiv siromaštva. Time možete da imate veće prihode i samim tim mogućnost da dajete i veće penzije, a i našim majkama više finansijskih sredstava.

Činjenica je da je 2008. godine za majke izdvajano 25 milijardi; činjenica je da su 2017. godine bile 52 milijarde; činjenica je da je 58 milijardi 2018. godine; činjenica je da će za majke sledeće godine budžetom biti odvojene 64 milijarde. To govori da mi imamo nameru da nešto menjamo, imamo nameru da tim majkama damo veća prava, odnosno da imaju više. Jedino tako ne bismo napravili diskriminaciju; jedino ako u ovom fiksnom delu, kada dajemo majkama, dajemo svim majkama. Ne postoji majka koja ima, koja radi, koja ne radi, koja ima više, koja ima manje, koja radi kraće, koja radi duže. Diskriminaciju anuliramo time što dajemo svim majkama, i to je jedini način da budemo ravnopravni prema svima i da budemo transparentni i pravedni, a to je ideja ove vlade.

Takođe znate da smo pričali o onome – tri i pet plata. Rekao sam vam da ćemo voditi računa i kao Vlada, evo, tu je i moja koleginica Slavica Đukić Dejanović, koja je nebrojeno puta ovih dana rekla – da, sledeća izmena će biti u tom pravcu da se nađe mehanizam, možda ne tri, pet plata, već da idemo do one maksimalne osnove za obračun poreza i doprinos, koja je u ovom trenutku blizu 330.000. Zašto pet plata, možemo da idemo i do te osnove ukoliko možemo da kontrolišemo i da znamo i da na transparentan način onome ko je zaslužio da ima toliku nadoknadu to i pružimo.

Ne samo da ćemo da im damo to, već i ako ... U ovom periodu dosad nije bilo majki koje su imale to pravo, ali ukoliko se pojavi neka majka do donošenja izmena i dopuna tog zakona, mi ćemo svakako predvideti zakonom da važi retroaktivno. Kao što sada za drugo, treće i četvrto dete dajemo nova rešenja, da za njih važe ovi veći iznosi od donošenja prošlog zakona, tako ćemo isto da uradimo i revidiranje tih rešenja i daćemo tim majkama te veće iznose i nadoknadićemo sve.

Poslednja stvar koju sam htio da vam kažem, to je da svakako, kada su u pitanju penzije i to vaše drugo pitanje, mi u Vladi Republike Srbije želimo penzionerima da dajemo veće penzije. Politika Vlade jeste da su u ovom trenutku penzije mnogo manje u odnosu na minimalnu potrošačku korpu i smatramo da to treba ispraviti u budućnosti. Mi smatramo da penzije treba da rastu i da je to najbolji način da penzioneri vide da ono što radimo zajednički, a to je uspeh svih građana Srbije, to je uspeh naše ekonomije, može da se prelije na njih i da njima bude bolje. Kada budemo uspeli da dostignemo nivo koji će biti zadovoljavajući za nas kada je u pitanju ekonomski položaj naših penzionera, onda možemo da pričamo svi zajedno o tome da u zakon stavimo

to da buduće penzije budu uvek usklađivane i da više nikada kao društvo ne dozvolimo da one budu manje od minimalne potrošačke korpe. To je, ja mislim, prava politika. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima Mladen Šarčević.

Izvolite.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Ako dozvolite, počeo bih od toga da ste u pravu i da smo u Zakonu o visokom obrazovanju koji smo usvojili 2017. godine propisali obavezu visokoškolskih ustanova da u skladu sa svojim mogućnostima obezbede uslove za studente sa invaliditetom, kao i u skladu sa svojim opštim aktom, tako da o tome moraju informisati i sve studente koji se za ovo zanimaju.

Nacionalno telo za akreditaciju, koje obavlja poslove akreditacije visokoškolskih ustanova primenom standarda za akreditaciju koje donosi Nacionalni savet za visoko obrazovanje, na predlog tog nacionalnog akreditacionog tela, u formi podzakonskog akta, pravilnika, ovo treba da reguliše. S obzirom na navedeno, Nacionalni savet za visoko obrazovanje može Pravilnikom o standardima za akreditaciju visokoškolskih ustanova utvrditi deo koji se odnosi na obezbeđivanje uslova za studente sa invaliditetom u okvirima obaveznosti koja je propisana Zakonom o visokom obrazovanju. Moj lični stav je da će se na Savetu za visoko obrazovanje zalagati za ovo. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima ministar Nebojša Stefanović.

Izvolite.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Poštovane dame i gospodo, samo vezano za penzije, Vlada i predsednik su radili u prethodnom periodu intenzivno da bi penzije danas bile značajno veće nego što su bile pre smanjenja. Mi danas imamo situaciju da se iz budžeta za popunu Penzionog fonda ne troši više od 30-31% u odnosu na taj penzioni fond. Nažalost, 2012. godine smo imali da je taj udio bio veći od 60%. Šta to znači? To znači da nije bilo zaposlenih. Nije bilo zaposlenih zato što nije bilo nikakvih investicija, nije bilo solidnosti u državi, nije bilo stabilnosti, nije bilo ideje kako da se privuku ljudi koji će otvarati fabrike i radna mesta i, samim tim, popunjavanje penzionog fonda je izostajalo. Samim tim, sav teret se prenosio na budžet, koji je bio značajno manji nego što je danas.

Imate situaciju da su upravo oni koji su takvu vrstu neodgovorne politike vodili doveli do toga da penzije budu umanjene. Oni su umanjili penzije politikom koja je dovela faktički do kraha države, jer smo mi 2012. godine bili na ivici da li će država biti u stanju da isplati i jednu jedinu penziju. Ne kolika će biti, nego da li će uopšte moći da ih isplati.

Bez obzira ko šta rekao, samo ozbiljnom i odgovornom politikom... Lako je voditi politiku kojom ćete ljudima govoriti samo nešto što treba da im se svidi

i nešto što će im biti lepo i lagodno. To može svako. Vi danas imate politiku koja garantuje povećavanje penzija svake godine. Imamo priliku da su one već danas mnogo veće, biće veće posle narednog povećanja, koje ide već ove godine; biće veće nego što su bile i pre smanjenja, i svake godine ćete imati priliku da penzioneri dobijaju sve više. To je rezultat odgovorne politike.

Zašto je to moguće? Moguće je zato što mi danas pregovaramo o otvaranju novih fabrika u Srbiji i hiljade ljudi će biti zaposlene. Imali smo 26% nezaposlenost u Srbiji 2012. godine, danas imamo manje od 12%. To je popunilo jednim delom i Penzioni fond. Ali na tome mora da se radi, moraju da dođu ozbiljni ljudi, koji će umeti da vode zemlju na način da se ljudi zapošljavaju. Tako se povećavaju penzije i to je ono što garantuje politika koju predstavljaju i predsednik Aleksandar Vučić i Vlada Srbije. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima Ljupka Mihajlovska.

Izvolite.

LJUPKA MIHAJLOVSKA: Hvala, ministre Đorđeviću, što ste pokazali želju da diskutujemo o ovome. Koliko sam shvatila, biće izmena i dopuna zakona.

Međutim, govorite o podsticajima, a znate dobro da nam je stopa nasilja nad ženama velika, imamo i veliku smrtnost, a jedan od ključnih uslova da se to smanji jeste da se poveća ekonombska nezavisnost žena.

Ako je neko radio dve godine pa ostao bez posla, pa nakon dve godine dobio dete, praktično, njoj ništa ne ulazi u prosek. Mi moramo da odredimo minimalnu sumu ako ćemo stvarno podsticati rađanje i ohrabriti majke da se odluče pre svega na prvo dete, a onda govorimo dalje o drugom, trećem i četvrtom.

Što se tuđe nege i pomoći tiče, mi ili ne pričamo o istoj nadoknadi ili neko u Ministarstvu ne razume. Ja sam korisnica dodatka za tuđu negu i pomoć jer mi je procenjen invaliditet, po tim nekim skalama, da mi je neophodna dodatna podrška za neke stvari i samim tim i dodatni novac. Deca su korisnici tuđe nege na osnovu procene stepena invaliditeta. Ovde piše u članu 12: „Pravo na naknadu zarade, odnosno naknadu plate za vreme odsustva sa rada radi posebne nege deteta ne može se ostvariti za dete koje je ostvarilo pravo...“. Znači, mama ne može da ostvari pravo na naknadu zarade, odnosno na naknadu plate. To piše u članu 12, molim vas da se usaglasite i vidite šta i kako.

Što se penzija tiče, niste mi odgovorili da li će biti povećanja. Podržavamo to što ste stabilizovali budžet. Kada govorite o rezultatima, pitanje je i sa kim se poredite; nije poenta biti bolji, poenta je biti najbolji i uvek bivati bolji. Tako da molim da mi odgovorite da li će biti vraćanja penzija ili ne.

PREDSEDNIK: Hvala.

Pitanje ste postavili ministru Đorđeviću, je l' tako?

ZORAN ĐORĐEVIĆ: Zahvaljujem.

Kad je u pitanju nasilje nad ženama, nažalost, to je pojava koja postoji kod nas i protiv koje moramo svi zajednički da se borimo. Svedoci smo da ono nije samo fizičko već postoji i verbalno, što ste videli pre neki dan u izjavi lidera Željka Veselinovića, koji je svojom izjavom, ja mislim, upravo napravio to verbalno nasilje nad ženama. Mi moramo da se borimo protiv tih stvari u našoj zemlji, moramo svi zajednički da osudimo takvu stvar, a ne da se krijemo iza nekih drugih izjava i da kažemo da se neko drugi izvinio a da se izvinio u ime svih nas.

Kada je u pitanju briga o tim ženama, očekujem da u toku ove godine uđe u skupštinsku proceduru zakon o socijalnom preduzetništvu. To je jedan od načina kako mi želimo da pomognemo upravo tim ženama koje treba da započnu neki svoj samostalni biznis, da budu ekonomski nezavisne i da mogu da upravljuju svojim životom kada su, nažalost, prethodni deo života provele sa nasilnikom i od koga su u ovom trenutku, recimo, finansijski zavisne. Želimo, i tu će nam biti potrebna pomoć svih vas, da taj zakon upravo u jednom svom segmentu predstavi brigu o tim ženama.

Kad su u pitanju penzije i vraćanje penzija, što vi kažete, pa, upravo ovim činom kojim je sada Vlada predložila Skupštini da bude usvojen ovaj zakon o izmenama i dopunama u svim segmentima će Vlada Republike Srbije, odnosno Skupština svojim glasanjem da izade u susret penzionerima. Penzioneri će dobiti povećanje koje je, kao što je i rekao potpredsednik Vlade Nebojša Stefanović, najveće dosad, koje je prvenstveno rezultat rada, kao što sam rekao, svih građana. Prvenstveno, izraz politike Vlade Republike Srbije, koja je svojom odgovornom politikom od 2014. godine preuzeila na sebe taj teret da tim merama, koje su u početku bile možda nekome, da kažem, i neprihvatljive... Ali sada, četiri godine posle toga, možemo da pričamo da rezultati koji su postignuti unazad dve godine daju nama za pravo da pričamo o dobim rezultatima i o tome da Srbiju čekaju bolji dani. Taj odnos penzija koji će biti u odnosu na oktobar 2014. godine jeste od 8 do 13,3%.

Još jednom će da vam pročitam, a mislim da i naši građani i naši penzioneri zaslužuju da to čuju: znači, penzija koja je 2014. godine bila 26.000 dinara sada, posle smanjenja, biće 29.332 dinara; penzija koja je bila 36.000 biće 41.005 dinara; penzija koja je bila 50.000 biće 53.954 dinara; penzija koja je bila 100.000 biće 107.907 dinara. Što znači da je Vlada Republike Srbije svojim rezultatima pokazala da ovo može da sproveđe, ne kreditima, ne zaduživanjem, ne obveznicama, već iz realnih izvora.

PIO fond je predvideo na početku 2018. godine da će iz budžeta Republike Srbije biti potrebno da se obezbedi 185 milijardi. Sada, rebalans koji je pred vama poslanicima kaže da je za to potrebno 178 milijardi dinara, ali 178 milijardi dinara zajedno sa povećanjem ovih penzija, za sve korisnike, i za to je

potrebno manje sredstava. To znači da PIO fond svojim nepovlačenjem sedam milijardi dinara može da pruži mogućnost da se sazida još jedan vrtić, još jedna škola, da se sredi dom zdravlja, da se sredi bolnica, da se obezbedi lečenje za neko naše dete. Ono što je bitno, o čemu smo malopre pričali, možda i da povećamo onaj drugi deo, o tome možemo zajednički da pričamo, a to je podrška našim majkama.

Samo vas molim da pričamo o tome da ta podrška mora da se odnosi na sve majke. Ne možemo da favorizujemo, koliko god želeli, zato što ideja ovog Zakona o finansijskoj podršci porodici s decom nije socijalna pomoć. Za to postoji drugi zakon. Ideja ovog zakona jeste podsticaj. Taj podsticaj mora da važi za sve žene u Republici Srbiji – zaposlene, nezaposlene, s malom platom, velikom platom, one koje rade godinu dana, mesec dana ili one koje rade petnaest godina, za sve mora da bude identično. Jedino tako možemo da budemo pravedni. A Vlada Republike Srbije, to moram vama da kažem... Svaka sledeća izmena zakona biće sigurno samo veća korist za majke u Srbiji. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima ministar Vulin.

Izvolite.

ALEKSANDAR VULIN: Ovo o čemu želim da govorim nije moj resor ali jeste obaveza svakog čoveka a posebno nekoga ko se bavi javnim poslom i ima čast da bude u ovom visokom domu pred vama, uvažena gospodo narodni poslanici, a to jeste tema koja je ovde pokrenuta, pitanje nasilja nad ženama.

To što je uradio Veselinović, taj stav otvorenog poziva na nasilje, taj stav mržnje prema ženama, nije nešto što je novo, to se ponavlja. Podsetiću vas da je gospodin Jeremić rekao za predsednicu Vlade da je kreatura. Kao što se niko nije izvinio tada, niko se nije izvinio ni sada. Nije bilo nikakvog izvinjenja. On je izrazio, eto, žaljenje svojim koalicionim partnerima ako su se zbog toga potresli. Ali ne zbog toga što je rekao i ne zbog toga šta je očigledno mislio i želeo da se desi predsednici Vlade. I da nije predsednica Vlade, da je bilo koje ljudsko biće drugo, kako možete tako nešto da kažete, napišete, pomislite i očigledno želite da se tako nešto desi? I bez... Ne bez reči izvinjenja, koje, pravo da vam kažem, ne verujem da bi ga trebalo i prihvati. Zašto da se prihvati tako nešto? Neko počini najstrašniji zločin, kaže vam najstrašniju uvredu i posle toga kaže – izvini. I onda je sve u redu. Pa nije u redu, ne može da bude u redu. Ali nismo čuli čak ni to – izvini. Nismo čuli čak ni da je razumeo šta je uradio. Nismo čuli ni reč kajanja.

I, što je još gore, od čitave koalicije koja sa njim čini taj savez nismo čuli ništa osim pokušaja da se tako strašna uvreda, tako strašna pretnja jednoj ženi relativizuje i da se kaže – nije to ništa. Samo to i ništa više. Zar je teško biti toliko civilizovan, samo toliko i ništa više? Ali, kao što vidimo, oni će nastaviti da se ponašaju upravo na taj način.

Ja sam, poštovani narodni poslanici, imao čast da ovde pred vama branim Zakon o radu. Imao sam čast i da branim izmene penzionih zakona. Tada smo donosili jednu meru koju je u to vreme dosovska opozicija ismevala i govorila kako se nikad neće desiti, a to je da ćemo penzije povećati onog trenutka kada budu ispod 11% našeg budžeta. Tada su se smejali, govorili da je to laž, neistina. Onog momenta kada se to desilo, mi smo, kao što vidite, povećali penzije. E, tako se drži reč, tako se vadi zemlja iz bankrota, tako se vodi odgovorna politika.

Znate, te 2012. godine, kada smo preuzeli odgovornost za upravljanje ovom zemljom, penzije su se isplaćivale 58% iz budžeta. To znači 58% nismo zaradili, nego je iz budžeta moralo nekako da se dobaci. Sada je to 33%, 37% kako kad. E, to je odgovorna država i to je zato što Vučić otvorio fabriku, to je zato što se u ovoj zemlji nešto stvori i nešto uradi, a ne podigne se kredit da bi se isplatile penzije. Zato su zakoni koje ste ovde imali prilike da slušate i revolucionarni i dobri i njima se drži reč.

Velika je stvar što je toliko proširen nivo, proširen obim korisnika porodiljskih nadoknada. Toga nije bilo ni u vreme socijalizma, da absolutno svaki vid ugovora, svaka forma doprinosa koji žena uplati svojoj državi vraća se u određenom procentu. To nikada dosad nije bilo. Dosad je veoma uzak krug korisnica mogao da očekuje nadoknadu zemlje. To je nešto što treba pozdraviti. To je nešto zbog čega svi zajedno treba da budemo zadovoljni. A moguće je iz realnih izvora, neće biti kredita, zato što o ovoj zemlji vode računa ozbiljni i odgovorni ljudi. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvalujem.

Želite komentar?

(Ljupka Mihajlovska: Da.)

Reč ima narodni poslanik Ljupka Mihajlovska.

LJUPKA MIHAJLOVSKA: Što se tiče govora mržnje i diskriminacije, mi tu ne delimo ljudi ni na vlast ni na opoziciju i moje kolege iz Pokreta centra i Poslanička grupa Slobodni poslanici osuđuju, naravno, takav vid govora. Država, kako je rekao Slobodan Jovanović, treba da bude moralni zavod za odgoj čoveka i zaista moramo da vodimo računa šta izgovaramo.

Ministre Šarčeviću, samo bih vam još nešto rekla, nije to predviđeno samo Zakonom o visokom obrazovanju; to predviđaju i Zakon o sprečavanju diskriminacije osoba sa invaliditetom i Zakon o zabrani diskriminacije. Ne dajte se prevariti kada vas budu ubedivali da je to nemoguće zato što su mnoge zgrade fakulteta zaštićeni spomenici kulture. To, naravno, jeste tačno, ali postoji način da se izvrši adaptacija i kada je objekat zaštićen. Ako je Sagrada familija pristupačna osobama koje koriste kolica, sve Gaudijeve kuće građene pre sto godina, Šenbrun i razni drugi muzeji po Evropi, da ne nabrajam, sigurno to nisu ništa manje kulturnoistorijski značajna zdanja od zgrada naših fakulteta.

Verujte mi, sva pomagala koja ljudi sa invaliditetom koriste deo su njihovog ličnog prostora. Kada vas neko nosi, evo da sada građanima objasnim, to je isto kao kada biste bilo koga ko se samostalno kreće uzeli u naručje i time narušili i njegov integritet i autoritet.

Pogledajte zgradu Rektorata Univerziteta u Beogradu, kako je danas pristupačna, a, verujte mi, velikim delom je to zbog toga što sam silne sastanke preplakala odlazeći tamo kada su morali da me nose. Tako da je sve moguće i ja stvarno očekujem da će se vi u ovom mandatu, bar što se tiče studenata sa invaliditetom, izboriti da to uđe. Jer ako mogu razni uslovi, od laboratorije i opreme, da budu, može i to da bude. Hvala vam.

PREDSEĐNIK: Zahvaljujem.

Reč ima Fatmir Hasani.

Izvolite.

FATMIR HASANI: Poštovana predsednice Parlamenta, poštovani ministri, dame i gospodo narodni poslanici, pitanje postavljam Vladi i ministru državne uprave i lokalne samouprave gospodinu Branku Ružiću. Zašto je albanska manjina kažnjena i ovaj put u izborima za nacionalne savete nacionalnih manjina, gde nam je smanjen broj od 29 na 15 predstavnika?

Vaše ministarstvo ne poštjuje odluku Saveta Evrope gde se kaže da ne smeju da se uskraćuju prava jednoj manjini ako nije izašla na popis stanovništva, kao što je slučaj sa našom manjinom. S punim opravdanjem smo bojkotovali popis iz 2011. godine zbog sastava komisije na našu štetu i zbog neispunjavanja zahteva da se popisu i građani koji su bili brisani iz evidencije, ili pravno nevidljiva lica ili oni koji su ostali bez dokumenata zbog ratnih dešavanja u našim opštinama.

Takođe, ne poštujete dogovor sa OSCE, kada ste odlučili da dovedete ekspertsку komisiju iz Amerike, Engleske i EU, koja je došla da vrši procenu broja stanovnika u ovim opštinama.

Po ovim postupcima uskraćivanja kolektivnih prava, nama ste ukinuli Osnovni sud u Preševu i Osnovno tužilaštvo u Bujanovcu a umesto Opštinskog javnog tužilaštva imamo samo Jedinicu tužilaštva za Bujanovac i Preševo.

Stoga mi gubimo finansiranje za oko 40% u Nacionalnom savetu Albanaca; od 29 predstavnika u Nacionalnom savetu, sada je i za drugi mandat predviđeno 15 predstavnika u Nacionalnom savetu. Zašto? Zato što se računamo kao 5.800 Albanaca, koliko je bilo po popisu iz 2011. godine. Pitamo opet – zašto nije uzeta navedena procena međunarodne komisije iz 2015. godine? Hvala.

PREDSEĐNIK: Zahvaljujem.

Reč ima ministar Ružić.

BRANKO RUŽIĆ: Hvala, predsednice.

Gospodine Hasani, hvala na ovom pitanju. Dakle, kao što znate veoma dobro, Zakon o nacionalnim savetima nacionalnih manjina u članu 9. propisuje da se broj članova nacionalnih saveta određuje spram poslednjeg popisa stanovništva, koji je bio 2011. godine. Prema tom popisu, tačno je ovo što ste rekli, ukupno 5.809 građana se izjasnilo kao pripadnici albanske nacionalne manjine. Takođe, stav 2. tog člana 9. kaže da ukoliko se prema poslednjim rezultatima popisa manje od 10.000 građana upiše kao pripadnici neke nacionalne manjine, onda taj nacionalni savet broji 15 članova.

Tačno je i da je smanjen za oko tri miliona dinara nivo finansiranja albanskog nacionalnog saveta. U skladu sa članom 113, ta finansijska sredstava se raspoređuju svim nacionalnim savetima u visini od 30%, a 70% tih sredstava se raspoređuje srazmerno broju pripadnika nacionalne manjine i, naravno, u skladu s ukupnim brojem fondacija, ustanova, privrednih društava čiji su osnivači ili suosnivači nacionalni saveti ili su osnivačka prava delimično preneta na određeni nacionalni savet.

Ono što je takođe veoma značajno, tačno je to što ste rekli da je, nažalost, veliki broj pripadnika albanske nacionalne manjine 2011. godine bojkotovao popis. Ali takođe je tačno da smo 20. juna u ovom domu imali Zakon o izmenama i dopunama Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina, da je tada taj zakon, uz ostala dva, izglasан, a da pritom pre toga niti jedan amandman, koji bi eventualno doveo do promene i poboljšanja statusa pripadnika albanske nacionalne manjine u pogledu broja članova nacionalnog saveta i u pogledu nivoa sredstava za finansiranje, nije podnet u ovom domu. Vi svakako poznajete Poslovnik o radu ovog doma i znate da postoji mogućnost da nešto tako učinite.

Pomenuli ste i procenu. Procena je sasvim kompatibilna onome što je u to vreme i pre toga Republički zavod za statistiku rekao, i procene govore da u Preševu živi 29.600 građana, u Bujanovcu 38.300, u Medveđi 7.400. Namerno kažem građana zato što se ta procena ne odnosi na nacionalnu strukturu po broju. Ta procena svakako može biti orientir, ali ni na koji način ne može biti jača od zakona, kako bismo ovo što smo mogli da promenimo u ovom domu 20. juna promenili, a mogli smo, da ste iskoristili tu priliku da podnesete amandman, i da dođemo do nekog dogovora.

Meni je zaista i kao ministru u Vladi izuzetno važno i voleo bih da vidim što veći broj pripadnika albanske nacionalne manjine da iskoriste svoje pasivno ili aktivno biračko pravo učešćem na izborima 4. novembra. Nadam se da će to biti intencija velike većine vas.

Takođe se nadam da možemo doći do nekog održivog rešenja ukoliko bismo jedan svojevrsni dijalog, koji već teče i sa predsednicom Vlade i sa svima nama, sproveli do kraja i kada bi se koristili svi oni mehanizmi i alati koji vama stoje na raspolaganju a koje, nažalost, nekada ne iskoristite u punom kapacitetu.

PREDSEDNIK: Zahvalujem.

(Milorad Mirčić: Poslovnik.)

Poslaniče, nema Poslovnika.

Poslaniče, pročitajte odredbe.

(Milorad Mirčić: Kako može da nema Poslovnik?)

Zato što niste pročitali Poslovnik.

A sada me pustite da dam reč, dopunu Fatmiru Hasaniju.

FATMIR HASANI: Hvala gospodinu ministru. Jeste da je međunarodna komisija procenila, dala tu procenu od 29.600 stanovnika za Preševo, 38.300 za Bujanovac i 7.400 za Medveđu, ali kada se umanji broj Srba i Roma, opet izlazi da smo mi preko 50.000.

Mi smo u Nacionalni savet ...

(Milorad Mirčić: Dve godine čekamo da postavimo pitanje.)

PREDSEDNIK: Molim vas, poslanici, da mirno saslušate pitanje poslanika Fatmira Hasanija. Radimo do 19.05 časova, imajte strpljenja.

(Milorad Mirčić: Dve godine nisu ...)

Nemojte da vičete, pogledajte član 216.

(Milorad Mirčić: Vi radite suprotno logici ...)

Nemojte da izričem opomene.

Izvolite.

(Milorad Mirčić: Neka jedan postavi pitanje, ne možemo nikako da dođemo na red.)

(Poslanici Poslaničke grupe SRS demonstrativno napuštaju salu.)

FATMIR HASANI: Mi smo već izračunali i mislimo da i vi znate, logično, da nas nije 5.809 stanovnika. Ali mi zaostajemo za drugim manjinama. Mi, prvo, ni krivi ni dužni... Nama se ne priznaju diplome stečene na Kosovu, a znate da smo svi tamo diplomirali. Mi nismo krivi zbog loših odnosa između Prištine i Beograda. Isto, naša manjina zaostaje u integraciji Albanaca u državne organe i institucije. Još imamo problema sa udžbenicima. A da ne pričamo o ekonomskom razvoju, jer je tamo nezaposlenost oko 60%. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvalujem.

Reč ima Branko Ružić.

BRANKO RUŽIĆ: Hvala, predsednica.

Vrlo kratko. Naravno da tema udžbenika nije isključivo resorno vezana za ovo ministarstvo, ali i to pitanje je rešivo. Tu je takođe bio napravljen jedan dobar most komunikacije i znamo koja je uloga nacionalnih saveta. To vi vrlo dobro znate i zname kako se Nacionalni savet albanske nacionalne manjine odnosio prema svojim obavezama koje se tiču udžbenika.

Takođe, na današnji dan u Posebnom biračkom spisku imamo upisanih 34.160 pripadnika albanske nacionalne manjine. Niko ne spori činjenicu da je, hvala Bogu, mnogo veći broj pripadnika albanske nacionalne manjine nego što

je to pokazao popis, voljom velike većine pripadnika albanske nacionalne manjine i legitimnim činom bojkota. Naravno da iz tog čina bojkota, nažalost, proisteknu i neke konsekvene, koje zajedno pokušavamo, evo već godinama, da rešimo.

Tako da bi svakako jedan dobar iskorak napred bio da zaista što veći broj pripadnika albanske nacionalne manjine uzme učešće na ovim izborima 4. novembra, iskoristi svoje aktivno ili pasivno biračko pravo i afirmiše kasnije i svoj jezik i svoju kulturu i tradiciju, kao, uostalom, i ostala 21 nacionalna manjina koja će učestvovati na ovim izborima. Jer, podsećam, skoro 13% ukupne populacije Srbije jesu pripadnici nacionalnih manjina i mislim da je fer i korektno da se bilo kome ne daje ekskluzivitet tog tipa, nego da svako uživa prava koja su propisana zakonima.

Podsetiću vas da je pre samo petnaestak dana visoki komesar OEBS-a za ljudska prava Lamberto Zanijer boravio u Beogradu i izrazio veliko zadovoljstvo visokim standardima zaštite manjinskih prava, koja u određenim segmentima prevazilazi standarde nekih zemalja članica EU. Ne vidim referentniju organizaciju od OEBS-a da istakne nešto tako i mi smo zaista veoma ponosni na sve te pohvale koje kao Vlada dobijamo u tom smislu. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

U toku trajanja postavljanja pitanja i davanja odgovora shodno se primenjuju odredbe Poslovnika Narodne skupštine Republike Srbije, s tim što nisu dozvoljene replike i ukazivanja na povredu Poslovnika, član 216. Poslovnika.

Ovo ponavljam zbog postupka poslanika Poslaničke grupe SRS, koji su se bunili da ne poštujemo Poslovnik. Mislim da je sasvim jasno da ga poštujemo.

Reč ima Miroslav Aleksić.

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Poštovani ministri, poštovane kolege poslanici, pre nekoliko dana čuli smo da je vaša politika prema jednom od najvažnijih državnih i nacionalnih pitanja poražena i da smo sa slavodobitnih 5 : 0, koliko smo vodili, kako su nam zvaničnici poručivali, u kosovskom dijalogu, došli do toga da predsednik kaže da je njegova politika doživela poraz. Kako? Citiraču ga: „Ta moja politika da Srbija dosta toga sačuva na Kosovu i Metohiji očigledno u Srbiji nije pobedila, jer Srbi vole da izgube sve, jer Srbi vole da kukaju nad sopstvenom sudbinom. Više vole da plaču nad nečim što je ostalo daleko, nego da imaju nešto u rukama.“

Dakle, neka politika je poražena, ne znamo koja. Politika Narodne stranke i Saveza za Srbiju prema Kosovu i Metohiji je potpuno jasna, a to je

vođenje dijaloga sa kosovskim Albancima, u skladu sa Ustavom Republike Srbije i Rezolucijom 1244.

Postavljam pitanje – koja je ta politika koja je poražena, a koju je predsednik vodio, jer to niko od građana Srbije nije znao, niti mi poslanici ovde u Parlamentu? To je, na kraju, posao Vlade Republike Srbije. Da li je to politika razgraničenja koja je izgubila, jer smo jedino za nju čuli, jer je predsednik rekao da je on za razgraničenje sa Albancima? To znači da je on želeo da razgraničava Srbiju od Srbije, da trampi naše za naše. Ako je ta politika propala, postavljam pitanje – koja je sledeća politika koju će Vlada Republike Srbije voditi u briselskom dijalogu sa kosovskim Albancima? Tražim da o tome informišete Skupštinu i građane Republike Srbije.

Što se tiče politike razgraničenja, kako je dobro što je ta politika doživela poraz, to je dobra vest za sve u Srbiji. Vi ste predano radili šest godina na stvaranju preduslova za tu politiku razgraničenja. Ukinuli ste srpske institucije, dali ste sve na tacni Albancima, dali ste im pozivni broj. Dopustili ste da Kosovo postane članica i Fife i Međunarodnog olimpijskog komiteta. Naterali ste naše sudije da polažu zakletvu ispred Hašima Tačija. Naterali ste Srbe da izađu na izbore na Kosovu i naprave vladu sa Ramušem Haradinajem. Postavili ste čvrste granice 10. decembra 2012. godine i bili na ivici da uradite ono što nikada niko nije, a to je da date dobrovoljno i odreknete se dela Republike Srbije, odnosno Kosova i Metohije i naših građana koji tamo žive.

Kad jedna politika, ovako važna, najvažnija nacionalna politika u ovom trenutku, doživi poraz, odnosno vi koji ste je vodili, postavlja se pitanje odgovornosti. Ko je odgovoran?

Pošto vi to svaljujete na plačljiv narod Srbije, gubitnički narod Srbije, ja vam poručujem da ste vi doživeli poraz, niko drugi, i da iza ovog sledi ostavka. Pozivam vas da svi podnesete ostavku, i Vlada i predsednik Republike, i da izađete na nove izbore, sa novom politikom pošto vam je ova doživila poraz.

PREDSEDNIK: Reč ima potpredsednik Vlade dr Nebojša Stefanović.

Izvolite.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Očigledno su neki ljudi ovde svoju politiku pomešali sa nekom drugom, pošto se dijalog o Kosovu i Metohiji jedno vreme, dosta dugo, vodio u Ujedinjenim nacijama. Zašto u Ujedinjenim nacijama? Zato što UN imaju mandat da sprovode takvu vrstu dijaloga, pogotovo zbog donošenja Rezolucije 1244, doduše tada za SRJ. Misija Unmika koja postoji na Kosovu i Metohiji bila je ovlašćena da sprovodi mnoga procesna pitanja, vezano za status na Kosovu i Metohiji ali i za svakodnevni život građana. Vodili su se pregovori u okviru i pod okriljem Ujedinjenih nacija, u kojima Srbija ima države koje podržavaju snažno njenu državnost na Kosovu i Metohiji, koje podržavaju naš suverenitet i imaju mehanizme, kroz Savet bezbednosti UN i druge institucije, da ne dozvole preglasavanje, uslovljavanje, majorizaciju i sve ostalo.

A onda, mudrom politikom (ovo „mudrom“ shvatite vrlo ironično) Vuka Jeremića, Đilasa, Tadića, svih ostalih, oni donose odluku da pregovore iz UN prebace u EU znajući u tom trenutku da je najveći broj država članica, a svakako najmoćnije, priznao tzv. nezavisnost Kosova i Metohije. Šta to znači, nego gubljenje svih nacionalnih pozicija, predaju na tacni?

Dajete u ruke onima koji su priznali nezavisnost Kosova i Metohije, dajete im priliku da rade šta hoće, da rade apsolutno šta hoće. I onda fingirate, kao, neke pregovore gurajući sve moguće... Dali ste sve što je moglo da se da, doveli do kraja potpuno. Granice na Jarinju i Brnjaku, granice postavili. Granice, ljudi! Srbi došli da se bore, da se tuku tamo, da pale te granice, da ne dozvole. Oni poslali policiju da ih umlati. Divna politika Jeremića, Tadića, Đilasa, svih ovih! Umlatiše one ljude što su išli da pokažu da se ne slažu sa takvom politikom Jeremića, Tadića, Đilasa i svih ostalih koji su vrhunski to radili. Vrhunski.

Pošto im to valjda nije bilo dovoljno, valjda nije dovoljno zemalja još bilo priznalo tzv. nezavisnost Kosova i Metohije, onda ide pitanje pred Međunarodnim sudom pravde, koncipirano na najgluplji mogući način, na način... Hajde što je glupo, nego što je to bilo štetocinski po interesu Republike Srbije, dramatično. Dramatično. Posledice tog mišljenja bile su da je bio novi veliki talas zemalja koje su tada priznale tzv. nezavisnost Kosova i Metohije. Sve u rukama Jeremića, Tadića, Đilasa i cele te političke bulumente.

Ti ljudi su uradili toliko negativnih stvari po suverenitet Srbije na KiM, toliko ih nije bilo briga da li ima taj čovek... Ne znaju gde se nalaze ta mesta. Nisu u životu bili tamo. Sa Srbima se nisu dvaput sreli. Nisu išli da ih pitaju što oni misle o tome. Kad su bili? Kad su bili da se interesuju da li imaju neku školu, neku bolnicu, da li imaju nešto od čega će da žive? Šta su uradili da spreče masovno iseljavanje Srba odatle? Šta su radili kad je bio pogrom? Šta su radili kad su nam decu ubijali? Da nisu radili nešto, da nisu otisli dole? Da nisu zapretili? Da nisu vojsku i policiju poslali? Da nisu nešto uradili? I to je najgore, kad ne uradite apsolutno ništa. Onda prođe deset godina od toga i vi se pravite – kao, sve je u redu, to je neko drugi uradio. Vi ste, bre, to uradili! Vi! Vi ste to uradili, nego šta!

Od tog momenta neko je morao da se žestoko bori. Izvinite, nisu u njihovo vreme zemlje počele da povlače priznanje tzv. nezavisnosti Kosova i Metohije. Nisu u to vreme počele, nego sad, u vreme ovog predsednika, u vreme ove vlade, sada to rade. Sada to rade. Izvinite, koja je to zemlja ranije povukla priznanje, koju ste to obezbedili? Jednu mi navedite. Za koju ste se to instituciju izborili? Nijednu. Nijednu.

Sada se radi mnogo drugačije. Radi se tako da se prvo pogledaju ljudi u oči. I, Aleksandar Vučić je povukao mnogo poteza, pre svega kada se govori o Briselskom dijalogu, na koji se mi sada pozivamo, oko te Zajednice srpskih

opština. Pa to garantuje Srbima opstanak. To garantuje Srbima opstanak. Mi se borimo da to bude. Da li smo zadovoljni što kosovski Albanci i EU neće na ozbiljan način to da shvate i što već pet godina ne ispunjavaju? Naravno da ne. Mi to otvoreno kažemo. Kažemo ovde u ovom parlamentu; kažemo javno; kažemo njima kada dođu ovde, gledamo ih u lice i kažemo. Nemamo problem da to kažemo.

Moramo da se borimo da se Srbima to ostvari. To Aleksandar Vučić radi. I nije mu teško da ode kod Srba, nije mu teško da sa tim ljudima razgovara. Na kraju krajeva, Aleksandar Vučić je kao predsednik Srbije dobio 80% glasova na Kosovu i Metohiji, podršku tih ljudi.

Znate, nemojte da bilo ko od nas uzima za pravo da bolje zna kako se živi na Kosovu i Metohiji nego neko ko živi тамо. Pustite te salonske političare koji sve super znaju, samo najskuplji hotel u Njujorku da izaberu, penthaus na Menhetnu i da iznajme avion i karte plate preko firme brata svoje žene. Ti ljudi ne treba da nam govore kako se živi na Kosovu i Metohiji pošto oni o tome pojma nemaju, niti ih zanima, a Srbi još manje, nego samo povratak u fotelju. Kada bi moglo da se vrati u fotelju po svaku cenu, šta god da bude, pa i krv na ulici da padne. A nisu malo puta pozivali na nasilje, raznorazno, i ovo protiv žena, a bogami i ono na ulici, od ukrajinskog scenarija do toga da kažu – ovo ne može na izborima, nego hajmo motku.

To tako ne može. Za Kosovo i Metohiju mora da se bori, mora da se bori pametno, onako kako to radi Aleksandar Vučić, koji, kada iznosi stavove, kada iznosi predloge, to radi u najboljem interesu Republike Srbije. I uvek je govorio – ja to neću da radim bez svog naroda, radićemo to uz podršku naroda, uz referendum. Kada budemo imali program koji može da dobije podršku, koji može da se realizuje, nešto što možemo da ostvarimo, izaći ćemo pred ljude. To je politika koja može da donese nešto dobro Srbima na Kosovu i Metohiji.

Ovo što je bilo pre nas, pa samo da se to nastavilo još tri godine, brisali bi iz istorijskih i geografskih udžbenika naziv Kosova i Metohije, ne bi postojalo, da kažu posle toga – nije ni bilo. Tako je to izgledalo. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima ministar Vulin.

ALEKSANDAR VULIN: Godine 2004, kada su Srbi bili izloženi najstrašnjem pogromu, Srbija je čutala, Srbija Jeremića i Tadića je čutala. Čitav svet je očekivao, i oni koji nas vole i oni koji nas ne vole očekivali su da će Srbija nešto uraditi. Pripremali su se za odgovor, šta će biti ako Srbija bude reagovala vojno, politički, diplomatski. Srbija nije uradila ništa. Godine 2004, kada je završavano poslednje veliko etničko čišćenje u Evropi, Srbija je čutala i nije uradila ništa. Imali ste prilike da nam pokažete svoju politiku 2004. godine, i patriotizam, i hrabrost i sve ostalo. Niste nam pokazali ništa.

Godine 2008, kada je proglašena lažna država Kosovo, ceo svet je očekivao reakciju Srbije, i vojnu i diplomatsku i političku, kakvu god hoćete. Srbija je reagovala tako što je Tadić pobegao u Rumuniju zbog ranije preuzetih obaveza. Srbija nije uradila ništa. Te 2008. godine Srbija, koju su vodili Tadić i Jeremić, odlučila je da se pravi da se ništa nije desilo, da čuti, jer mi to ne priznajemo. Zato što smo uveli politiku „mi to ne priznajemo“, dopustili smo da srpska država „curi“ sa Kosova i Metohije praveći se da je sve u redu, da se ništa nije promenilo, a sve se promenilo. Ali naše reakcije nije bilo.

Godine 2011. uvodi se granica između Srba i Srba. Kada su Srbi pokušali da sruše tu granicu, završili su u zatvorima, srpskim zatvorima. Ne albanskim zatvorima, srpskim zatvorima. Pohapsili ste ih tada. Tada su bili hapšeni zato što su rušili granicu između Srba i Srba.

Godine 2012, kada počinju razgovori u Briselu, nama su evropski pregovarači rekli – nemamo mi s vama šta da pregovaramo, nego ispunite ovo što su pre vas dogovorili Stefanović, Jeremić, Tadić. Ovo što se sada dešava na severu Kosova i Metohije, pokušaj uvođenja RKS tablica, pa to je dogovoren pre 2012. godine. Mi od tada do danas nismo primenili to i borili smo se da se to ne primeni, kao što se borimo. Da smo primenili sve sporazume koje su Stefanović, Jeremić, Tadić dogovorili, ne bismo imali na šta da se pozovemo, ne bismo imali više o čemu da pregovaramo. Mi smo sačuvali od tada do danas i naše tablice, i naše lične karte, i sva naša dokumenta i registraciju naših preduzeća. Sve je to bilo dogovorenog da ode. Sve je to bilo dogovorenog pre 2012. godine.

Da li treba da vas podsećam, hajde da čitamo malo „Vikiliks“, šta Jeremić priča u tom „Vikiliks“? Odložite priznanje Kosova samo dok prođu izbori. Ne, nije rekao – nemojte da priznate Kosovo, nego – odložite samo dok prođu izbori i sve čemo se dogovoriti – prenosi „Vikiliks“, prenose depeše koje šalju američke diplomate. Kaže – sve čemo se dogovoriti, ma to je već gotova stvar, nego samo nemojte sada dok su izbori. To je bila politika.

A onda se otišlo u UN, sa sponzorom Ruskom Federacijom tada i velikom većinom u Generalnoj skupštini, a završilo se bukvalno preko noći rezolucijom koju je sponzorisala EU, u kojoj se uvodi Euleks. Izbacili smo Ujedinjene nacije, gde smo imali kakvu-takvu šansu, kakvu-takvu snagu, smanjili svesno uticaj Unmika i Kfora, koji su bili koliko je moguće statusno neutralni, i uveli Euleks, koji u startu nije statusno neutralan, koji polazi od pretpostavke da je Kosovo nezavisna država i da je on tu samo da to oposli i da to pomogne. Nije to moglo bez Srba, to nije moglo bez države Srbije, to nije moglo bez rukovodstva države Srbije. I desilo se.

Sada pokušavate da kritikujete Aleksandra Vučića, koji 2012. godine dolazi u Brisel, gde mu kažu – sprovedite ono što je pre vas dogovoren,

nemamo mi o čemu da pregovaramo. Ali se situacija izmenila. Ali se situacija tada, zahvaljujući njemu, njegovoj upornosti, izmenila, i do danas se menja.

Pa te 2012. su nam rekli da više nema srpske države, da je sve gotovo, da je sve propalo, svi su otišli, neće biti plata, neće biti penzija. Je l' neće biti plata i penzija? Je l' ne stižu plate i penzije? Je l' se preko 40.000 ličnih dohodaka ne isplaćuje svakog meseca na Kosovu i Metohiji? Pa od čega se isplaćuju nego iz srpske države?

(Goran Bogdanović dobacuje.)

Ne isplaćuje se iz kosovskih organa, gospodine, od kojih ste vi primali platu. U vreme kada nijedan Srbin nije htio da bude na bilo koji način povezan, a srpska država govorila da ne sme da bude bilo kakvih kontakata s albanskim partijama i albanskim rukovodstvom, vi ste bili ministar poljoprivrede. Vi ste bili ministar poljoprivrede u kosovskoj vradi! Inače, za vas su glasala četiri čoveka, koliko znam: vi, supruga, a za ovo dvoje nikada nisu uspeli da dokažu ko je. Nikad. Dakle, nemojte vi koji ste priznali kosovsku državnost pre nego što su i oni mislili da će naći Srbina sa severa Kosova koji može da bude u kosovskoj državi, nemojte ni slučajno da se javljate povodom toga.

Politika države Srbije je da se bori za Srbe na Kosovu i Metohiji. Aleksandar Vučić je uvek imao hrabrosti da ode pred Srbe, da razgovara s njima i da im kaže u lice sve što misli, i dobro i loše, i da ostane uz njih.

Uostalom, šta vam smeta? Pa idite sad na Kosovo i Metohiju. Razgovarajte sa ljudima. Nešto ne idete. Niko vam ne brani. Meni brane. Meni stalno zabranjuju da odem. Vama niko ne brani, otidite vi. Otiđite vi kod njih, razgovarajte sa Srbima. Nego, ne znam da li hoće da pričaju s vama jer vas se sećaju, jer se sećaju šta ste radili i kako ste radili pa neće da vas slušaju. Meni brane Albanci, ne brane mi Srbi. Ali vi ni Srbe da vidite, ni sa njima da ne dodete.

Vučićeva politika je da se pogrom ne ponovi. Kada su pokušali pre mesec dana da nasilno upadnu na sever, digla se i vojska i policija i odustali su od ulaska na sever. Vratili su se istog sekunda. Kada pitate šta smo uradili, to smo uradili. Da ste bili vi na vlasti, otišao bi i sever. Održali biste neki miting, rekli biste – eto, desilo se, mi ćemo, ali mi to ne priznajemo. Rekli biste – mi to ne priznajemo i to je dovoljno. Ovo je politika koja ne da da se pogrom ponovi, i neće se ponoviti. Takva politika nije i ne može da bude poražena, a mi ćemo se boriti do kraja. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Da li želite da postavite još jedno pitanje?

MIROSLAV ALEKSIĆ: Kao po običaju, građanima Republike Srbije i nama poslanicima niste odgovorili ni na jedno jedino pitanje koje sam postavio. Nastavlja se vaša šestogodišnja praksa da su svi drugi krivi osim vas za ono što

se danas dešava u Srbiji. Menjate teze i obmanjujete građane, kao što ste to radili i u prethodnih šest godina.

Dakle, sve što ste rekli su laži, brutalne laži, počev od administrativnih prelaza. Sporazum je potpisao tadašnji premijer Ivica Dačić 6. decembra 2012. godine, da vas podsetim, vi ste bili u toj vladi, kao i u tom istom sporazumu pravila o uspostavljanju carine, kao i to što govorite o UN. Ne znam šta onda tražite u Savetu bezbednosti Ujedinjenih nacija ako one više nemaju nikakvu nadležnost vezano za pitanje kosovskog problema.

Što se tiče vas, ja bih vas pitao – da li možda znate šta je ovo, gospodo draga? Ovo je odluka kosovske vlade, koju je potpisao vaš koalicioni partner Ramuš Haradinaj, kojom se na delu teritorije Gračanice, na nekoliko stotina metara, možda manje od 200 metara od Manastira Gračanice, zadužbine kralja Milana, gradi zdanje vlade Kosova gde će biti izmeštene institucije iz Prištine, na 150 metara od našeg manastira. Ovime se vi bavite i odgovorite građanima kako čuvate teritoriju Srbije. Ili ste već krenuli da se razgraničavate onako tajno kao što je i manir vaše vladavine?

Pošto znamo da su za poraz ove vaše politike krivi i plačljiv narod i gubitnički narod Srbije i iguman Sava Janjić i Rada Trajković i Savez za Srbiju i opoziciju, ja ću vas pitati ko je kriv za neke druge stvari. U prethodnom periodu smo mogli da čujemo od vas i da saznamo koliko peraća prozora pogine na svakih deset sekundi u Americi. Saznali smo da je gospodin Vučić postigao istorijski dogovor sa Kinezima da im izvozimo svinjske glave i papke u zamenu za leteće automobile, da su Arapi naša braća i zato treba da im poklonite i srpske oranice i zemlju i PKB. Saznali smo i to da je stiglo zlatno doba, da su plate i penzije nikad veće, da će dve zgrade Beograda na vodi pokrenuti celu privredu Srbije.

Ali ono što nismo saznali vas pitam, da odgovorite meni i građanima Srbije – ko je ubio Olivera Ivanovića i dokle se stiglo sa istragom o ubistvu? Ko je pod fantomkama rušio u Savamali 24. aprila pre dve godine? Ko je odgovoran za pad potpornog zida na Koridoru i šta su rezultati istrage BIA? Zašto dosad nije i kada će biti srušen objekat nelegalno sagrađen na Pančićevom vrhu? Zašto je Srbija i dalje na crnoj listi FATF-a, osumnjičena za finansiranje terorizma i pranje novca? I dokle ćete više da lažete ovaj narod?

PREDSEDNIK: Reč ima ministar Stefanović.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Pre svega, granice na Jarinju i Brnjaku uspostavljene su 2011. godine. To možete da pogledate, i kada su paljene. Šta su to ljudi palili 2011. godine kad ih nije bilo? Šta su palili? Nego ste ih vi postavili kao granice, ne kao administrativne. Postavili su ih Vuk Jeremić, Tadić, Đilas, cela ta bulumenta, Borko Stefanović. Borko Stefanović i Vuk Jeremić pregovarali i potpisali to lepo sve sa EU, kosovskim Albancima, *IBM* potpisana tada. To je integrisano upravljanje granicama, *IBM, Integrated Border*

Management. Ne administrativni prelaz, granica. Tako su ga oni uspostavili 2011. godine.

Žao mi je što ljudi neće da priznaju ono što je istina, ali ovo je dokument koji može da se pronađe. Ovo je nešto što nije rekla-kazala. Godine 2011. je ta vlast uspostavila granične prelaze između dva dela Srbije. I divno je to bilo, perfektno. Onda kaže – nije tačno, šta se sad onda pregovara u UN? Pa bore se ljudi. Bore se ljudi da iščupamo šta se iščupati može. A vi ste pregovore o slobobi Kosova i Metohije, uz saglasnost Srbije, tadašnje Vlade Srbije, uz saglasnost Jeremića, Borka Stefanovića, Đilasa i Tadića, pošto niko od njih ne da se nije bunio nego su aktivno u tome učestvovali, prebacili u okrilje EU. Iako su znali da su nam tamo tako „dobre“ šanse da ubedimo Nemačku, Englesku, Francusku i sve ostale zemlje da je Kosovo deo naše zemlje a ne nezavisno, što su oni priznali 2008. godine, a ni tada se niko iz te vlasti nije mnogo potresao.

Od tada su toliko male šanse, od tog momenta, postale za Srbiju da se izbori za nešto suvereniteta, odlukom tadašnjih državnih organa, nažalost, Republike Srbije. Nisu to mogli sami kosovski Albanci da urade. Nije to mogla ni sama Evropska unija.

Pregovori su bili u UN. Tada smo prevarili svoje međunarodne partnere, tada nismo obavestili one koji su se najviše borili uz nas za naš suverenitet na Kosovu i Metohiji, nismo im rekli – mi ćemo sve da prebacimo na EU. Samo ne znam zašto, šta nam je to dobro donelo? Šta je to donelo dobrog Srbima na Kosovu i Metohiji? Šta je donelo državi Srbiji? Šta je donelo njenim građanima? Ne da nije donelo dobro, nego je donelo mnogo zla, i to je tačno. Šta je bilo sa pogromom 2007. godine? Šta je bilo sa 2008. i priznanjem tzv. nezavisnosti? Ko je tada nešto preuzeo? Je l' tu ima nešto da nije tačno? Da nisu nešto preuzeli? Šta su preuzeli? Ništa. To je bila ta njihova gromoglasna tišina, a oni upravljali svim polugama: i državom, i vojskom, i policijom, i međunarodnim poslovima, i pravdom i svim ostalim. Da ne pričamo, da se ne vraćamo nazad, a treba se nekad podsetiti.

Sećate se terorističkih napada na policajce, građane Republike Srbije, koji su ubijani brutalno i 1997, i 1998. i 1999. godine? Da li se sećate nekih sudskih postupaka? Da li se sećate nekih kasnijih sudskih postupaka kada su ti koji su osuđeni, neki u odsustvu, za krivično delo terorizma oslobođani, puštane grupe koje su bile u zatvorima Srbije? U zatvorima Srbije bili su teroristi, a onda ih je neko pustio iz tih zatvora. To je bilo 2001, 2002, 2003. godine. Puštani iz zatvora. Nije ih Aleksandar Vučić pustio 2001, 2002. i 2003. godine. Nije. Ti koji su doneli Zakon o amnestiji i odlučili da teroriste koji su ubijali policajce i građane naše zemlje i vojниke puste na slobodu tako su se borili za suverenitet Srbije na Kosovu i Metohiji da je to neopisivo, baš kao kad su prebacili odlučivanje iz UN u EU, baš kad su uspostavili granice na Jarinju i Brnjaku. E tako su se borili.

Znate kako su se još borili za Srbiju? Evo ovako. Znate šta je ovo? Ovo je slika tzv. dvorca Heterlend. Taj dvorac Heterlend trebalo je da bude mesto gde će deca ometena u razvoju da imaju smeštaj. Potrošena su gotovo dva miliona evra na sređivanje ovoga, a vidite kako su ga sredili – nije cigla stavljena, a pare nestale.

E tako su se borili i za penzije, i za plate, i za decu i za Kosovo. Ovako: moj interes, moja firma, avion, hotel, to može, a za decu, za ljude, za Kosovo, za puteve, za penzije – ništa. Ne ništa, nego debeli minus. Tako su se borili.

A o PKB-u можемо да pričamo danima kako su vrhunski upravlјали PKB-om, vrhunski. Dakle, to je jedina, očigledno, nesreća Đilasova i ove ekipe oko njega, što zajedno sa Miškovićem nisu to uspeli da privatizuju, nisu stigli, nisu računali da će tako brzo otići, već je krenulo. Prvo su postavili Miškovićevog direktora iz „Delte“ za direktora PKB-a, stavili čoveka koji je radio u Kompaniji „Delta agrar“, onda uzeli kredite, napravili oko 80.000.000 evra duga (ne miliona dinara, 80.000.000 evra duga!), onda fiktivno, ne uračunavajući te dugove, proglašili da su napravili dobitak od preko milijarde dinara i dali svom menadžmentu, pazite sad, u gradskom preduzeću 650.000 evra bonusa. Ljudi, pa to Amerikanci nisu radili! Preko plate, preko svega, a radili su za platu.

Da ne gubim vreme da vam pričam o mehanizaciji, ali kada su kupovali mehanizaciju ovaj direktor koji je došao iz „Delta agrara“... Šta mislite od koje firme je PKB počeo da kupuje mehanizaciju? Slučajno, od „Delte“. Vrhunska stvar. To je odgovornost, poštenje, nema sukoba interesa, sve nabavke baš „Delta agrar“, bivši direktor „Delta agrara“, sve su lepo spakovali, ali nisu uspeli da to stave. A dugove napravili tolike. Pa da je ta firma nešto mogla da zaradi, valjda bi taj gradski budžet bio pun. Mi smo zatekli rupe u gradskom budžetu; gradski deficit je bio 20%, to je bilo apsolutno nemoguće. Dvadeset posto budžeta je falilo kod divnog, uspešnog Beograda.

Tako su odgovorno vodili politiku da je 2012. godine bilo pitanje ne samo da li ćemo moći da isplaćujemo ijednu penziju više, da li ćemo moći da isplaćujemo plate, već hoće li Srbija uopšte uspeti ikada da stane na svoje noge.

A što su nas uvažavali u svetu, to je bilo čudo. Ako dođe treći sekretar neke ambasade da nas poseti, bili su srećni tada. Danas kada Aleksandar Vučić vodi državu dolaze i predsednik i premijer Kine, dolazi predsednik Rusije, dolazi premijerka Nemačke, dolaze predsednici i premijeri skoro svih evropskih država, dolaze predsednici i premijeri velikih država sveta, od SAD, Indije, svih drugih koji poštuju ovu zemlju.

Danas Srbija ima svoj glas. Danas Srbija može da pobedi u međunarodnim forumima, u bitkama koje vodi. Ne u svim, moramo još da se borimo, ali danas Srbija bar zna šta radi, jer Aleksandar Vučić vodi računa o svojoj zemlji i svom narodu, a ne o svojoj fotelji.

PREDSEDNIK: Reč ima ministarka Joksimović.

Izvolite.

JADRANKA JOKSIMOVIĆ: Hvala.

Ako mogu da dodam nešto, pošto ste postavili pitanje oko toga zašto je neko u UN. Znate, svi zaboravljam da u trenutku kada je izmešten proces pregovora iz UN pod okrilje EU međunarodna uprava nije bila suspendovana na Kosovu i Metohiji. Nije ni danas suspendovana međunarodna uprava na Kosovu i Metohiji. To svi vrlo često zaboravljam. Trebalo bi, takođe, da se setite toga pošto postavljate pitanje zašto je, kako i koja politika doživila krah.

Mislim da bi trebalo da postavite pitanje kako je moguće (evo, ja kao ministar za evropske integracije to pitanje često postavljam) da EU, kao neko ko olakšava dijalog i garantuje sporazum time što je madam Ešton potpisala, kao visoka predstavnica za zajedničku spoljnu i bezbednosnu politiku, nasledila je madam Mogerini koja je posrednica... Dakle, kako je moguće da Briselski sporazum sa garantom Evropskom unijom i sa nedavnim obećanjem da će do 4. avgusta biti uspostavljena Zajednica srpskih opština...

Kako je moguće da vi ne postavljate pitanje, a ja kao ministar u Vladi zadužen za evropske integracije postavljam, dakle, kako je moguće da se to dešava, koje su garancije koje daje EU, nego iz Srbije idu pisma o tome da se Federika Mogerini zamoli da se sačuva teritorijalni integritet Kosova i multietničnost Kosova? Pa zašto gospodi Mogerini niste pisali pisma o tome zašto 4. avgusta nije uspostavljena Zajednica srpskih opština i zašto i kako EU nastoji i nastavlja da garantuje primenu Briselskog sporazuma?

U takvim okolnostima, predlog rešenja, koje može da ide oficijelno, neoficijelno, razgovara se u fleksibilnim modelima, nažalost doživjava krah, znate u kom smislu? U smislu da oni koji se samo zato što ne podržavaju Vučića i ovu vladu saglašavaju s istim stavom kosovskih Albanaca oko toga da neće da govore ni o čemu. Ni o nekom razgraničenju, ni o Zajednici srpskih opština, ni o čemu neće da razgovaraju. Pa to je krah, kada nema nacionalnog jedinstva oko ideja koje mogu da budu sprovodljive i ostvarive i kada se zarad političkih poena urušava mogućnost koja se otvorila mukotrpnim i dugotrajnim diplomatskim činjenjem i mudrom politikom ove vlade i Vučića.

I vi postavljate pitanje koja je to politika? Vaša je politika doživila krah jer niste spremni da podržite ono što je razumno, racionalno i sprovodivo. Vi se saglašavate sa onima koji ne dele naše interes. E to je krah, kada nemamo... Mi možemo da se ne slažemo oko svih rešenja, možemo da se ne slažemo oko čitavog niza unutrašnjih, spoljnopolitičkih odrednica, to je sve legitimno, ali ako nema, makar i javnog, nacionalnog jedinstva u trenutku kada se pregovara o najvažnijem pitanju, ja mislim da je to krah vaše politike. A to je samo nastavak onoga što je započeto, nažalost, i pre 2011. godine i sukcesivno se sprovodi do neke 2013. godine, kada Briselskim sporazumom uz medijaciju EU, onako kako

je moralo da bude jer je izmešten proces pregovora, uspevamo da stvorimo manevarski prostor da neka „vin-vin“, kako bi se u teoriji reklo, situacija dođe na dnevni red.

Prema tome, ako ste pitali koja politika, znate, za mene je pravo pitanje – kako nije uspostavljena Zajednica srpskih opština 4. avgusta? I šta ćemo, ja pitam, naravno, i EU, to pitanje postavljamo, i ja bih volela da i vi postavljate, a ne Vučićevu politiku da doživljavate kao krah... Nego je krah kada se slažete s onima koji su protiv interesa Srbije. To je sve što imam da vam kažem.

PREDSEDNIK: Ministarka Kuburović.

Izvolite.

NELA KUBUROVIĆ: Zahvaljujem, uvažena predsednice.

Uvaženi narodni poslanici, da ne bude da ne odgovaramo na pitanje. Postavilo se pitanje šta se to desilo sa srpskim sudovima na Kosovu i Metohiji. Čini mi se da onaj ko postavlja pitanje upravo kritiku upućuje sebi.

Podsetiće vas, do 1. januara 2010. godine na teritoriji Kosova i Metohije bilo je 15 opštinskih sudova, šest okružnih sudova, jedan trgovinski sud. Gle čuda, 1. januara 2010. godine nijednog tog suda više nije bilo, ostao je samo ogoljeni Osnovni i Viši sud u Kosovskoj Mitrovici. Šta se desilo sa svim sudijama tih sudova? Sve su razrešene. Ostale su bez posla, bez ikakve funkcije, sa bednom naknadom koja im je bila omogućena narednih šest meseci.

Zašto je bitno šta se desilo 2008. godine, kada je ukinuta nadležnost Unmika, kada je prebačeno sa Ujedinjenih nacija na Evropsku uniju? Vrlo je bitno, zato što je tada predsednik Republike Boris Tadić pozitivno odgovorio na pismo generalnog sekretara u svih šest tačaka, koje je dostavljeno, složio se sa njim da Euleks preuzme nadležnost, da pre svega preuzme nadležnost i u pravosuđu.

Upravo je zahvaljujući takvoj politici, koja je bila potvrđena odlukom Vlade Republike Srbije isto 2008. godine, kada je doneta odluka o raspoređivanju misije Euleksa, srpski sud ostao absolutno bez ikakve nadležnosti. Da li je mogao da se sprovodi bilo koji krivični postupak u srpskom sudu? Apsolutno nije. Da li je postojala asistencija policije? Apsolutno nije. Da li je mogao bilo koji izvršni postupak da se sproveđe? Apsolutno nije. Ostala je isključivo nadležnost da se vode neki vanparnični postupci, da se donose odluke koje нико nije mogao da sproveđe.

Šta je uradila ova vlada? Ova vlada je omogućila da Srbi na Kosovu i Metohiji imaju srpske sudije, da imaju srpske tužioce, da im sude srpske sudije i tužioci, da im se sudi na srpskom jeziku, da imaju odluke koje mogu da sproveđu, kojim mogu da ostvare neko svoje pravo. Plus, svakom sudiji i tužiocu je obezbeđena penzija. To niste mislili 2009. godine kada ste sprovodili katastrofalnu reformu pravosuđa, kada ste sve te sudije... Godine 2009. je doneta odluka, a počela je da se primenjuje 1. januara 2010. godine. Tako da o

ukidanju srpskih sudova na Kosovu i Metohiji možete samo da zahvalite svojoj politici.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima ministar Vulin.

ALEKSANDAR VULIN: Znate, mi idemo u Savet bezbednosti UN zato što on jeste važan, zato što Rezolucija 1244 nije ukinuta i mi je branimo i ićićemo na svaki forum, koliko god on bio važan ili nevažan, da branimo interes Srbije i da branimo interes srpskog naroda na Kosovu i Metohiji.

Ono što ste vi uradili jeste da ste upravo isključili ili umanjili uticaj Saveta bezbednosti UN na svakodnevni život na Kosovu i Metohiji uvodeći Euleks, a umanjujući uticaj Unmika, izbacujući Unmik policiju, a uvodeći Euleks policiju, uvodeći u potpunosti zemlje koje su priznale Kosovo. To bez Srba nije moglo, to ste vi uradili.

Mi od 2012. godine do danas samo pokušavamo da ispravimo štetu i da nešto promenimo, da sačuvamo srpsku državu na Kosovu i Metohiji. A možemo i da se pravimo kao vi – ništa ne priznajemo, a kada nas pritisne neko iz Evrope, priznamo sve, prihvatimo sve i, naravno, prodamo Srbe na Kosovu i Metohiji. Tako ste uveli Euleks, tako je Euleks ušao. Tako ste uveli upravljanje granicama, ne administrativnom linijom, granicama. Tako ste pristali da se uvedu RKS tablice, za one koji ne znaju to znači „republika Kosovo“ tablice, za nas neprihvatljivo.

Tako ste pristali i na ukidanje srpskog pravosuđa. Tada ste ukinuli srpsko pravosuđe. A mogli smo da kažemo ovako – nema veze, ne, ništa mi ne priznajemo, neka im sude Albanci, to je dovoljno, neka im sude Albanci, u redu. Neka im sude kako hoće i gde hoće. A kada ih, kao što znate, silom i nasiljem, koje više nema ko da spreči jer nema oružane snage naše države tamo, odvedu u neki zatvor, uhapse ih iz bilo kog razloga, mi ćemo reći – neka im sude Albanci, mi to ne priznajemo.

Nama je stalo do života svakog od tih ljudi. Morate razumeti da tamo ljudi žive u uslovima koji nisu uslovi uređene države Srbije, nego u uslovima gde imate više razbojništva i nasilja u državnim institucijama nego na ulici, samo ako ste Srbin. Pa, je l' bolje da ima srpskog sudiju u Mitrovici nego da ima albanskog? Je l' bolje da ima Srbina u policiji, šta god da piše na njoj, nego Albanca? Pitajte Srbe na jugu kako im je kada imaju jako mali broj srpskih policajaca u KPS-u, a koliko su sigurniji Srbi na severu zato što ih imaju, i važno je što ih imaju.

Vi ste crtali granicu između Srba i Srba, a mi smo ispregovarali da se napravi Fond za sever Kosova i Metohije od tih carina koje ste vi uveli, pa Srbi na severu Kosova i Metohije sada imaju milione evra za koje sami odlučuju gde će ih potrošiti. Nismo dali ni da ide preko njihovog budžeta, nego mora da ide preko banke, da se ne bi na bilo koji način urušila statusna neutralnost. I tada

smo, na njihov užas, uspeli da nacrtamo granice severa po prvi put, jer ono na šta se odnosi sporazum o formiranju Fonda za razvoj severa prvi put je nacrtalo gde je sever. Do tada ni međunarodna zajednica, a o Albancima da ne govorimo, nije priznavala postojanje severa kao posebnog regionalnog, nego su hteli da nas utepe u albanske regije, pa da se onda na osnovu toga, na osnovu računa o broju stanovnika, da se na osnovu broja odlučuje.

(Narodni poslanik Slaviša Ristić dobacuje.)

Možete slobodno da dobacujete, možete i glasnije, možete jače. Trebalо je da dobacujete nekim drugima. Trebalо je to da dobacujete onima koji su pustili braću Mazreku. Trebalо je to da dobacujete onima koji su pustili dve i po hiljade albanskih terorista i doneli za njih Zakon o amnestiji.

Godine 2004. trebalо je da dobacujete toj državi koja nije uradila ništa. Trebalо je da dobacujete 2004. godine, gospodine, da kažete – gde je vojska, gde je policija, gde je srpska država kada gori Kosovo? Trebalо je tada da dobacujete. Niste dobacivali. Pa pošto niste dobacivali tad, čutite sad. Sad čutite, jer tada ste čutali.

Trebalо je da dobacujete 2008. godine, da kažete tadašnjoj državi – zašto ne reagujete, šta radite, što čutite? Pošto tad niste dobacivali, sad čutite, jer nemate sad pravo da govorite.

Te 2004. godine, kada su čutali, što niste govorili 2005. godine kad ste izručili generala Lazarevića, a bili ste u vlasti i svi zajedno ste bili vlast? To je bio vaš odgovor na pogrom 2004. godine – izručite generala Lazarevića. Tada je trebalо da dobacujete, ne treba da dobacujete sada.

Ako je neka politika doživela krah, onda je to ta politika. To je ta politika – pravimo se da ne priznajemo, a molimo samo da prođu izbori, pa priznajte šta hoćete i mi ćemo pomoći u tome. Dakle, to je ta politika i to je politika koja je doživela krah. Tada je trebalо da dobacujete, žao mi je što niste; evo, tu vam je i ministar iz kosovske vlade, ministar poljoprivrede, dakle trebalо je njemu da dobacujete tada. Tada ste čutali, onda možete da čutite i sada. Hvala.

PREDSEDNIK: Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Gospodo ministri, očigledno da ste se vi zbumili – pitam ja a vi odgovorate, a ne obrnuto. Ni na jedno od osam pitanja koja sam postavio niste dali odgovor, osim što ste komentarisali ono što sam ja govorio.

Ti teroristi koji su ubijali policajce i vojниke, gospodo ministri, sede s vama u vlasti Kosova. Taj Ramuš Haradinaj je premijer koga ste vi podržali, vaša Srpska lista. Vi sa njim sedite dole, koga vi optužujete sada za to? Opet je neko drugi kriv za to, je li? Vi uporno bežite od odgovornosti. Šest godina vladate, šest godina tražite krivce u nekome drugome za sve vaše neuspehe, za to što ste svu vlast potpisivanjem Briselskog sporazuma dali Albancima i što ste bili na ivici da izdate i teritoriju Republike Srbije, za to što su danas građani Srbije zaduženi za novih deset milijardi evra, otkako ste na vlasti, imaju najniže

plate u regionu, najniže penzije, imamo najniži rast u svetu, u Evropi imamo najniži rast BDP-a, i vi tražite neke druge.

Znate kako, gospodo ministri? Ako radite neki posao, a vi ste na vlasti šest godina, ne tražite alibi u drugome, nego, ako ne znate, povucite se. Podnesite ostavke, sklonite se, dajte nekome drugom ko neće optužiti svoj narod, ko neće optužiti srpsku crkvu, ko neće optuživati nekog ko je vladao šest godina pre njih da je kriv za sve što su oni uradili. U Srbiji i u narodu postoji reč odgovornost, koja očigledno za vas ne predstavlja ništa. Prestanite da brutalno lažete građane Srbije. Bićete upisani u sudu istorije.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Dajem reč poslaniku Marijanu Rističeviću.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, gospodo ministri, ja se slažem sa jednom rečju koju je rekao gospodin Aleksić, a to je – odgovornost.

Procitaću vam depešu Američke ambasade od 17. decembra 2007. godine. Zvaničnik Demokratske stranke predsednika Tadića, Vuk Jeremić, uporno je molio Sjedinjene Američke Države da odlože priznanje Kosova do okončanja Tadićevog reizbora, kako bi osigurale demokratsku pobedu i podržale put Srbije ka evropskim integracijama. Dalje kaže Američka ambasada u toj depeši koju je objavio Vikilik – Borislav Stefanović, koji je blizak predsedniku Tadiću, rekao je da je predsednikov reizbor od kritične važnosti za ostvarenje DS-ovog cilja, uspostavljanja snažne veze između SAD i Srbije. U tom smislu, Stefanović je uporno molio Sjedinjene Američke Države, svetionik slobode, kako je on rekao, da odlože priznanje Kosova do okončanja drugog kruga predsedničkih izbora. Odlaganje kosovske deklaracije omogućilo bi Tadiću da izbegne poraz, to kaže Stefanović u depeši Vikiliksa. Pitam ministra unutrašnjih poslova i ministarku pravde, ako se vrati – da li je ovo krivično delo veleizdaje?

Po pitanju graničnih prelaza na Brnjaku i Jarinju, 26. jul u 23.17 časova: „Srbi večeras na blokadama kod prelaza Brnjak. Situacija u opštini Zubin Potok večeras je mirna, ali napeta. Predsednik opštine Zubin Potok Slaviša Ristić rekao je večeras Tanjugu da su ljudi uznemireni zbog poslednjih dešavanja u toj opštini i da će ostati na blokadama na prelazima do jutra, ali i narednih dana“, 26. jul u 23.17 časova. Ako laže Slaviša, ne lažu papiri.

Sledeće pitanje je za ministra odbrane – šta će Srbija preuzeti u daljem naoružavanju? Postoji izreka da je suludo reći da samo dobro naoružana i opremljena vojska može sačuvati mir, ali imajući u vidu neke spoljne sile koje žele da zavade balkanske državice i balkanske narode, ja mislim da i mi samo dobro naoružani i opremljeni možemo sačuvati mir. I s tim u vezi, da nam kaže (koliko može) nešto u vezi sa modernizacijom Vojske i dobrom opremom.

Pitanje za ministra zdravlja – koliko je dece lečeno u poslednjih pet godina o trošku RFZO-a, koliko poslednjih godina iz budžetskog fonda i da li je njemu poznato da je neko iz ta dva fonda odbijen a da je podneo uredan zahtev?

Pitanje za ministra životne sredine – šta će preduzeti u zbrinjavanju životne sredine, uklanjanju divljih deponija?

Pitanje za ministre policije i pravde – šta će preduzeti...?

(Isključen mikrofon.)

PREDSEDNIK: Hvala.

Izvolite, reč ima Aleksandar Vulin.

ALEKSANDAR VULIN: Evo, ono što je pitanje iz moje oblasti.

Država Srbija je zauzela stav vojne neutralnosti, kao što znate, odlukom ovog visokog doma. Vojna neutralnost govori da morate da budete naoružani, sposobni i spremni da odgovorite na svaku pretnju ne čekajući pomoć od bilo koga drugog, jer pomoći neće ni biti. Vojna neutralnost je najčasniji izbor, ali i najteži izbor. Vojna neutralnost omogućava da sami donosite odluke, ali, isto tako, i da se sami naoružavate i spremate za ono najgore. Vojska Srbije mora da bude toliko snažna, toliko naoružana da je faktor odvraćanja svakom potencijalnom agresoru. Mi se ne naoružavamo da bismo bilo koga napali, da bismo od bilo koga uzeli zemlju, vodu, vazduh, već samo za to da naša zemlja, voda i vazduh ostanu naši i da mi odlučujemo u svojoj zemlji kako ćemo živeti.

Do 2012. godine Vojska Srbije je planski uništavana. Njeno naoružanje, njen kadar, njena imovina, sve ono što jednu vojsku čini, bilo je planski uništavano. U to vreme smo imali predsednika Republike, vrhovnog komandanta, koji je rekao – šta će nam vojska, nećemo više nikad ratovati. Reći to na Balkanu, u najmanju ruku je neodgovorno.

Zahvaljujući na prvom mestu politici iz vremena Vlade Aleksandra Vučića, koja je obezbedila dovoljno novca da možemo da kupujemo naoružanje, mi ćemo obezbediti da iduće godine, nakon što potpišemo sporazum sa Belorusijom o nabavci još četiri „miga“, imamo četrnaest „Migova 29“, sa odgovarajućim unapređenjima i modernizacijama, tako da možemo da kažemo da ćemo imati četrnaest „migova“ u generaciji „četiri plus“, što nikada nismo imali i što je nešto što u regionu nema niko.

Takođe očekujemo da će iduće godine u Srbiju stići i tri helikoptera Mi-17 (već imamo dva potpuno nova), četiri borbena helikoptera Mi-35, što su helikopteri koji su svetski vrh, nema boljih na svetu i to je nešto što nikada nismo imali. Mnogo ranije, tokom devedesetih, imali smo dva Mi-24, koja su sada potpuno neupotrebljiva i, naravno, potpuno devastirana jer su ih posle 2000. godine stavili na ledinu i ostavili da trunu, a oni su mogli još dugo, dugo da rade i štite nebo naše zemlje, ali vojska nije trebala i zato su to planski uništavali. Dakle, četiri helikoptera Mi-35, koji će zaista značajno poboljšati

sposobnost naše vojske. Takođe, stići će još pet helikoptera H-145, govorim samo o Vojsci, ali tu je i Policija, koja će takođe dobiti još četiri helikoptera H-145, koji su najmoderniji i najbolji helikopteri u svojoj klasi. Helikopteri će biti naoružani, dakle moći će da odgovore na svaku pretnju.

U prvom kvartalu iduće godine u Srbiju će, po Sporazumu o vojnotehničkoj saradnji sa Ruskom Federacijom, stići trideset tenkova, modernizovanih; stići će trideset BRDM-ova, takođe remontovanih i modernizovanih. Očekujem da će do kraja godine u naoružanje naše vojske ući i najnovije haubice „nora“, kao i najnovije oklopno vozilo „lazar“, „Lazar 3“. Kupili smo najmodernije puške, kupićemo još najmodernijih pušaka belgijskog proizvođača „Herštal“.

Srpska vojska napreduje. Nikada do sada nismo imali tako visok nivo materijalnih rezervi, ratnih rezervi, trupnih rezervi. Nikada do sada nismo imali da svaki aktivni pripadnik Vojske ima po dve uniforme M-10 i još jednu radnu M-93, da ima nov komplet čizama. Nikada se toliko nije ulagalo u vojnu infrastrukturu, da se radi od hangara za smeštaj tehnike do kasarnskog uređenja za smeštaj naših vojnika. Plate nam se povećavaju, i u apsolutnom i u relativnom iznosu, posebno nakon povećanja koja takođe očekujemo, nikada nisu bile veće.

Vojska Srbije nije samo naoružanje, Vojska Srbije su ljudi, Vojska Srbije su njeni vojnici, njeni oficiri, njeni podoficiri, njena civilna lica. Nivo obuke se diže na daleko viši nivo nego što je bio pre 2012. godine, kada je urađeno nešto što ne može da se objasni – uvedena profesionalna vojska, a praktično ukinuta rezerva. Svuda na svetu, tamo gde ste uveli profesionalnu vojsku kao malu, sposobnu, dobro obučenu i opremljenu, pojačali ste rezervu, zato što profesionalna vojska služi da izdrži prvi udar, a onda neko dođe. E, taj neko je posle 2000. godine jednostavno ukinut. I to sada vraćamo.

Suočavamo se i sa izazovima koji dosad nisu postojali, pa smo tako u okviru Generalštaba formirali Upravu za sajber ratovanje. Moramo da znamo da nam dolaze pretnje o kojima dosad nismo ništa znali ili na njih nismo mogli da računamo. Sada i to radimo. Vojska Srbije se značajno jača i značajno unapređuje.

Ono što je meni najvažnije, to je da se popravlja i podiže standard svakog pripadnika Vojske Srbije; da radimo (i više nego dosad) na vojnom školstvu, u smislu da vojno školstvo zaista bude vojno, da pripremamo oficire a ne menadžment u odbrani. Znate, dosad, kada oficir završi Vojnu akademiju, njemu na diplomi piše „menadžer u odbrani“. Ne oficir, on je menadžer u odbrani. E pa, vraćamo „vojno“ u Vojnu akademiju i „vojno“ u vojnu gimnaziju. Uvodimo i vraćamo, vrlo važno, srednje stručne vojne škole, da odškolujemo decu da budu i radarski tehničari i avio-tehničari.

Dakle, sve ono što je planski i namerno rušeno i urušavano sada vraćamo. Zato možemo sa zadovoljstvom da kažemo da Vojska Srbije postaje ne samo

najjača u regionu, nego, što je najvažnije, postaje garant mira i naše bezbednosti, naše slobode.

Kada se krenulo na sever Kosova sa već poznatom akcijom „Zlatna sablja“, sa idejom da padne sever Kosova, Vojska i Policija su imale takav odgovor da se sa tom akcijom stalo i odmah odustalo. Tako da kada nas pitate šta smo uradili, uradili smo to da ne dođe do krvoprolića i da ne dođe do napada na sever Kosova i Metohije. I uradili smo to da svi znaju da se „Oluja“, martovski pogrom nikada više neće ponoviti.

To je moguće zato što imate Aleksandra Vučića, koji se izborio za to da nam država bude dovoljno bogata i sposobna da sve ovo može da plati. Mi smo kupili više raketa za godinu dana nego naši prethodnici od 2000. do 2012. godine. A o ukupnom naoružanju da vam ne govorim, i kapitalnom i svakom drugom. Eto, to smo uradili. Vojska Srbije je u stanju da sačuva naš način života, da sačuva slobodu svakog građanina Srbije. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima ministar Lončar.

ZLATIBOR LONČAR: Poštovana predsednice, poštovani narodni poslanici, konkretne brojeve ču vam reći na pitanje koje ste postavili, a to su: od 2014. godine iz RFZO-a i budžetskog fonda (koji do tada nije postojao, formiran je krajem 2014. godine) upućeno je 1.975 dece, od 2014. godine do sada, 2018. godine, nije još prošla. A za period od četiri godine, od 2008. do 2012. godine, ukupno je upućeno 509 mališana. Znači, četiri puta više mališana je otišlo na lečenje i velika većina je izlečena, i to smo platili dva i po puta više nego što je bilo u prethodnom periodu. Nismo smatrali da treba ovo na sva zvona da objavljujemo i da tu decu koja su izlečena i njihove roditelje izlažemo tom medijskom pritisku da pričaju o tome i da kažu... Išli smo na to da ih poštujemo, a svako ko je to prošao zna kolike su to muke, o čemu se radi. Jednostavno, išli smo na to da građani sami osete.

Nije samo to što su deca otišla tamo ono što smo uradili, moram da vam kažem, i da se zahvalim, trenutno u Kragujevcu profesor Ventura iz Španije operiše naše mališane sa najvećim deformitetima kičme, što se radi samo u jednom ili dva centra u svetu. Znači, on je došao ovde, operiše naše mališane, njihove porodice ne plaćaju ništa. Sve je država organizovala i sve države plaća. Em ne plaćaju, em nisu nigde otišli u inostranstvo.

U istom momentu, jedan od najboljih hirurga iz Londona operiše naše pacijente sa karcinomom debelog creva, bez otvaranja stomaka, laparoskopski. Obučava naše hirurge, naših četrdeset hirurga i oni to rade u centrima u Srbiji. Profesori iz Rusije operišu u Tiršovoj našu decu i prenose znanje na naše stručnjake da mogu to ovde da rade.

Znači, to se u ovom momentu dešava dok mi sedimo i pričamo. Još jednom želim da se zahvalim svima njima koji rade svoj posao, ne jure, ne

zloupotrebljavaju tu decu. A neka je na čast onima koji zloupotrebljavaju bolesnu decu, njihove slike, stavljaju ih na naslovne strane za neke svoje promocije i za njima znane interesе, za koje služe.

Mi ćemo nastaviti ovako da radimo. Ulagaćemo mnogo više, radićemo mnogo bolje, ali nećemo to da zloupotrebljavamo i pretvaramo u neku politiku. Struka će da vodi svoj posao najbolje što može i najbolje što zna. Imamo izvanredne stručnjake, imamo ljudе koji znaju, koji su cenjeni i kod nas i u svetu; oni će raditi svoj posao, određivati terapiju, gde će se, šta će se i ko će se lečiti.

Ne daj bože da nam glumci, pevači, političari, farmaceutska mafija i ostali određuju gde će ko i kako da se leči. Nemojte to da dozvolite ni po koju cenu. Na dno će pasti oni koji to zloupotrebljavaju, to se uvek vrati. Zato vas molim, posebno obratite pažnju – iscrpli su sve, nemaju više šta da rade, nema ideja, nema rezultata, nema ničega. Oslonili su se na zloupotrebu bolesne dece. Dno dna. Hvala svima.

PREDSEĐNIK: Reč ima ministar Trivan.

Izvolite.

GORAN TRIVAN: Hvala lepo. Poštovana predsednice, dame i gospodo, samo nekoliko rečenica.

Srbija je ozbiljno namerna da svoju životnu sredinu dovede u red, a pitanje divljih deponija jedno je od gorućih, svakodnevno, gledajući kakva nam je Srbija. Podsećam vas da je Srbija pre nekoliko godina pokušala da reši pitanje divljih deponija, a da to nije bilo uspešno zbog toga što, po mom mišljenju, 26 regionalnih deponija zapravo nije stavljen u pogon. Kada budemo stavili u pogon regionalne deponije, stvorice se uslovi da se sve što se odlaže u Srbiji odlaže pristojno i u skladu sa propisima.

U ovom trenutku raspolažemo informacijom da u Srbiji ima između četiri i pet hiljada divljih deponija, što je ogroman broj. Nisam spreman da u ovom trenutku ulazim u avanturu trošenja novca bez da znamo tačno gde se to nalazi. Kada utvrdimo tačno gde se nalaze, a tu nam treba ozbiljna pomoć lokalnih samouprava, mi ćemo tom poslu pristupiti. Uveravam vas da će Srbija za nekoliko godina izgledati potpuno drugačije nego danas.

Na kraju, dozvolite mi da kažem da je pitanje divljih i nelegalnih deponija zapravo pitanje lokalnih samouprava, ali da lokalne samouprave, po mom mišljenju, nemaju dovoljno kapaciteta da to same reše, bilo da nemaju novca, bilo da nemaju drugih potencijala.

Na kraju, dozvolite mi da kažem da postoje svetli primeri u Srbiji: recimo, oni koji su zainteresovani da reše pitanje nelegalnih deponija u svojim opštinama, neka odu u Nacionalni park Đerdap i videće kako se to radi. Hvala lepo.

PREDSEĐNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo, sledeće pitanje je za ministra energetike, ujedno i za ministra životne sredine – šta misli o toplovodu Obrenovac–Beograd, da li će to smanjiti zagađenje i uticati na efikasnije i jeftinije grejanje u Beogradu?

Sledeće pitanje za ministra energetike – šta Srbija preduzima da povećamo procenat obnovljive energije, posebno iz poljoprivrede, od bio-mase i zelene mase?

Dalje, pitanja za ministra Šarčevića: Kako se sprovodi dualno obrazovanje? Koja je odgovornost direktora u osnovnim i srednjim školama? Šta misli o vršnjačkom nasilju, kako to da sprečimo u osnovnim, pa i u srednjim školama?

Pitanje za ministra policije. Naime, pre šest meseci je iz jedne političke organizacije, Dveri, stigao materijal u moju kancelariju o zloupotrebljavanju sredstava za izbornu kampanju. Žao mi je što ministar finansija nije prisutan. Radi se o sumi od oko trideset miliona dinara, koja je uplaćena uglavnom za predsedničku kampanju i nešto za redovno finansiranje. Sredstva su, po dokumentaciji kojom raspolažem i koja je meni upućena iznutra te organizacije, zloupotrebljena.

Vi svakako znate, kada su u pitanju sredstva koja se ne upotrebe u izbirnoj kampanji, izborna lista ili izborni kandidat ili predлагаč je u obavezi da ta sredstva vrati u državni budžet. To nije učinjeno, nego je novac koji je politička organizacija Dveri dobila za predsedničku kampanju „ispumpan“ na preduzetničke radnje njihovih članova, uglavnom kandidata sa prethodnih izbora sa izborne liste Dveri i nekih odbornika. Ukupno je tako „ispumpano“ na preduzetničke radnje, ja ovde imam i šemu, oko trideset miliona dinara. Uglavnom se radi o fiktivnim poslovima. Daljom proverom ustanovljeno je da su sredstva podignuta u kešu i verovatno vraćena licima koja vode organizaciju Dveri.

Ovde se radi o krivičnim delima i zato mi je žao što ministar finansija nije prisutan, s obzirom na to da su ovi poštenjaci oko Đilasa svakako prepošteni i prečestiti, pa, da se ovo ispita. Dakle, radi se o utaji poreza, radi se o pranju novca. Stoga mislim... A obavestio sam Upravu kriminalističke policije, što je bila moja obaveza, obavestio sam Više tužilaštvo i Tužilaštvo za organizovani kriminal, što je takođe bila moja obaveza. Zato pitam ministra policije, a kasnije i ministra pravde – šta će preduzeti da se ova finansijska malverzacija goni, odnosno da se na pravedan način istraži, jer mislim da se politikom ne može abolirati određeni kriminal?

PREDSEDNIK: Zahvalujem.

Reč ima ministar Antić.

ALEKSANDAR ANTIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, zahvalujem se na ovom nizu pitanja. Krenuo bih po redu.

Toplodalekovod Obrenovac–Beograd, po mom dubokom uverenju, jedan je od najboljih energetskih projekata koji se u Srbiji u ovom trenutku razvijaju. Reč je o projektu izgradnje, pre svega, infrastrukture dugačke 26 km, od Termoelektrane „Nikola Tesla A“ do novobeogradske elektrane, koja u ovom trenutku kao emergent za grejanje ogromnog broja Beograđana, velikih površina stambenog i poslovnog prostora koristi gas. Projekat ima za cilj da obezbedi da se deo energije koja se proizvodi u Termoelektrani „Nikola Tesla“ putem tog toplodalekovoda isporuči u elektranu na Novom Beogradu i da se ta energija koristi, pre svega, za zagrevanje novobeogradskih stanova. Ali uzimajući u obzir da je iz toplane „Novi Beograd“ prešao magistralni toplovod i ispod Gazele, taj kapacitet će se koristiti i za grejanje jednog dela stanova i poslovnog prostora na teritoriji centralnih gradskih opština.

Reč je o projektu vrednom 227.000.000 dolara. Komercijalni ugovor za razvoj tog projekta potписан je sa kineskom kompanijom „Čajna Pauer“. U ovom trenutku se radi na završetku finansijske konstrukcije za finansiranje tog projekta. Ono što je ključni razlog zašto ga ja karakterišem kao jedan od najboljih projekata jeste pre svega veoma kratak period povraćaja te investicije uzimajući u obzir da on garantuje da će minimum, po sadašnjem nivou cena, 43.000.000 evra biti ušteda na korišćenju gasa na godišnjem nivou, tako da je reč o projektu koji se vraća u nekoliko godina, od četiri do šest godina. Kao takav, dobio je svu podršku i Vlade Republike Srbije i Grada Beograda da se dalje razvija.

Naravno, pored te ekonomске, zaista snažne performanse, ima još dva važna elementa. Utiče, s jedne strane, dodatno na energetsku bezbednost Srbije jer mi sad gas, koji je uvozni emergent, koji koristimo u ovom trenutku, supstituišemo domaćim emergentom. Kolega Trivan neće baš biti srećan pošto je reč o uglju, ali, objektivno, taj ugalj se u TE „Nikola Tesla“ već sagoreva i sam po sebi neće stvarati dodatno zagađenje u Obrenovcu. S druge strane, građani Beograda, pa i kolega Trivan među njima, biće srećni zato što će se u beogradskim elektranama, u novobeogradskoj elektrani, smanjiti nivo zagađenja. Tako da, kumulativno posmatrano, imamo značajan ekološki uticaj, imamo značajan finansijski efekat i imamo ono što se u Srbiji u ovom trenutku ne kalkuliše i ne pretvara u novac, ali u modernom svetu je to, ponavljam, možda pitanje broj jedan u energetici, a to je energetska sigurnost i bezbednost, koja postaje daleko veća.

Srećan sam što se taj projekat razvija, ja se za taj projekat sa svojim kolegama borim već više od dvadeset godina uzimajući u obzir da je taj projekat počeo da se razvija još davne 1997. godine. Nažalost, usled nedostatka finansijskih sredstava, on nije išao dinamikom koja je bila predviđena. Na još

veću žalost, 2004. godine, „genijalnim“ odlukama tadašnje gradske vlasti taj projekat ne samo što je zaustavljen, nego su povađene cevi i zatrpani svi radovi, tako da mi sada moramo da krenemo ispočetka.

Kada su u pitanju obnovljivi izvori, ova vlada je napravila zaista kapitalne rezultate i pomake na tom planu. Moram s ponosom da istaknem da je u poslednjih nekoliko godina, za vreme ove i prethodnih vlada, a u periodu od 2012, 2013. godine do sada, na mrežu postavljeno oko 150 megavata novih kapaciteta za proizvodnju električne energije u Srbiji, i svi su iz obnovljivih izvora. Mislim da je to nešto što zaslužuje podršku ovog parlamenta i nešto sa čime treba nastaviti. Ono što mogu da potvrdim i pred Parlamentom i pred građanima Republike Srbije jeste da ćemo mi velike rezultate ostvariti i u ovoj godini. Do kraja godine mi planiramo, pored ovih 150 megavata koji su već na mreži, dodatnih 200 megavata. Pre svega je reč o energiji vetra, pre svega je reč o Vojvodini, o južnom Banatu. Sa tim trendom nastavljamo i u 2019. godini, kada očekujemo dodatnih oko 200 megavata. Očekujem da ćemo 2016. godine u Srbiji imati više od 600 megavata iz obnovljivih izvora, u šta ne računam velike hidroelektrane na Dunavu i Drini, koje su već u našem energetskom sistemu.

Slažem se sa kolegom Rističevićem da je bio-masa jedan od najvećih razvojnih potencijala Srbije uzimajući u obzir činjenicu da je Srbija bogata i šumama, ali, pre svega, poljoprivrednom proizvodnjom. Otprilike, kada posmatramo ukupan potencijal Srbije kada su obnovljivi izvori u pitanju, oko 60% tog potencijala predstavlja upravo bio-masa. Mi dajemo snažne podsticajne mere za razvijanje projekata i iz bio-gasa i iz bio-mase, mada je u suštini sve to bio-masa, samo različite tehnologije.

Na današnji dan, kolega Rističeviću, mi na mreži imamo 27,5 megavata proizvodnih kapaciteta iz bio-gasa i bio-mase, i sa tim nastavljamo. Oni se ne nalaze na kvoti, za to ne postoji ograničenje. To je nešto za šta mi želimo da nastavimo u kontinuitetu da podižemo snagu tih instalisanih kapaciteta. Želim da pozovem ljude u Srbiji, pre svega poljoprivredne proizvođače u Vojvodini, da taj snažan potencijal iskoriste i da zaokruže svoj sistem zelene ekonomije, od proizvodnje poljoprivrednih proizvoda, preko stočarstva, i sve ono što im iz toga preostane da vrate u energiju. To će, mislim, izuzetno dobro uticati i na njihove budžete.

To je ono što je politika ove vlade. Zahvaljujem se i predsedniku Republike što imam snažnu podršku da razvijamo ove projekte i ovakvu politiku u oblasti energetike. Mi ćemo sa tim, bez sumnje, nastaviti.

PREDSEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala, ministre Antiću.

Reč ima ministar Mladen Šarčević.

Izvolite, ministre.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Ovo su bila, u stvari, tri pitanja. Počeo bih od prvog, koje se vezuje za dualno obrazovanje u Srbiji. Ne tako davno, u ovom domu usvojili smo Zakon o dualnom obrazovanju i na neki način mogu da referišem da su početni rezultati više nego dobri, da smo u prvoj godini imali već 8% učenika u okviru srednjeg stručnog obrazovanja koji su se opredelili za ovaj profil i model, a da smo imali devetnaest obrazovnih profila; uz sva poricanja da su neki od profila veštački u nestaćici, pokazali su upisi u srednje škole koji su se desili ove i prošle jeseni.

U međuvremenu, u saradnji sa Zavodom za unapređivanje vaspitanja i obrazovanja, kreirano je još trinaest dualnih profila. Ovaj put težište smo stavili na obrazovanje u oblasti turizma i ugostiteljstva kao rastuće grane privrede u Srbiji, naročito za IT sektor dualni modeli koji mogu odmah da krenu u rad, mehatroničari, zatim svi modeli u građevinarstvu. Pokazalo se da je i to bio uspešan potez. Na mnoga mesta su se javljala dva ili tri učenika, čak i za bravazavarivač, gde je bila priča da ih ne treba više od dva, sećam se i te diskusije, za 600 potrebnih mesta javilo se 980 učenika.

Da ne govorim, u vezi s onim što je malopre ministar Vulin rekao, da je saradnja između ministarstava odbrane i prosvete u domenu Vazduhoplovne akademije pun hit. Za ta zanimanja mehaničara za avio-modele i sve drugo, javlja se deset na jedno mesto. Znači, to su deca koja imaju siguran posao, siguran prihod i čije porodice su jako zadovoljne da ovo može da im se ostvari.

Posebno smo obratili pažnju na sredine koje imaju dosta romske populacije, jer, zbog osipanja dece posle osnovne škole ili tokom osnovne škole, shvatili smo da su dualni modeli obrazovanja i te kako blagorodni da se ovo desi u pozitivnom smislu.

Ono što smo uradili na svoj način, napravili smo naš nacionalni model dualnog obrazovanja poredeći ga, naravno, sa razvijenim zemljama, ali ne sa namerom da prepisujemo niti od Švajcarske, ni od Nemačke, ni od Austrije, ali uz velike pohvale, pre svega, Vlade Švajcarske, njihovo mentorstvo u srednjem stručnom obrazovanju je potpuni uspeh.

Mi smo u drugoj godini primene ovih modela sa 31 profilom došli do zaista fantastičnih podataka. U pitanju su 83 srednje škole, u pitanju je 1.380 kompanija (taj broj se stalno menja), koje su ušle tvrdo u dual, i preko 3.000 koje su se izjasnile o namerama da uđu u tu priču. Znači, 23% učenika su u srednjem stručnom obrazovanju u suštini u dualu, što нико nije očekivao. Tu smo dobili sve pohvale iz EU, ali i od nama dragih zemalja partnera koji su ovo smislili i pokazali da je to odlična priča.

U svakom slučaju, ovo ima i svoju vaspitnu konotaciju jer učenici koji odlaze u kompaniju na praksu imaju i te kako priliku da se uz obrazovanje, uz rad, uz prisustvo mentora, instruktora u kompaniji, što je jedinstveno kod nas, upravo da deca ne bi bila izložena nekoj torturi ili bilo kom neprijatnom

modelu... A to su oni naši nastavnici stručne prakse, koji bi u slučaju da to nismo uveli ostali bez posla. Tako smo našli dvostruku korist za taj isti model.

Mislim da ćemo to tako nastaviti zato što razgovaramo sa ljudima iz lokalne samouprave, razgovaramo sa Komorom, sa regionalnim komorama, sa kompanijama. Znači, nikad nije bilo tešnje saradnje između Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, privrednih komora, Udruženja poslodavaca, oni su nama zaista partneri.

U okviru visokog obrazovanja, a na izveštaj Agencije, odnosno Komisije za akreditaciju i proveru kvaliteta evropskog modela, to je ENKVA, mi smo u tela kao što su Savet za visoko, nacionalni, Komisija za akreditaciju, odnosno Nacionalno akreditaciono telo, uveli predstavnike privrede. I mogu vam reći da su „Nordeus“, „Majkrosoft“, „Gorenje“, „Alko banka“ i mnogi drugi viđeni poslodavci u Srbiji jako rado prihvatili učešće.

Mi, inače, trenutno radimo i bićemo verovatno u februaru, ako sve bude kako valja, u ovom domu sa zakonom o dualnom obrazovanju na visokom. Reforme koje radimo sa strukovnim obrazovanjem, pravljenjem akademija, smanjenjem malih grupa, loših modela i programa, u suštini vezujemo uspešniji deo tih priča sa univerzitetom, ali i teritorijalno uređujemo na bolji način tako što su one jako vezane za privredu.

Ukupan bankarski sektor, ukupan sektor IT, ukupan sektor mašinstva, svih tehnoloških fakulteta, saobraćajnih – jako su zainteresovani. Poslodavci koji dođu da ponude stipendije na završnim godinama mašincima, ETF-ovcima, FON-ovcima su zakasnili, moraju mnogo ranije da se spuste. To nas je ponukalo da krenemo da radimo zakon o izmeni studentskog standarda, koji će uvesti novije i kvalitetnije modele stipendiranja. A dualno na visokom jeste jedna vrsta dobrog stipendiranja.

Ovaj put nemamo onaj odijum da se radi o maloletnim licima, govorim o punoletnim građanima, koji bi inače, ako ne dobiju šansu u dobrom kompanijama, u razvojnim centrima, sigurno je potražili negde napolju. Mislim da na ovaj način zaustavljamo i tu liniju odlaska mozgova i mladih ljudi i dajemo im šansu da to već od prve godine učenja i studija mogu da u svojoj zemlji iskoriste za dobrobit. A dajemo signal dobrom kompanijama da im se isplati da dođu u Srbiju, ne zarad jeftine radne snage nego je razlika između troškova života između jedne Švajcarske i Srbije, između jedne Nemačke i Srbije. Ko ne zna o čemu pričam, dovoljno je da ode jednom u Švajcarsku i da vidi koliki je račun za stanovanje, za hranu i sve druge stvari. A sa tim novcem naši mladi ljudi mogu zaista da imaju visok standard.

Tako da ću ja izveštavati svakom sledećom prilikom koji su novi modeli i profili i dokle smo stigli kada je dual na visokom.

Druga tema je uloga direktora škola. Izmenama sistemskog Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, koje smo takođe ovde doneli, došli

smo do toga da se uvodi licenciranje direktora škola. Znači, tu se zasad nama pokazala osnova, a to eksterno vrednovanje. Imali smo i danas sastanak sa ljudima iz OECD-a, iz Evropske komisije, gde je to eksterno vrednovanje poslužilo kao osnova sagledavanja sistema i njegovog kvaliteta. Naravno, ja nisam zadovoljan i to je nešto što smo i znali, da je skoro 40% u eksternoj jedinici ili dvojci, što nam daje do znanja da mnoge stvari u sistemu nisu na svom mestu.

Ali, dozvolite, pozvaću se na čuvene primere sa Finskom i svim zemljama koje su te modele pratile. Minimum dve godine traje proces priprema za reforme, i mi smo upravo potrošili dve godine, ali kod nas su mnogi delovi reforme već jako vidljivi: u domenu informatičke pismenosti, osnovnih škola, gimnazija, u domenu digitalizacije sistema i reformskih kurikuluma koji su krenuli od ove školske godine.

Direktor mora da bude izuzetno obučen i mi smo krenuli u obuke onih koji imaju najviše ocene, oni će prvi dobiti licence. Uslov u zakonu, da bi neko mogao da bude direktor, jeste da ima licencu. Za svako kršenje zakona, svako nereagovanje na nasilje, na bilo koji drugi model ili sukob sa Agencijom za borbu protiv korupcije, uzima se licenca, te ne može da bude direktor. Tako će tu stvari biti pojednostavljene. Bez obzira na to ko ga predlagao i šta radio, tu su pravila strogo postavljena, a njima je dat vетар u leđa time što će u novom modelu matrice imati ozbiljniju platu. Za tu platu moraju da se ozbiljno potruđe i da je zarade, te mislim da smo tu na dobrom putu.

Ono što je stalno vruća tema, to je nasilje koje je prisutno, naravno, po celoj Evropi i u svim školama Srbije. Ja sam dužan da kažem da smo mi imali izuzetno malo loših, težih slučajeva na početku školske godine. Beležimo Zemun i Kraljevo, i na tome se intenzivno radi i slučajevi su situirani. Postoji još uvek problem da neke škole, odnosno njihovi menadžmenti ne reaguju na vreme, ne reaguju adekvatno, ali ako ne jave u toku 24 sata, dolazi do automatske smene direktora i onda ide istraga šta je rađeno, kako je rađeno itd. Mi smo ove godine pojačali sistem time što smo uključili 155 psihologa, od nekog perioda kada je to bilo nestalo iz nekog razloga. Time smo dali šansu da se u školama neko time bolje bavi, jer psiholog zna kakva je struktura porodice, pedagog, oni sarađuju sa centrima za socijalni rad, oni mogu da uđu u te finese.

Uz činjenicu da mi sada dizajniramo novi odnos škole i porodice, dizajniramo u novom zakonu tzv. opštinske savete roditelja. Roditelja ćemo, zakonom smo to već doneli ovde, obavezali da bude odgovorniji. Uzeo sam primer Pančeva: 86 roditelja je platilo ozbiljnu kaznu zato što su pravdali izostanke. Ali imaju i ozbiljno pravo da učestvuje u timu za kvalitet, da kažu da li taj nastavnik kasni na čas ili radi bilo šta drugo što ne treba. Ne mora da procenjuje njegovu stručnost, ima ko to radi.

To su kratkoročne mere i to je ono što postoji: SOS telefon, timovi za kvalitet u Ministarstvu; ako ne reaguje nastavnik, razredni starešina, psiholog ili direktor, roditelj mora da se hitno javi školskoj upravi, inspekciji ili meni lično.

Zaista mislim da smo namerno sve to izvadili ispod tepiha na površinu, da bi se znalo koji je obim tog problema. Tako se u jednom trenutku učinilo da je toga više. Pratimo i statistiku, ne smatramo da je jedan slučaj potreban, ne možemo dobiti Nobelovu nagradu što ćemo napraviti sistem gde toga nema, ali ćemo to imati u punoj kontroli i za dobrobit dece. I uvek je učenik osnovni interes priče.

Dugoročne mere, neki dan smo to pominjali ovde – imao sam pitanje od kolega, mislim da me kolega Balša baš pitao, to je povodom Strategije obrazovanja do 2020. godine Mi ove godine, s ponosom mogu da kažem, pokrećemo pilot-projekat sa sto škola celodnevne nastave i jednosmenjskog rada. Nažalost, to je stara strategija napisala, Akcionim planom niko nije radio.

Mi smo počeli akt o mreži, ali priča je stala jer lokal to nekako razvlači, krajnji rok je 19. mart sledeće godine. Intenzivno ćemo posle razgovora o platama i sindikatima preći na tu temu. Cilj je da sve škole sa ovim, uslovno rečeno, viškom nastavnika, zbog depopulacije, dobiju novi resurs, da ti ljudi ne brinu za svoj posao, a da produžimo boravak učenika do 16-16.30 časova, gde dobijaju nove kompetencije, nove sadržaje (sport, informatika itd.). Potpuno se umanjuje procenat nasilja; to su radile Nemačka i mnoge druge zemlje, to je proces koji će se raditi ovde do 2030. godine. Mislim da ćemo u budžetu, kada budemo ovde u Skupštini, predstaviti šta mi smatramo da treba prosveti da bi se taj proces ubrzao. Mislim da u prvoj fazi treba sredstava da se velike škole, koje spolja imaju gabarite, unutra preurede i da dobijemo taj prostor, što je najskupljji deo priče. Kadar imamo, programe imamo. Znači, mislim da je to dugoročno najvažnija stavka i ona borba koja će, mislim, dati rezultat. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, ministre Šarčeviću.

Reč ima potpredsednik Vlade dr Nebojša Stefanović.

Izvolite, dr Stefanoviću.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Samo da se ukratko osvrnemo na temu vršnjačkog nasilja.

Pre svega, s obzirom na to da je to zaista tema koja zavređuje pažnju celog društva, na inicijativu MUP-a i u saradnji sa Ministarstvom obrazovanja počeli smo projekat u svim osnovnim školama. U prvom, četvrtom i šestom razredu imamo predavanja koja drže policijski službenici na časovima razredne nastave zajedno sa razrednim starešinama, gde je deci u ovom uzrastu, pored tema koje govore o bezbednosti u saobraćaju, zaštiti od droge, alkoholizma, kriminala, visokotehnološkog kriminala, poznavanja rada policije i posebnog seta predavanja koja se tiču upoznavanja snalaženja u vanrednim situacijama

(požarima, poplavama, zemljotresima i svemu ostalom), poseban akcenat stavljen na nasilje.

Imao sam priliku da obiđem više škola i da prisustvujem i tim časovima i da vidim kako to deca shvataju, jer nam je bilo važno da deca to prihvate, da to ne bude jedno dosadno, sterilno predavanje koje niko neće slušati, da ispuni nekakvu formu, već da deca shvate da nasilje ne mora biti samo fizičko, da može biti i verbalno, može biti ekonomsko, može biti različito, i šta to znači u smislu vršnjačkog nasilja, kakvi problemi nastaju i šta sve mogu da uzrokuju nekom svom drugaru, nekom drugom detetu koje raste pored njih.

Ovo su strateški projekti. Ovo su projekti koji će dati rezultate u godinama koje su pred nama, jer mi očekujemo kao što sada imamo trend pada takve vrste vršnjačkog nasilja, pogotovo maloletničkog kriminala... Ali ne možemo da budemo zadovoljni dok postoji jedno dete koje je maltretirano u školi. Zato uvek ohrabrujemo roditelje, ohrabrujemo decu da se obrate školskim policajcima, da se obrate nastavnicima, direktorima škola, da se obrate svojim roditeljima i da razgovaraju i ukažu na postojanje problema.

Institucije države moraju da reaguju. Ne postoji nijedna institucija koja može da kaže, da možemo da kažemo – e super, škola je dužna da vaspita naše dete, ili će to uraditi policajac. Ne, uvek moramo da imamo na umu, i to svaki roditelj mora da zna – obaveza roditelja i svih nas koji smo roditelji jeste da vaspitamo svoju decu, da naša deca budu naša briga, da mi vodimo računa o tome. I, naravno, posao i podrška institucija da se ne ogluše o bilo kakvu zloupotrebu ili kršenje prava.

Uz sistemsku podršku, gde može sa tom decom i da se razgovara, da su u to uključeni nastavnici, roditelji, hoćemo da ih učimo šta je to problem u sferi interneta, kakve su opasnosti po našu decu. To su za mnoge ljude nove stvari. Nekada roditelji nisu kadri da objasne svojoj deci jer ni sami nisu svesni svega. Hoćemo da proaktivno sa Ministarstvom obrazovanja radimo na tome.

Država sistemski pristupa ovome, ovo nije ad hoc. Ovo je ozbiljno, sistemski, sa dovoljnim brojem ljudi koji su obučeni i trenirani, koji zajedno sa nastavnicima rade na tome da naša deca budu bolje zaštićena, da naša deca budu sigurnija. I to jeste naš posao, naš posao je da štitimo našu decu od svakog zla koje može da im se dogodi.

Takođe, što se tiče vašeg drugog pitanja, Više javno tužilaštvo u Beogradu dobilo je krivičnu prijavu sa vašim navodima vezano za političku stranku Dveri. Policiji je upućen zahtev da prikuplja obaveštenja i Kriminalistička policija vrši proveru navoda koji se nalaze u krivičnoj prijavi. Kada navodi budu provereni i kada bude završena istražna faza, Tužilaštvo će obavestiti javnost o tome da li su navodi osnovani ili nisu i šta je rezultat te istrage.

PREDSEDNIK: Hvala.

Imate li komentar?

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo ministri, nadam se da delite utisak da su neke naše kolege jednostavno „vakcinisane“, da kažem tako, od sramote. Ja vama i nama predlažem, mislim da dolaze neka vremena kada ovi što nas ugrožavaju spolja koriste ove unutra koji su nas nekad potkradali, da moramo biti spremni na ta vremena, da bez obzira na pljuvanja, na harange koje se budu vodile, na pretnje koje budemo svakodnevno dobijali, neke dobijam i ja, moramo da budemo otporni na takvu vrstu bezobrazluka (da ga tako nazovem, jer ne mogu drugačije da ga nazovem), da budemo otporni, da budemo jedinstveni.

Kao poljoprivrednik, a poljoprivrednici i seljaci su stecioci ove države, to Karađorđe svakako naznačava na samom ulazu, želim ono što dobar domaćin želi svojoj kući i svojim ukućanima – ja želim, a verujem i svi vi, da ne kažem nečast izuzecima, verujem da svi vi želite ono što dobar domaćin želi svojoj kući, da želite to Srbiji, da želite da se Srbija takmiči ne samo na Balkanu već sa nekim zemljama zapadne Evrope po kvalitetu života i standardu svojih građana. Zbog toga moramo biti hrabri. „Oluje čine da hrastovi puštaju sve dublje korenje“, to je izreka, i ja se nadam da ćemo svi zajedno, mi koji želimo dobro Srbiji, to učiniti.

Pozivam i one druge da se manu bespotrebnih zađevica, da budu kreativni, a ne spolja kreirani, i da pokušaju zajedno s nama da vuku taj plug u jednom smeru. Ako ga svi budemo vukli na različite strane, onda nećemo mrdnuti sa mesta.

Ja ne branim vlast, ja ne branim državu, ja branim sve one koji podižu državu. Nije čast vladati državom, već je čast podizati državu. Ja branim tu državu i sve one koji joj žele dobro od onih koji su kao krtice vredni u potkopavanju svoje države i sve čine da rade protiv nje.

PREDSEDNIK: Zahvalujem.

Reč ima Marinika Tepić.

MARINKA TEPIĆ: Zahvalujem, predsednice.

U prvom bloku imam dva, odnosno više pitanja za dva ministra. Molila bih da samo oni odgovaraju na pitanja pošto je praksa, pratili smo dosadašnje zasedanje, da i ministri koji nisu pitani odgovaraju na pitanja, da odgovaraju na nepostavljena pitanja, da ne odgovaraju na postavljena. Moja su vrlo konkretna.

Prvo upućujem ministru Nebojiši Stefanoviću. Juče je objavljeno da je ministra Aleksandra Vulina sud novčano kaznio zbog toga što je odbio, odnosno nije u zakonskom roku odgovorio na pitanja vezana za incident na uglu ulica Birčaninove i Svetozara Markovića tokom održavanja „Parade ponosa“ u Beogradu 2014. godine. U taj incident, poznat kao „slučaj braća Vučić i Mali protiv žandarma“, odnosno Tužilaštvo sada u zvaničnoj formi protiv žandarma, osim Andreja Vučića i Predraga Malog bila je uključena i Vojna policija.

Informacije je zatražio Centar za istraživanje, transparentnost i odgovornost CRTA i zahtevao pristup kopijama dokumenata koji se odnose na ovaj incident. S obzirom na to da tada resorni ministar Vulin to nije ispoštovao, dakle nije ispoštovao zakon, u Vladi Republike Srbije čiji je član, Prekršajni sud ga je juče kaznio, jer je to juče objavljeno. Razlozi za odbijanje postupanja po zahtevima odnose se na poverljivost traženih informacija, ali je Prekršajni sud ocenio da tražene informacije nisu uopšte označene stepenom tajnosti „poverljivo“, kako je VBA navela, dodaje se u javnoj objavi.

S obzirom na to da ministar Vulin ne poštuje zakone Republike Srbije i nije odgovorio po zakonu na postavljena pitanja i zahteve, ovom prilikom ne pitam njega, već ministra Stefanovića: Od vas me zanima, ministre, da li ovako razumete Poglavlje 24? Da li ovako razumete transparentnost rada Vlade Republike Srbije i njenih organa? Zašto je ta pravda selektivna, zašto je stranački prioritetna ili ne? To mi je naročito važno s obzirom na to da se ovo sudeњe ponavlja, dakle, u slučaju braće Vučić i Malog?

Važno je, takođe, zato što je tzv. ključni svedok u ovom suđenju prepoznat kao izvesni Đorđe Gačanović, koji se predstavlja za portparola jednog od policijskih sindikata. Na to mesto ga je potpisom rešenja postavio vaš stranački kolega sa Srpske liste Aleksandar Đorđević, zaposlen takođe u MUP-u, ali s druge strane se tvrdi da taj ključni svedok Gačanović nije zaposlen u Ministarstvu. Zanima me kako neko ko nije zaposlen u Ministarstvu može da bude portparol policijskog sindikata i da tako brani prava zaposlenih u MUP-u. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Izvolite.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Pre svega, da vam objasnim ovu stvar vezanu za sindikate. Sindikati postoje u formi koja je, maltene, jednaka nevladinom sektoru. Dakle, u MUP-u deluje u ovom trenutku tridesetak sindikata; neki imaju šest-sedam članova, neki imaju dvanaest, trinaest, četrnaest hiljada članova i njima se na osnovu toga i utvrđuje reprezentativnost. U MUP-u postoje dva reprezentativna sindikata.

Pojavljuju se u javnosti različiti ljudi koji se učlanjuju u policijske sindikate, što im zakon dozvoljava, a da nemaju nikakve veze sa MUP-om ili sa Policijom. Njihovi stavovi ne odražavaju ni mišljenje MUP-a, niti mišljenje Policije, ali kao ni drugim ljudima iz nevladinog sektora Ministarstvo nema šta da im zameri ili da kaže da li su oni nešto rekli ili nisu. Mi samo možemo da se oglasimo i da demantujemo ako nešto smatramo da vredi demantovati. Na kraju krajeva, sa tridesetak takvih organizacija ne možete uvek da vodite polemiku; prosto, trošili biste ogromno vreme na to. Dakle, što se tiče članova sindikata, oni ne moraju biti radnici Ministarstva. Mogu biti građani koji se priključe. To se dešava.

Mi imamo i jedan broj zloupotreba koje jedan deo sindikata vrši izdavanjem tzv. legitimacija sindikata, koje donekle podsećaju na policijske legitimacije. Nemaju sva obeležja, ali podsećaju i neko ko u brzini ne pogleda jasno da tamo ne piše MUP ili Policija može biti doveden u zabludu. Mnoge od njih smo procesuirali, mnoge smo ljudi uhapsili zbog toga, oduzeli sve to, ali to se dešava unazad deset, petnaest, dvadeset godina. To su slučajevi koje možemo da otkrijemo onda kada se krivično ili prekršajno delo počini, a da je upotrebljena ta legitimacija.

U svakom slučaju, što se tiče njih, tu Ministarstvo ne može ništa da uradi, kao što ne može ništa da uradi ni sa bilo kojom drugom nevladinom organizacijom. Njihovo je pravo da nastupaju, imaju pravo na javni stav, kakav god da njihov stav jeste.

Što se tiče ovoga, moram reći da sam uvek bio protiv toga, pogotovu kada se radi o procesima koji su u toku. Kad god se dešava sudski proces, ogroman broj pitanja uvek je postavljan. U konsultacijama sa tužilaštvarima često se dešava da upravo iz političkih razloga određeni akteri traže informacije koje bi želeli javno da objave a koje mogu da utiču na sam tok postupka, želeći da utiču na svedoke, želeći da vrše pritisak pozivajući ih, javno saopštavajući njihova imena, izlažući ih progonu, pritisku, javnoj poruzi itd., možda pokušavajući da utiču da oni promene svoje mišljenje. To se u savremenom svetu, u savremenoj civilizaciji prosto ne radi. Dakle, pritisak na svedoke, pritisak na tužioce, pritisak na ovog, pritisak na onog. To se prosto ne radi.

A oni traže njihove adrese, kućne adrese, telefone, ko su operativci Policije koji su saslušavali tog i tog. Izvinite, šta će to nekom? Šta su motivi nekoga da zna koji je operativac koji je saslušavao nekog, njegovo ime i prezime? To zna sudija, to zna tužilac, oni su u procesu. Zna advokat odbrane. Oni imaju pravo, imaju u omolu spisa u sudskom postupku. Šta će to novinaru, istraživačkom centru? Zašto oni žele da objave imena tih ljudi osim ako ne žele da utiču politički na sam proces koji je u toku? Nije ovo završen i okončan postupak, doneta pravosnažna presuda. Posle pravosnažne presude imate pravo da znate mnogo više informacija. Postupak završen, okončan. U toku – prosto, to uopšte ne zvuči normalno.

Naravno, nisu svi nosioci javnih ovlašćenja u različitim nezavisnim institucijama zaista apolitični. I oni se aktivno bave politikom i donose odluke (jer im je zakon tako omogućio) koje nisu u skladu sa najvećim interesom društva, nego u skladu sa interesom njihove političke opcije. Ne kažem da na to zakonski nemaju prava, ali to nije u interesu postupka. Na kraju krajeva, zašto ne puste da se sudski postupak završi?

Na kraju krajeva, u ovom konkretnom slučaju, u presudi koja je bila i koja je poništena, oštećen je baš brat predsednika Vučića. Sud je tako odlučio. Niko se nije bunio, niko se nije mešao. Sud je doneo takvu odluku, okej, donosi

odluku, suđenje se ponavlja dalje. Da li je to ovako ili onako, da li se nekom sviđa ili ne sviđa, sud je tako odlučio.

Što se tiče Aleksandra Vulina, on je prekršajno kažnjen zato što je zaštitio pravo Vojnobezbednosne agencije, koja je procenila da tako nešto može da ugrozi integritet njihovog sistema. Njihov ministar je stao na stranu vojnika, stao je na stranu profesionalaca i ljudi koji su u Vojsci po 20-30 godina. Nije ih on doveo odnekud. To su ljudi koji rade u Vojsci. Bili su dobri u prethodnom sistemu, valjda su dobri i sada. Nije valjda da su postali loši samo zato što je Aleksandar Vulin ministar. Oni su tako procenili, on je stao uz svoje vojnike, čestito.

Ja bih tako uradio, snosio odgovornost. Snosio je odgovornost, kažnjen zbog toga sudski, prekršajno, ali stao uz svoje ljude, stao uz njihovu procenu, stao uz procenu da ostvari nešto da ti ljudi sutra, kada ih država pozove, ne kažu – naš ministar će nas pozvati, prodaće nas na prvi mig. Ne. Okej, ima zakonska sankcija, snosi zakonsku sankciju. To je vladavina prava. Prosto, izabrao je da bude procesuiran. Tako ja doživljavam ovu situaciju. Reći će i ministar konkretnije vezano za te detalje, ali apsolutno sam protiv da se...

(Marinika Tepić dobacuje.)

Dakle, članovi Vlade odgovaraju, imaju pravo da odgovore, takav je Poslovnik. Ali u ovom slučaju hoću da vam kažem da sam apsolutno protiv toga da se otkrivaju, dok se ne okonča bilo koji postupak, dok ne bude pravosnažne sudske presude, osjetljivi detalji koji mogu da utiču na sudski postupak. Isto takvo mišljenje veoma često zastupa i tužilaštvo upravo zato što ne mogu ljudi da rade svoj posao ako im otkrivate detalje. Hajde da otkrijemo ko su oni koji osumnjičeni. Oni imaju uvid u to, oni to znaju, ali zašto bi neko treći, koji nije čak ni umešan u postupak a ne jedna od strana postupka, zašto bi taj neko imao osjetljive podatke, koji se njega ne tiču a mogu da utiču na svedoke? Zašto bi to radili? Ne razumem. Ne mogu da shvatim šta bi bio pretežni interes javnosti. Šta bi bio pretežni interes, da vrši pritisak – hajde da dobijemo njihova imena? Zamislite kada bi to neko drugi radio. Eto.

PREDSEDNIK: Marinika Tepić.

Izvolite, postavite pitanje.

MARINIKA TEPIĆ: Hvala, predsednice.

Ako sam dobro razumela ministra Stefanovića, koji je potpredsednik Vlade, vi ste nama objasnili da je vladavina prava to kada ministar krši zakon, i to ministar Vulin, tako što staje uz svoje vojnike. Ministar Vulin staje uz svoje vojnike, ne znam da li je to čast i pohvala za te vojnike ili je nešto drugo. Ali ono što je takođe važno jeste da je odluka o učestvovanju tih vojnika u ovom incidentu dozvoljena od strane njega, ne od nekog drugog. Dakle, on je time štitio sebe, a ne te vojnike. To je prva stvar.

Druga stvar, pominjali ste curenje informacija zapravo, zašto bi nekome značili ovi podaci, zašto on sad to treba da ima. A i vi ste lično i vrlo često i vaše kolege iz Vlade, gospodine ministre, ogledalo nekoga ko protivzakonito pušta osetljive informacije u javnost, i pre nego što neka istraga počne, a i kada je ona u toku. Vrlo dobro znate da je to bila jedna od ozbiljnih zamerki u izveštajima Evropske komisije, što u okviru Poglavlja 24 dugo vremena, a verujem ni sada, nije usvojen kodeks protiv curenja informacija o ovakvim osetljivim predistražnim, odnosno istražnim radnjama.

I drugo pitanje, da se vratim na ono što sam rekla na početku, upućujem ministru Šarčeviću. Tražim da mi objasni zašto ne reaguje, da li svojom voljom ili pod nekim pritiskom, jer zaista ne mogu da verujem da svojevoljno ne reaguje na to što osuđenik za krivična dela, ekstremni desničar koji se predstavlja i kao predsednik Udruženja građana „Srpska desnica“, zove se Miša Vacić, deluje u ovom trenutku u beogradskim osnovnim školama. Prvi put se to dogodilo zimus u Osnovnoj školi „Jelena Ćetković“, pre nekoliko dana u Osnovnoj školi „Vladislav Ribnikar“. Ako niste znali prvi put, a znate da je javnost o tome bila obaveštena, da li ste išta preduzeli, da li ste se obratili direktorima škola da to ne rade?

Mi dobro znamo da je na osnivanju „Srpske desnice“ rame uz rame uz Mišu Vacića bio i potpredsednik SNS-a Milenko Jovanov. Zanima me da li je bilo političkih pritisaka na vas da se ne reaguje na ovakav ulazak ekstremnih desničara i krivičnih osuđenika u obrazovne i vaspitne ustanove, da utiču svojim vrednostima na decu. Mislim da je to nedopustivo. Moram da vam kažem da reagujem i u ime zabrinutih roditelja ne samo u Beogradu već i u Vojvodini, zato što se oni plaše da će gospodin Jovanov da im i u Kikindi i širom Vojvodine dovodi Vacića i razne njegove saradnike.

PREDSEDNIK: Vreme, zahvaljujem.

Ministar Stefanović, pa ministar Šarčević.

NEBOJŠA STEFANOVIĆ: Samo kratak osvrt. Pre svega, Aleksandar Vulin nije bio ministar kada se taj događaj zbio, on nije bio ministar odbrane i u svakom slučaju nema lični interes. Ti vojnici nisu bili pod njegovom komandom, niti je on kao ministar ovlašćen da komanduje vojskom. To radi predsednik Republike, načelnik Generalštaba. U tom smislu nema lični motiv.

On nije prekršio zakon time što mu je neko rekao – ovo je kršenje zakona, pa je on to uradio. Ne, on je doneo odluku za koju je smatrao da je ispravna. Sud je procenio drugačije i on je za to kažnen. To je vladavina prava. On je doneo svoju odluku za koju je smatrao da je utemeljena, obrazložio je, poslao sudu, sud je rekao – ne, kažnen si, nisi imao pravo na to.

Kada dođemo do Evropske komisije, prvo, nikada nisam davao informacije koje su osetljive i sa kojima se tužilaštvo nije slagalo da mogu da idu u etar. Nikada. Uvek sam se konsultovao sa tužiocima pošto veoma dobro

poštujem procedure, pratim kako se to radi i govorim o onoj fazi postupka o kojoj može da se govori, ne otkrivajući informacije koje mogu uticati. Kada sam ja izneo informacije tipa „zname, imate i dva svedoka, oni se zovu tako i tako, saslušava ih taj i taj inspektor, radi se tu i tu“? Nikada. Osumnjičeni M. A. radio to i to, toliko godina, osumnjičen za to i to, procesuirala se, tačka. To su informacije.

Što se tiče izveštaja Evropske komisije, pogledajte kakvi su bili 2010, 2011, 2009, 2008. godine, upravo o vladavini prava. Zastrašujući. Toliko zastrašujući da je Evropska komisija bila u šoku da li s ovom zemljom može uopšte da se razgovara o nečemu.

Evropska komisija danas traži od nas da donešemo zakon kojim ćemo ovlastiti istražne organe da ne daju informacije o istragama u toku. To od nas traži Evropska komisija. Znate ko je protiv? Poverenik za informacije od javnog značaja. On ima drugačiji stav od Evropske komisije. A Evropska komisija stoji baš na ovom stanovištu koje sam rekao i ja mislim da je potpuno ispravno. Najbolje je da nema nikakve informacije o postupku koji je u toku, osim one osnovne, kratke, bez ikakvog prejudiciranja bilo čega. To traži Evropska komisija od nas i to moramo da uradimo. Verujem da je to jedini ispravan način.

Moram da vam kažem da jedino čega se ja plašim jeste da će po Srbiji krenuti da se pojavljuju ovi ljudi koji prete ženama silovanjem obdarenim Afroamerikancima, plašim se da će to biti jeziva stvar koja bi mogla da nam se dogodi; da će doći ljudi koji premijerke nazivaju kreaturama; da će ti ljudi koji uz fizičko nasilje privode ljude poput Rankovića u Ralji, koga su uhvatili za revere i zamalo istukli jer se usudio da postavi pitanje Đilasu... Ako ti ljudi ikada budu imali prilike da budu na vlasti ponovo, plašim se da ćemo svi mi dobijati batine samo što hodamo ulicama a drugačije mislimo. To je opasna stvar za naše društvo.

PREDSEDNIK: Ministar Šarčević.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Moram da obavestim i vas i javnost da sam za slučaj ove prve škole čuo i reagovao, a za drugu ću da proverim.

Svaki građanin koji ima dete u školi može da se pojavi kao roditelj. To ne može da vam ospori niko.

U svojstvu propagiranja bilo koje ideje, politike, direktor je strašno odgovoran. Ja sam skoro, ne znam da li ste pratili, možda pre mesec dana, upozorio škole u Raškoj oblasti upravo povodom pokušaja zajednice Bošnjaka oko Sulejmana Ugljanina da politizuju priču da je pozvao direktore škola, na školu. Vrlo sam decidno rekao da to niko ne može da radi; on može te ljude da zove kući na kućnu adresu, ako su članovi stranke itd. Pošto ja zaista poštujem apolitičnost ustanova, tako se i ponašam.

Ostaje mi samo da proverim situaciju za školu „Ribnikar“. Za to stvarno nisam znao. Moj stav vrlo je jasan i naravno da niko na mene ne vrši nikakvu vrstu ni pritiska ni molbi.

PREDSEDNIK: Hvala.

Ministar Vulin.

ALEKSANDAR VULIN: Hvala.

Ako već pozivate na poštovanje zakona, onda morate da naučite da podlete od sebe pa da poštujete Poslovnik, koji je najviši zakon u ovom domu, koji kaže da svaki član Vlade može da odgovara bez obzira na to da li je neposredno pitan i da li imate želju da nekoga vidite ili ne vidite. Ako ste već to pitanje pokrenuli, moje je pravo da odgovorim i ja će to pravo s velikim zadovoljstvom iskoristiti.

Žao mi je što mi uskraćujete zakonsko pravo na žalbu, što mi uskraćujete mogućnost da se sačeka pravosnažnost presude, a presuda nije pravosnažna dok ja ne iskoristim svoje pravo na žalbu, ali to vas ne zanima, vi biste nas ionako streljali na ulicama, što bi rekao Goran Ješić. To je ono što biste radili. Zato vas i ne zanima šta imam da kažem, a još manje vas zanima zakon, i u ovom domu ili bilo gde drugde. Sud čak nije rekao ni da sam pogrešio, već da se zakasnilo sa odgovorom, da odgovor nije dat u zakonskom roku. Čak se ne opredeljuje o tome da li je prekršena neka norma ili ne, nego kaže – niste odgovorili u zakonskom roku.

Dakle, i to ste čak, na moju žalost, uspeli da pokušate da zamaglite i da o tome ne kažete pravu istinu onako kako je sud rekao. Sud uopšte ne komentariše da li sam ja ili nisam, već kaže: razlog za kažnjavanje u prvom stepenu jeste – niste na vreme odgovorili.

A sad da vam kažem šta mislim o tome, pošto mi već dajete tu retku priliku da kažem šta mislim. Nadam se da me zbog toga nećete linčovati posle i da nećete pozvati na moje ubistvo ili nešto slično, što se nažalost dešava svaki dan. Ali to vas, naravno, ne pogađa previše, to smo samo mi, vi imate pravo da nam pretite da ćete nas tući i prebijati po ulicama, a mi treba to skrušeno da sačekamo i prihvatimo kada će do toga doći.

Dakle, traži se da se sazna, da se predala kopija jednog izveštaja koji je nastao neposredno nakon prebijanja Andreja Vučića i brata gospodina Malog. Traži se da se da ime operativca VBA koji je izveštaj sačinio, traži se da se u tom izveštaju dostave... Taj izveštaj inače sadrži imena svedoka koji su rekli šta su imali da kažu, šta su videli u tom trenutku. Očekujete od mene kao ministra da vam predam čoveka koji je nešto radio, da bi onda izlazio pred ne znam kakav sud, koje javnosti, čega, da se raspravlja o tome šta je uradio, ko su svedoci, šta su svedočili. Pa to je potpuno neshvatljivo!

Govorim sad svoje mišljenje, jer, opet vas pozivam, sud uopšte nije raspravlja o ovome o čemu ja govorim, nego je doneo presudu, jer kaže – nije

na vreme. To je njegovo pravo i ja ču naravno poštovati zakon bezuslovno, kao što ga poštujem čitavog života, platiću kaznu ako posle moje žalbe sud dosudi. To je njegovo pravo. Za razliku od vas, ja poštujem zakone, ne pozivam na linč, ne bih palio ponovo ovaj dom, ne bih ga palio ni 5. oktobra, kao što ste vi radili. Dakle, ja poštujem zakon, za razliku od petooktobarskih palikuća, koji ne znaju drugačije nego da krše zakon i da prebijaju ljudе po ulicama.

Još jednom vam ponavljam, moraćete da naučite da poštujete zakon, a poštovati zakon znači završiti sudski spor, iskoristiti pravo na žalbu, iskoristiti svaki pravni lek, redovni ili vanredni, kako je zakonom već predviđeno. Dakle, nemojte me automatski svrstavati tamo gde biste voleli da me svrstate, već ćete ipak morati da dopustite da se poštuje zakon u ovoj zemlji. Kao što se u ovoj zemlji uvek i poštovao zakon, sa izuzetkom paljevine ovog časnog doma, njegove pljačke koju obeležavamo ovih dana, prebijanja ljudi ispred ovog doma, paljenje zgrade RTS-a, a posle i divljačke, pljačkaške privatizacije, koja je bila logična posledica svega što nam se desilo 5. oktobra.

I dalje ne razumem, ovo je moje pravo da kažem svoje mišljenje, zašto bih dao ime operativca Vojnobezbednosne agencije koji je sastavio odgovarajući zapisnik, zašto bi se znala imena svedoka u široj javnosti, zašto, da im neko kaže da promene mišljenje, da nisu videli to što su videli? A sutra treba svaki operativac VBA, BIA ili bilo koje druge službe da se plaši da li će neko tražiti njegovo ime i kada sastavlja izveštaj treba da razmišlja da li će se to što je sastavio svideti sutra nekome ko će tražiti njegovo ime i rezultate njegovog rada, da se pokažu u javnosti? Ne znam koja to tajna policija, koja policija uopšte izlazi u toku sudskog postupka sa imenima ljudi koji rade u sudskom postupku, sa svedocima, s potencijalnim svedocima, sa svim što čini jedan postupak.

Ne znam da li biste tražili sve ovo da nije u pitanju Andrej Vučić i da nije on taj koji je prebijen, možda biste se drugačije ponašali. Ali, kao što vidim, kada je u pitanju brat predsednika, koji je onako surovo prebijan, onda tražite i svedoke i one koji su radili na tom slučaju. Ne razumem zašto. Uvek ču stati na stanovište da čovek koji radi za svoju službu i svoju državu mora da bude zaštićen; ne sme da se plaši da će sutra neko njega i njegovu porodicu razvlačiti po medijima, da će ga napadati. Ne sme da se plaši ni onaj svedok koji je sa najvećim poverenjem govorio pred tim radnikom VBA, ni on ne sme da se plaši za to što je rekao, da će jednog dana zbog toga stradati. To što je video, to je rekao.

Kakva je to država i kako mislite da se vodi jedna Vojska, da se vodi Ministarstvo unutrašnjih poslova, da se vodi BIA, ako ćemo razbacivati imena naših operativaca? Šta ćete sutra? Hoćete sutra tražiti od BIA da dostavi doušničku mrežu, da svakoga ko radi za BIA ili svakoga ko radi za neku od naših službi prijavimo? Hoćemo li to tražiti? Hoćete li tražiti da jednog dana

„otvorimo“ sve one koji rade za ovu državu, da budu kažnjeni što su radili za ovu državu?

To ste već radili od 2000. godine. Tako ste ih izručivali. Tako ste generala Lazarevića izručili. Svakog ko je radio za ovu državu, tako ste nagradili. Sada biste hteli ponovo da to isto radite.

Uvek će se založiti za to da čovek koji radi za državu bude zaštićen. Uvek će se založiti. Ako treba ja da snosim posledice, ja će snositi posledice, ali oni koji su radili za državu treba da budu zaštićeni. Svaki radnik VBA mora da zna da je njegova država uz njega, da je njegovo ministarstvo uz njega, a on treba samo da radi svoj posao u skladu sa zakonom i nikako drugačije. Ne može se drugačije voditi jedna država. A ne da se svako ko radi za državu kažnjava i prodaje.

Pošto ste se već pozivali na poštovanje zakona, naučite da ga poštujete, a poštovati zakon znači čekati da se jedan postupak završi i biti bar toliko korektan pa reći da ono što je sud presudio jeste ništa drugo do kašnjenje i zato je odredio kaznu od 10.000 i ja sam spreman da je platim. Naravno da će je platiti ukoliko sud bude definitivno tako odlučio, a ja će iskoristiti svoje građansko pravo da se žalim.

Znam da biste voleli da mi nemamo, ili bar ja, nikakva prava, pa ni građanska, ali, žao mi je, u ovoj zemlji još uvek važi zakon i taj zakon se odnosi i na mene, i na vas, i na svakog drugog, i kao takav mora da se poštuje. Hvala.

PREDSEDNIK: Poslanice Tepić, komentar.

MARINIKA TEPIĆ: Zahvaljujem.

Ovim je samo pokazano da nijednim obrazloženjem mene nećete anestezirati kao vaše tapšače iz vladajuće većine. Dokazali ste da ... Ne postoji kvalifikacija kašnjenje. Vi ste ovim dokazali da ste prekršili zakon time što niste u zakonskom roku odgovorili po Zakonu o dostupnosti informacija od javnog značaja i da je lažirano to da je izveštaj VBA bio označen oznakom tajnosti „poverljivo“, što nije tačno. Dakle, nemojte ovde držati nama predavanja o vladavini prava. Prekršili ste zakon, zato ćete platiti kaznu i snositi verovatno, nadam se, neke konsekvene s obzirom na to da ste predstavnik i član Vlade.

Ono što je takođe važno, ministar Stefanović je u odgovoru pomenuo da su bili katastrofalni izveštaji Evropske komisije tokom 2010. i 2011. godine. Ja će vas podsetiti da Srbija tada još nije bila u statusu kandidata, to se desilo u proleće 2012. godine, da je tada imala kao teg oko vrata, ne samo oko noge, saradnju sa Haškim sudom. Svi vi koji danas činite vlast, koji ste došli na gotov status kandidata, na spreman teren za otvaranje pregovaračkih poglavila, svi ste bili protiv toga. Tehnički gledano, ako idemo unazad, bili ste i protiv statusa kandidata, iako sada imate ogromne benefite od pretpriступnih pregovora i od svih fondova EU.

Iskoristiću samo još nekoliko sekundi, koliko mi je ostalo, da prenesem par pitanja građana sa društvenih mreža. Drago mi je da se vratila ministarka Kuburović, pa pisanim putem može da odgovori pošto sada neće stići...

PREDSEDNIK: Nema više pitanja, samo komentari.

Ne može, nije takva praksa, nego samo komentari na ono što ste čuli, a nova pitanja ne možete da postavljate. Zahvalujem.

Poslovnik je važno čitati posle pet-šest godina, koliko smo ovde zajedno u dva saziva. To je dosta važno pročitati.

Zahvalujem puno. Sada je 19 časova i četiri minuta, završavamo rad u delu sednice koji se odnosi na poslanička pitanja.

Zahvalujem svima na učešću, a raspravu o amandmanima na zakone koji se nalaze na dnevnom redu nastavljamo sutra u 10 časova.

(Sednica je prekinuta u 19.05 časova.)